

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro obor vzdělání
praktická škola jednoletá

„Spektrum“

zpracovaný podle RVP PRŠ 1 určený pro
vzdělávání žáků
v praktické škole jednoleté

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA A PRAKTICKÁ ŠKOLA
VELKÉ MEZIŘÍČÍ**

Č.j.ZŠspecVM /311/2012

Obsah

1. Identifikační údaje	4
1.1. Název ŠVP	4
1.2. Předkladatel	4
1.3. Zřizovatel	4
1.4. Platnost dokumentu	5
1.5. Data projednání	5
2. Charakteristika školy	6
2.1. Historie školy	6
2.2. Úplnost a velikost školy	6
2.3. Vybavení školy	8
2.4. Charakteristika pedagogického sboru	10
2.5. Charakteristika žáků	10
2.6. Dlouhodobé projekty	11
2.7. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	12
2.8. Školní družina	13
2.9. Školní a učitelská knihovna	13
3. Charakteristika ŠVP	14
3.1. Zaměření školy	15
3.2. Výchovné a vzdělávací cíle a strategie	19
3.3. Zabezpečení výuky žáků s kombinací postižení	26
3.4. Začlenění průřezových témat	27
4. Učební plán	29
5. Učební osnovy	30
Jazyková komunikace	31
Český jazyk	32
Matematika	37
Matematika	38
Informační a komunikační technologie	42
Informatika	43
Společenskovední základy	47
Člověk a jeho svět	48
Umění a kultura	54
Hudební výchova	55
Výtvarná výchova	59
Dramatická výchova	63
Člověk a zdraví	67
Výchova ke zdraví	68
Tělesná výchova	73
Zdravotní tělesná výchova	80
Odborné činnosti	87
Rodinná výchova	88
Práce v domácnosti	92
Praktické činnosti	96
6. Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy	102
6.1. Pravidla pro hodnocení žáků	102
6.1.1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou	102
6.1.2. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků	102
6.1.3. Stupně hodnocení prospěchu a chování	103
6.1.4. Zásady pro používání slovního hodnocení	106
6.1.5. Zásady pro celkové hodnocení žáka na vysvědčení	107
6.1.6. Získávání podkladů pro hodnocení	107
6.1.7. Komisionální a opravné zkoušky, postup do vyššího ročníku	107

6.1.8	Ukončení základního a středního vzdělávání, vysvědčení	108
6.1.9	Klasifikace a hodnocení kurzů na doplnění vzdělání	108
6.2	Vlastní hodnocení školy	110

1. Identifikační údaje

1.1. Název ŠVP

„Spektrum“

školní vzdělávací program pro obor vzdělání
praktická škola jednoletá

zpracovaný na základě § 5 zákona č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, v platném znění a podle RVP PRŠ 1 (VÚP v Praze, Praha 2009)

1.2. Předkladatel

- název školy: Základní škola a Praktická škola Velké Meziříčí
- adresa školy: Poštovní 1663/3, 594 01 Velké Meziříčí
- jméno ředitele: Mgr. Josef Prokop
- koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Dagmar Jánová
- kontakty: tel: 566522828, 605086068, Fax:561207040
spec.skola@mybox.cz, info@zsspecialnivm.cz
www.zsspecialnivm.cz
- IČO: 70831432
- IZO: 600025951
- REDIZO: 600025951

1.3. Zřizovatel

- název: Kraj Vysočina
- adresa: Žižkova 57, Jihlava
- kontakty: PhDr. Věra Trávníková tel. 564602951

1.4. Platnost dokumentu od

- datum: 1.9.2012

- podpis ředitele:

- razítko školy:

1.5. Tento dokument byl

- projednán pedagogickou radou: 28.8.2012

- projednán školskou radou: 31.8.2012

- vydání ŠVP ředitelem školy: 29.8.2012

- zveřejněn na přístupném místě ve škole: 31.8.2012

- zveřejněn na www stránkách školy: 31.8.2012

2. Charakteristika školy

2.1 Historie školy

Škola byla založena výnosem zemské školní rady v Brně 23.8.1946. Od 2.9.1946 byla zahájena výuka ve dvou třídách v budově obecné školy u kostela. Od školního roku 1948/1949 byla škola přemístěna do budovy reálného gymnázia a ve školním roce 1953/1954 opět přestěhována do budovy střední školy na Sokolovské ulici. Další stěhování proběhlo v roce 1959 (do budovy obecné školy) a v roce 1961, kdy škola získala vlastní objekt na Sokolovské ulici. V roce 1993 proběhlo opět stěhování do budovy na Čechově ulici, kterou pronajalo škole město. Prostory pro výuku i umístění školy v zahradě velmi zlepšily podmínky pro výuku. S postupem času se i tyto prostory staly pro výuku nevyhovující a proto se škola v roce 2008 přemístila do budovy na ulici Poštovní, kde probíhá vzdělávání žáků v současné době.

V roce 1994 bylo zřízeno odloučené pracoviště při ÚSP v Křižanově.

Od roku 2000 má škola právní subjektivitu, od roku 2001 je zřizovatelem Kraj Vysočina.

V roce 2006 škola změnila název na Základní škola a Praktická škola Velké Meziříčí.

Pracoviště Velké Meziříčí

Spádová oblast školy je poměrně obsáhlá, zahrnuje mikroregiony měřínsko, křižanovsko, obce na hranici s okresem Třebíč a na východě od obce Ruda přebírají klienty speciální školy v Třebíči a ve Velké Bíteši.

Pracoviště školy je od roku 2008 v budově na Poštovní ulici. Budova proběhla rozsáhlou rekonstrukcí učeben i sociálního zázemí, byly vybudovány odborné učebny (pro informatiku, školní dílnu a cvičnou kuchyni), byl vybudován bezbariérový přístup, opravena střecha a vyměněna okna. Nový, větší prostor umožnil rozšíření nabídky vzdělávacích aktivit pro handicapované žáky.

Pracoviště v současné podobě plně vyhovuje moderním požadavkům na školní vybavenost a poskytuje příjemné prostředí pro výuku.

Budova školy je umístěna v klidové oblasti města. Jedná se o jednopodlažní objekt. V přízemí se nachází školní jídelna, v prvním patře jsou učebny naší školy.

Výuka ve Velkém Meziříčí probíhá podle školních vzdělávacích programů zpracovaných podle RVP ZŠ – LMP, RVP ZŠS 1. a 2. díl, RVP PRŠ 1.

Pracoviště Křižanov

Toto pracoviště je určené zejména pro klienty Ústavu sociální péče v Křižanově. Škola vznikla v roce 1994 a výuka probíhala v jedné třídě v budově ÚSP. V roce 2000 se výuka přestěhovala do nového vzdělávacího centra, které vzniklo nástavbou dalšího patra na nově vznikající ústavní kuchyni. Ze státní dotace byla škola nově zařízena. V budově školy se nacházejí tři učebny pro výuku žáků, jedna učebna pro potřeby rehabilitační třídy a relaxaci, školní kuchyň pro nácvik praktických činností a zázemí pro pedagogický personál.

Výuka v Křižanově probíhá podle školních vzdělávacích programů zpracovaných podle RVP ZŠS 1. a 2. díl. Dále zde pracuje 1 skupina

frekventantů kurzu k získání základů vzdělání poskytovaného základní školou speciální.

2.3 Vybavení školy

Materiální

Škola je standardně vybavena učebnicemi a učebními pomůckami, při výuce různých předmětů je využíván výukový SW. Pro další studium a práci žáků i pedagogů je připravena **školní knihovna**. **Počítačová učebna** je k dispozici jak pro výuku informatiky, tak i pro práci v ostatních předmětech. Využívány jsou moderní počítače, dataprojektory, laserová tiskárna, kopírovací zařízení, vizualizér, hlasovací zařízení. Dvě učebny jsou vybaveny interaktivními tabulemi Smart. V odborných učebnách mají žáci možnost se seznámit s použitím moderních přístrojů. Ve **školní dílně** jsou to například vrtačky, elektrický hoblík, úhlová bruska, přímočará pilka apod. a ve **cvičné kuchyni** myčka nádobí, sporák se sklokeramickou deskou, automatická pračka, žehlička, šicí stroje apod. Literatura, učebnice, učební pomůcky a výukový SW jsou průběžně doplňovány o nové, které přispívají ke zkvalitnění výuky. Na velmi dobré úrovni je zařízení rehabilitačních tříd – zejména **speciálními a kompenzačními pomůckami, rehabilitačními pomůckami a relaxačními prvky**.

Novinkou je relaxační místnost Snoezelen, kterou mohou využívat všichni žáci školy.

Prostorové

Škola je bezbariérová – na pracovišti ve Velkém Meziříčí je bezbariérový přístup řešen schodišťovou plošinou a přístupem po rampě, na pracovišti v Křižanově je propojení s lůžkovým oddělením pomocí koridoru a výtahů.

Pracoviště Velké Meziříčí:

Výuka je zajištěna v kmenových třídách a odborných pracovnách. K dispozici je cvičná školní kuchyň, školní dílna, učebna výpočetní techniky. Další výuka je realizována v pronajatých prostorách – jedná se o tělocvičny a školní pozemek. Výuka tělesné výchovy dále probíhá na venkovních sportovištích (v majetku města VM a místních škol), příležitostně je zařazen také výcvik v bruslení (zimní stadión) a plavecký výcvik (Plavecká škola Třebíč). Pro relaxaci o přestávkách žáci využívají prostorné chodby, kde mají k dispozici stůl na stolní fotbal, pingpongový stůl, za příhodného počasí mohou některé pohybové aktivity vykonávat na přilehlém dětském hřišti. K relaxaci je využíván i pobyt žáků v místnosti Snoezelen.

Pracoviště Křižanov:

Výuka probíhá v kmenových třídách a odborných pracovnách - cvičná kuchyně, výtvarné dílny, dílna pro nácvik praktických činností. K dispozici je tělocvična v prostorách ÚSP. Školní pozemek nahrazuje zámecký park, na jehož celoroční úpravě a údržbě se žáci podílejí. Zde také na dětském a sportovním hřišti probíhají venkovní pohybové aktivity žáků. Škola také využívá vhodně vybavenou relaxační místnost v areálu ÚSP pro žáky imobilní a hlouběji mentálně postižené, popř. s kombinací postižení.

Technické

Jednou z priorit školy ve výuce i v běžném chodu školy je využití informačních a komunikačních technologií. Z toho vychází i vybavenost školy touto technikou.

Pracoviště Velké Meziříčí

Škola je vybavena počítačovou učebnou – žáci zde mají k dispozici 12 počítačů vybavených speciálním výukovým softwarem a s přístupem na internet. V každé

učebně je dále jeden počítač, opět s připojením na internet. Každý pracovník školy a každý žák školy má své přístupové heslo do školní počítačové sítě, svůj prostor na serveru pro ukládání dat a svou e-mailovou schránku s adresou.

Škola je vybavena i digitálním fotoaparátem, dataprojektorem, vizualizérem a notebookem, které lze využít k výuce ve kterékoli třídě. Ve dvou třídách jsou instalovány interaktivní tabule Smart, v ostatních třídách pak interaktivní monitory s dotykovou obrazovkou. Technické vybavení školy je v rámci různých projektů průběžně doplňováno.

Žáci i učitelé mohou využívat školní knihovnu. Díky projektům se podařilo doplnit učitelskou knihovnu o aktuální publikace dotýkající se speciální pedagogiky.

Škola disponuje kvalitní tiskárnou a kopírkou, které mohou pedagogové používat k přípravě materiálů na výuku.

Škola po technické stránce disponuje kvalitně vybavenou počítačovou učebnou, školní dílnou, cvičnou kuchyní a cvičným pozemkem.

Pracoviště Křižanov

Dvě třídy jsou vybaveny počítačem s tiskárnou a připojením k internetu, další počítač s dotykovou obrazovkou slouží k výuce žáků (psaní na klávesnici, komunikace apod.). Na pracovišti je k dispozici kvalitní kopírka. Třídy jsou standardně vybaveny audiovizuální technikou (TV, video, přenosné radiomagnetofony s CD přehrávačem, DVD).

Hygienické

Pracoviště Velké Meziříčí

Škola se zapojila do programu Školní mléko a Ovoce do škol. Žáci si tak mají možnost zakoupit ochucené mléko a ovocné nápoje ve škole a získat návyk dodržování pitného režimu. Mají také možnost zakoupení zdravé svačiny – müsli tyčinky apod. naši žáci jsou rovněž zapojeni do projektu Zdravá záda na Vysočině, v rámci kterého probíhá na škole pravidelné cvičení na balančních podložkách a míčích.

Od 14. dubna 2010 je naše škola zařazena do Sítě škol podporujících zdraví v ČR – tzv. Zdravá škola. Pro odpočinek jsou ve třídách k dispozici relaxační koutky (koberec, rotoped, overbally, rehabilitační míče), v případě pěkného počasí je o velké přestávce umožněn vstup na přilehlé dětské hřiště s prolézačkami. K dispozici je i stůl na stolní tenis. Samozřejmostí je hygienické zázemí s úpravou pro tělesně handicapované (WC, umyvadla, automatický sušák rukou, sprcha) pro chlapce, dívky i pedagogy.

Pracoviště Křižanov

Pracoviště je vybaveno výdejovým automatem na pitnou vodu. Žákům je zajišťován pitný režim z ústavní kuchyně. Hygiena prostředí je zabezpečena standardním vybavením sociálního zařízení včetně samostatné místnosti – WC pro vozíčkáře.

V každé třídě jsou relaxační koutky, které slouží k oddechovým a volnočasovým aktivitám. K odpočinku je využíván i pobyt venku – v zámeckém parku.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Na škole pracuje stálý pedagogický sbor, tvoří ho 10 učitelů, kteří převážně splňují kvalifikační předpoklady pro výkon funkce. Zbývající učitelé si v souladu s platnou legislativou požadované vzdělání průběžně doplňují.

Ve škole pracují také asistenti pedagoga, jejich počet se odvíjí od konkrétních potřeb v daném školním roce. Vzdělání asistentů pedagoga má vysokou úroveň (část si zvyšuje kvalifikaci vysokoškolským studiem speciální pedagogiky).

Ve škole působí aprobovaný výchovný poradce, koordinátor pro informační a komunikační technologie, metodik školní prevence i specialista pro ekologickou výchovu.

Na velmi dobré úrovni je počítačová gramotnost, počítačovými kurzy prošli všichni vyučující a snaží se získané zkušenosti uplatnit v každodenní praxi.

Pedagogové se vzdělávají i ve svých jazykových schopnostech a dovednostech v rámci studia cizího jazyka (německý jazyk a anglický jazyk)

Každý z pracovníků dbá na profesní růst, prochází různými odbornými vzdělávacími akcemi, aby mohl pak plně využít svůj potenciál ve vlastní praxi nebo k rozšíření nabídky školního vzdělávacího programu v rámci volitelných či nepovinných předmětů.

Nejrozsáhlejší a nejucelenější kurz Bazální stimulace absolvovalo v roce 2011-2012 14 pedagogických pracovníků.

Pedagogický sbor je schopný týmové práce, vzájemné komunikace a spolupráce a to nejen mezi sebou, ale i směrem k žákům a rodičům. Řízená spolupráce se projevuje především v metodické oblasti, při tvorbě a realizaci ŠVP i při řešení výchovných a vzdělávacích potřeb žáků.

2.5 Charakteristika žáků

Do vzdělávání na naší škole jsou žáci zařazováni na základě doporučení dětského psychologa (PPP, SPC), doporučení dětského lékaře a na žádost rodičů. Škola poskytuje základy vzdělání, základní a střední vzdělání žákům s mentálním handicapem v celé škále – tedy od nejlehčích forem až po formy těžké, případně kombinace postižení.

Škola poskytuje vzdělání žákům v těchto vzdělávacích programech:

A/ Základní škola

1. Harmonie – ŠVP pro základní vzdělávání (zpracovaný podle RVP ZV – LMP)
2. Mozaika – ŠVP pro základní vzdělávání (zpracovaný podle RVP ZŠS 1. díl)
3. Pomocná škola a přípravný stupeň pomocné školy, č.j. 24035/97-22
4. Mozaika – ŠVP pro základní vzdělávání (zpracovaný podle RVP ZŠS 2. díl)
5. Rehabilitační vzdělávací program pomocné školy, č.j. 15988/2003-24

B/ Střední škola

1. Spektrum – ŠVP pro obor vzdělání praktická škola jednoletá (zpracovaný podle RVP PRŠ 1)

Škola dále organizuje Kurzy k získání základů vzdělání poskytovaného základní školou speciální.

2.6 Dlouhodobé projekty

Škola nabízí žákům celou řadu pravidelných akcí a dlouhodobých projektů.

Každoročně na podzim se s žáky účastníme projektu „**Hrátky**“, který pořádá Základní škola Jihlava. Jedná se o setkání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami z různých typů škol a zařízení kraje Vysočina.

Organizujeme **okresní a krajské kolo Atletického čtyřboje** pro žáky z podobných typů škol. Nejlepší sportovci pak reprezentují v celostátním kole.

Účastníme se i **přátelských utkání ve stolním tenisu, ve florbalu a Běhu Terryho Foxe**. Pořádáme školní **turnaje v bowlingu**.

Pravidelně vyhlašujeme **školní kolo recitační soutěže**, ze kterého úspěšní žáci postupují do okresního kola v Třebíči.

Škola se úspěšně zapojuje i do celostátních soutěží – výtvarných i vědomostních (např. soutěž Finanční gramotnost, soutěž SAPERE – zdravý životní styl).

Škola má zpracovaný **Minimální preventivní program**, který podchycuje prevenci patologických jevů (nástěnky, kontakty, nabídka akcí ve městě, schránka důvěry, besedy, adaptační kurzy v Nesměři, interaktivní dopoledne s Ponorkou ap.)

V průběhu roku mají žáci možnost pobesedovat s příslušníky Policie ČR, pracovníky Integrovaného záchranného sboru a dalšími odborníky. Žáci 8. ročníku jsou zapojeni do projektu **První pomoc do škol**, který organizuje Krajský úřad Jihlava. Průběžně navštěvujeme vybrané firmy a zařízení ve městě i mimo něj. Každoročně vyjíždíme na **přírodovědně-vlastivědné exkurze**. Vycházejícím žákům jsou pak určeny **besedy s náboráři a návštěvy středních škol a Úřadu práce ve Žďáru nad Sázavou**.

Součástí každého školního roku je **Mikulášská a Vánoční besídka**. Žáci vystavují své výrobky a dekorace na **Vánoční a Velikonoční výstavě** pořádané místní organizací ČSŽ. Mají možnost společně navštívit **Vánoční trhy a Horácký jarmark** na Náměstí, akce a výstavu **ke Dni zdraví, Gastroden** organizovaný Hotelovou školou Světlá a podle aktuální nabídky **dílny v SEV Ostrůvek**. Společně slavíme i svátek „**Pálení čarodějnic**“ a **Mezinárodní den dětí** návštěvou místní provozovny Mc Donald's. Na městském hřbitově uctíváme **památku padlých ve II. světové válce**.

Školní rok je ukončen **školními výlety** I. a II. stupně a **slavnostním rozloučením s vycházejícími žáky**.

2.7 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

2.7.1 Spolupráce s rodiči

- Spolupráci s rodiči považujeme za stěžejní pro realizaci Školního vzdělávacího programu.
- Na základě zákona č. 561/2004 Sb. § 167 a §168 je na škole zřízena Školská rada. Školská rada má 3 členy – 1 z řad pedagogických pracovníků, 1 z řad rodičů a 1 zástupce za zřizovatele.
- Rodiče jsou průběžně informováni o výsledcích vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách, konzultačních dnech, případně osobně či telefonicky dle domluvy pedagogů a rodičů (zákonných zástupců).
- Pro rodiče a veřejnost škola každoročně pořádá Den otevřených dveří, besídky a představení.
- Veřejnost i rodiče jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím webových stránek školy (www.zsspecialnivm.cz), případně v týdeníku **Velkomeziříčsko**.

2.7.2. Spolupráce s jinými subjekty

- Velmi důležitá je spolupráce s **Pedagogicko-psychologickou poradnou** a také se **Speciálně pedagogickými centry** ve Žďáru nad Sázavou a ve Velkém Meziříčí.
- Péče o žáky s autismem či PAS (poruchou autistického spektra) je zajištěna ve spolupráci s krajskou **koordinátorkou pro autismus** a občanským sdružením **APLA**. Úzká je i spolupráce s **Denním pobytem (Stacionářem)**
- V rámci profesního poradenství škola spolupracuje s **Úřadem práce, středními školami a učilišti** v regionu.
- Rovněž spolupracujeme s ostatními **Základními školami** v rámci města, okresu i kraje Vysočina (např. recitační soutěž, turnaj ve stolním tenisu, Hrátky, Sportovní hry mládeže).
- V oblasti environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty se škola zapojuje do programů **Střediska environmentální výchovy – Ostrůvek** ve Velkém Meziříčí.
- V oblasti prevence sociálně patologických jevů spolupracujeme s **Centrem prevence Ponorka** ve Žďáru nad Sázavou, s **Policíí ČR, kurátorem** a pracovníci **oddělení péče o děti MěÚ Velké Meziříčí**.
- Především v oblasti sportu a mimoškolních aktivit škola spolupracuje s velkomeziříčským **Domem dětí a mládeže**, úspěšně se rozvíjí spolupráce s **Hasiči** (Mikulášská nadílka, exkurze) a **Záchranou službou** (besedy, první pomoc)
- V kulturní oblasti škola úzce spolupracuje s **Jupiter clubem** Velké Meziříčí a **Městskou knihovnou** ve Velkém Meziříčí.

2.8 Školní družina

Školní družina je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování. ŠD není pokračováním školního vyučování, ani ho nenahrazuje. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a relaxace žáků. Účelné střídání práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti, učí je ušlechtilé zábavě, pomáhá uspokojovat a rozvíjet kulturní potřeby a rozmanité zájmy žáků.

Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní ŠD funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určité době po skončení vyučování.

V současné době není vzhledem k malému počtu žáků školní družina aktivní. Žáci 1. stupně využívají školní družinu Základní školy Sokolovská. Bližší provozní a organizační podmínky jsou sděleny zapsaným žákům.

2.9 Školní a učitelská knihovna

V knihovně je soustředěna většina informačních zdrojů školy. Fond tvoří naučná literatura, beletrie, knihy encyklopedického charakteru, slovníky, odborné příručky, videotéka, fonotéka a fond CD a DVD disků. Knihovna dále shromažďuje nabídky kurzů a dalšího vzdělávání, propagační materiály o učebnicích, učebních pomůckách, nabídky vzdělávacích programů pro žáky, exkurzí a školních výletů.

Celý fond knihovny je zpracován na počítači, katalog je přístupný pedagogům i žákům na školní síti. Žáci a učitelé mohou využívat služby kopírky a tiskárny, případně laminování.

Knihovna poskytuje učitelům i žákům kvalitní zdroj informací a tím vytváří podmínky pro projektové vyučování a globální výchovu.

3. Charakteristika ŠVP

„Spektrum“

Systematická

Praktická

Empatická

Komplexní

Tvořivá

Rozmanitá

Univerzální

Motivující

Náš školní vzdělávací program vznikal ve spolupráci celého kolektivu pedagogických pracovníků, konzultován byl i s rodiči a v neposlední řadě i se žáky samotnými. Snažili jsme se o to, aby žákům naší školy byl program „šitý na míru“.

Slova, kterými jej v názvu charakterizujeme (SPEKTRUM = systematická, praktická, empatická, komplexní, tvořivá, rozmanitá, univerzální, motivující škola) by měla plně vystihovat jedinečnost této školy.

Prioritou pro nás bylo, aby školní vzdělávací program podchytil a respektoval osobnostní i mentální odlišnost a osobitost každého dítěte a plně se mu přizpůsobil.

Tomuto požadavku pak odpovídají zvolené výchovně vzdělávací strategie a odborné strategie, kterými chceme dosáhnout získání klíčových kompetencí našich žáků.

Naším cílem je, aby absolvent Praktické školy jednoleté odcházel vybaven takovými schopnostmi a kompetencemi, které mu umožní zapojit se do života ve společnosti.

3.1 Zaměření školy

Praktická škola jednoletá poskytuje střední vzdělání žákům s těžkým zdravotním postižením, zejména s těžkým stupněm mentálního postižení, žákům s postižením více vadami a s diagnózou autismus, kteří získali ucelené vzdělání na úrovni základní školy speciální, případně základní školy praktické. Dále přijímáme žáky, kteří ukončili povinnou školní docházku a ze zdravotních či jiných závažných důvodů se nemohou vzdělávat na jiném druhu a typu školy. Zdravotní způsobilost žáků pro vzdělávání v praktické škole jednoleté je nutné doložit doporučením lékaře. Škola je určena pro chlapce i dívky. Vzdělávání se uskutečňuje v denní formě vzdělávání.

Cílem vzdělávání je především zvýšení kvality života absolventů, kterým se v rámci jejich individuálních schopností nabízí možnost uplatnit se přiměřeným výkonem v chráněných pracovištích a při pomocných pracích v různých profesních oblastech.

Škola doplňuje a rozšiřuje žákům teoretické i praktické dovednosti získané v průběhu povinné školní docházky. Žáci si zde osvojí vědomosti a dovednosti potřebné k výkonu konkrétních jednoduchých činností v různých profesních oblastech i v každodenním životě. Vše probíhá v souladu s individuálními potřebami a psychickými i fyzickými možnostmi žáků. Důraz klademe především na:

- vypěstování pozitivního vztahu k práci,
- rozvoj komunikačních dovedností,
- výchovu ke zdravému životnímu stylu a ochraně životního prostředí,
- dosažení maximální možné míry samostatnosti,
- posílení sociální integrace.

Organizace výuky v naší škole respektuje psychické, fyzické i sociální možnosti žáků, jejich individuální zvláštnosti a schopnosti. Ve vzdělávacím procesu jsou využívány speciální metody i formy práce, žáci pracují podle individuálních vzdělávacích plánů. Úzce spolupracujeme se SPC a dalšími poradenskými pracovišti. Ve třídě praktické školy jednoleté působí kromě speciálního pedagoga i asistent pedagoga. V odůvodněných případech může ředitel školy prodloužit délku vzdělávání nejvýše o dva roky.

Vzdělávání se ukončuje závěrečnou zkouškou. Ta se skládá z ústní teoretické zkoušky z odborných předmětů a z praktické zkoušky z odborných předmětů. Dokladem o dosažení středního stupně vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce.

Absolventi praktické školy jednoleté se mohou v rámci svých možností a individuálních schopností uplatnit při pomocných pracích v oblasti služeb a výroby (např. ve zdravotnictví, v sociálních a komunálních službách, ve výrobních podnicích, v zemědělství), případně na chráněných pracovištích. Část absolventů školy má možnost navštěvovat NESA – denní stacionář, kde jsou nadále rozvíjeny získané vědomosti a dovednosti. Významné uplatnění nabytých dovedností najdou absolventi

při běžném provozu domácnosti, chráněného bydlení či chodu ústavu sociální péče. Pracovní i společenské uplatnění musí být řízeno jinými osobami.

Pro co nejlepší začlenění žáků do praktického života je formou disponibilní časové dotace posílena výuka v těchto oblastech:

- Matematika (Matematika – 1 hodina týdně)
- Jazyková komunikace (Český jazyk – 1 hodina týdně)
- Společenskovední základy (Člověk a jeho svět - 1 hodina týdně)
- Umění a kultura (Dramatická výchova – 1 hodina týdně)
- Člověk a zdraví (Výchova ke zdraví – 1 hodina týdně, Zdravotní tělesná výchova – 1 hodina týdně)

V pojetí vzdělávání a cílů u žáků preferujeme:

- rozpoznávání vlastních schopností a možností a dovednost tyto adekvátně aplikovat v životě
- osvojení pouze základních vědomostí s důrazem na schopnost tyto vědomosti prakticky využít
- dosažení maximální míry samostatnosti a soběstačnosti v sebeobsluze, spočívající v osvojení si základních hygienických návyků a dovednosti používat předměty denní potřeby
- způsobilost k základním pracovním dovednostem a návykům na takové úrovni, aby je byli schopni využít v rámci možného budoucího pracovního zařazení
- rozvíjení všech forem komunikačních dovedností včetně využívání systémů alternativní a augmentativní komunikace či počítače
- vytváření pozitivních vztahů ke spolužákům, začlenění do kolektivu, spolupráci s blízkými osobami
- pozitivní prožívání životních situací - rozvíjení pozornosti a vnímavosti, poznávání okolního světa, společnosti a přírody
- zlepšování a zvyšování fyzické kondice, získávání a upevňování pohybových dovedností a zkušeností (plavecký výcvik, hipoterapie)
- potřebu projevovat se jako samostatné osoby

Dalšími oblastmi, které preferujeme, jsou:

- výchova ke zdravému životnímu stylu (včetně prevence patologických jevů)
- zlepšování a zvyšování fyzické kondice (získávání a upevňování pohybových dovedností a zkušeností: např. plavecký výcvik)
- zvýšená péče o žáky z nižšího sociokulturního prostředí
- maximální zapojení školy do běžného života (soutěže, olympiády, kultura apod.)
- podpora dobrých interpersonálních vztahů žáků v osobním životě, ve škole i ve společnosti (principy demokracie, slušného chování, tolerance a ohleduplnosti)
- nabídka volnočasových aktivit a kroužků: kroužek výtvarných činností, sportovní kroužky a jiné dle zájmu žáků

Po celou dobu vzdělávání je velká pozornost věnována i profesní orientaci žáků. Ve škole pracuje výchovný poradce, jehož činnost je zaměřena zejména tyto oblasti:

1. Metodická a informační činnost

Spolupráce s třídními učiteli

- metodická pomoc
- spolupráce při vytváření individuálních plánů
- spolupráce při vytváření výstupního hodnocení žáků 9. ročníku
- zpracování požadavků na odborná vyšetření žáků

Zapůjčení odborné literatury z oblasti výchovy dítěte či volby povolání

Další vzdělávání

Spolupráce s ředitelem školy (plán práce na školní rok, zápis do 1. ročníku, organizace akcí pro žáky apod.)

2. Práce se žáky s výukovými a výchovnými problémy

Spolupráce se SPC Žďár nad Sázavou a SPC Velké Meziříčí

- zajištění vyšetření psychologem (diagnostická, kontrolní, výstupní v 9. ročníku)
- organizování logopedické péče (individuální náprava řeči)
- nabídka relaxačních, edukačních a rehabilitačních aktivit (Snoezelen, počítače, herna apod.)

Doporučení dalších odborných diagnostických pracovišť

- SPC
- PPP
- střediska výchovné péče
- lékařská pracoviště

Podchycení a řešení výchovných a výukových problémů, akutní intervence, konzultace s rodiči.

Spolupráce s metodikem prevence v oblasti prevence negativních jevů.

Spolupráce s OPD MěÚ, kurátorem, policií, soudy ap.

3. Profesní poradenství, volba povolání

Profesní poradenství a pomoc při volbě střední školy

- schůzky s žáky i rodiči
- vytvoření informační nástěnky a letáku pro rodiče
- pomoc při vyplňování přihlášek, kontrola, vytvoření kopií a odeslání přihlášek v termínu na učiliště
- organizování exkurzí a besed s náboráři z učilišť
- poskytování individuálních konzultací z oblasti poradenství, volby povolání
- vedení statistiky přijatých žáků na jednotlivá učiliště

Systematicky také pracujeme se žáky v oblasti prevence sociálněpatologických jevů. Tuto činnost zabezpečuje školní metodik prevence. Oblasti, kterými se zabývá:

1. Metodické a koordinační činnosti

- Tvorba a realizace preventivního programu školy
- Koordinace a účast na aktivitách školy zaměřených na prevenci sociálně patologických jevů
- Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy
- Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy a s odbornými pracovišti
 - spolupráce s výchovným poradcem školy
 - spolupráce se SPC Žďár nad Sázavou, střediskem výchovné péče, odbornými lékaři, Policií ČR, OPD MěÚ, Centrem prevence Ponorka
- Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči, vedení písemných záznamů o činnosti ŠMP

2. Informační činnosti

- Zajišťování a předávání odborných informací ostatním pedagogickým pracovníkům školy
- Získávání nových odborných informací a zkušeností
- Vedení a aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence sociálně patologických jevů
- Tvorba a aktualizace školní nástěnky

3. Poradenské činnosti

- Ve spolupráci s třídními učiteli vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy sociálně patologického chování
- Poskytování poradenských služeb žákům a jejich rodičům, zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště

3.2 Výchovné a vzdělávací cíle a strategie

Klíčová kompetence	Strategie, metody a postupy
<p>1.</p> <p>KOMPETENCE K UČENÍ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vedeme žáky k schopnosti učit se, k pochopení potřeby a významu vzdělání ▪ Poskytujeme dostatek informačních zdrojů a učebních podnětů: encyklopedie, knihovna, Internet, exkurze, zážitková pedagogika ▪ Zařazujeme metody, které podporují zvědavost ▪ Propojujeme informace se skutečným životem ▪ Vedeme žáky k samostatnosti, organizaci vlastní činnosti, vlastnímu úsudku, iniciativě, tvořivosti a zodpovědnosti ▪ V rámci individuálních schopností zlepšujeme komunikační dovednosti žáků, schopnost spolupráce, práce v týmu, poznávání vlastních možností, prezentace vlastních výsledků ▪ Hodnotíme žáky formou zpětné vazby a kladného hodnocení, posuzujeme žáky podle individuálního pokroku a zlepšení ▪ Podporujeme tvořivost, vytváříme motivující prostředí ▪ Přistupujeme k žákům individuálně, pracujeme s přiměřeným učivem a zdroji informací.
<p>2.</p> <p>KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poznatky žákům předkládáme v podobě, která je podněcuje k tvořivému myšlení, nikoliv hotové ▪ Směřujeme žáky k objevování vzájemných vztahů a příčin přírodních, společenských a dalších jevů a dějů, uplatňujeme mezipředmětové vztahy ▪ Zařazujeme nové formy vyučování, praktická cvičení a činnosti do vyučovacího procesu ▪ Vytváříme dostatek příležitostí pro získávání nových zkušeností a poznatků ▪ Vedeme žáky k uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce ▪ Rozvíjíme schopnost logického uvažování ▪ Při všech aktivitách bereme v potaz individuální schopnosti a mentální úroveň jednotlivých žáků

<p style="text-align: center;">3.</p> <p style="text-align: center;">KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stanovujeme jasná pravidla pro soužití ve škole – seznamujeme žáky s jejich právy a povinnostmi ▪ Vytváříme bezpečné prostředí, atmosféru tolerance, porozumění, klidu, přátelství a pochopení ▪ Podporujeme kooperativní učení, spolupráci ve výuce ▪ Zapojujeme žáky do týmové práce – ke spolupráci a společnému prožívání, pochopení role ve skupině, prezentaci výsledků, poznávání sebe a vztahů k jiným ▪ Stimulujeme žáky k pozitivnímu myšlení, prožívání a jednání ▪ Umožňujeme žákům zažít pocit úspěchu ▪ Vedeme žáky k otevřenému a kultivovanému projevování citů, ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, přírodě a kulturním a etickým hodnotám ▪ Vedeme citově nevyzrálé žáky k uvědomění nutnosti „dříve myslit a až poté jednat“, schopnosti orientovat se ve vlastním citovém životě a vztazích
<p style="text-align: center;">4.</p> <p style="text-align: center;">KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Využíváme a rozvíjíme všechny formy komunikačních technik (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků atd.) ▪ Dáváme žákům dostatečný prostor pro vyjádření vlastního názoru vhodnou formou, vedeme je k toleranci odlišného názoru, schopnosti hledat společné konstruktivní řešení problému ap. ▪ Pomocí všech prostředků a speciálně pedagogických metod zlepšujeme kvalitu mluvního projevu žáků (výslovnost, srozumitelnost, rozšiřování pasivní i aktivní slovní zásoby) ▪ Poskytujeme dostatek možností a zdrojů pro samostatné vyhledávání informací (encyklopedie, internet, odborné publikace, časopisy) ▪ Učíme rozlišovat kvalitu a serióznost zdroje informací

5.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Směřujeme žáky k pochopení základních potřeb zdravého vývoje člověka
- Vytváříme a upevňujeme poznatky a dovednosti žáků v oblasti péče o zdraví, včetně zdůraznění nutnosti prevence
- Motivujeme žáky vhodným prostředím (účelnost, funkčnost, estetičnost, bezpečí - spoluúčast na jeho úpravě) a vzory chování
- Organizujeme denní režim ve prospěch žáků (časový rozvrh, obsahová náplň)
- Podporujeme zdravý stravovací a pitný režim
- Zařazujeme pohybové relaxační přestávky, poskytujeme dostatečnou nabídku pohybových aktivit
- Vychováváme žáky ke zdravému životnímu stylu bez závislostí (tabák, alkohol a další drogy), nacvičujeme umění odmítnout nabízenou drogu
- Důsledně postihujeme projevy šikany, násilí, záškoláctví a dalšího patologického chování a posilujeme prevenci těchto jevů
- Sledujeme a podporujeme dobré interpersonální vztahy žáků - úctu, sounáležitost, uznání, respektování individuálních rozdílů
- Vedeme žáky k pochopení principů a fungování demokracie v osobním životě i ve škole a společnosti
- Vštěpujeme žákům normy chování k ostatním lidem, schopnost přijmout je za své a uplatňovat je v praktickém životě
- Rozvíjíme u žáků toleranci jiných kultur a etnik - porozumění a pochopení (tolerování) odlišného způsobu života a vytváříme podmínky pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí, národností a skupin (evropská integrace)
- Vychováváme žáky k ohleduplnosti vůči starým, nemocným a handicapovaným lidem

6. KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Poskytujeme žákům prostor k poznání a reálnému posouzení svých možností, schopností, zájmů a jejich využití při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
- Vytváříme funkční systém informační a poradenské činnosti v oblasti profesní orientace
- Vedeme žáky k osvojení základních pracovních dovedností a návyků
- Na základě získaných základních zkušeností rozvíjíme schopnost samostatné i kolektivní práce, nabízíme žákům možnost volby postupů a úkolů
- Při všech pracovních činnostech vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti práce, hospodárnému využívání materiálu a správnému užívání svěřených nástrojů a prostředků
- Odhalujeme a podporujeme jejich přednosti a využíváme je při motivaci k rozhodování o budoucím povolání – studiu
- Vysvětlujeme žákům nutnost celoživotního vzdělávání, jehož základem je úspěšné zvládnutí střední školy

Odborná kompetence	Strategie, metody a postupy
<p style="text-align: center;">1. Zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznamujeme žáky s pravidly bezpečnosti práce, vysvětlujeme přiměřeným způsobem právní předpisy z oblasti BOZP, řešíme modelové situace v odlišných pracovních místnostech ▪ Důsledně dbáme na dodržování hygienických předpisů – opakovaně je žákům vysvětlujeme a zdůrazňujeme jejich důležitost ▪ Dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví ▪ Poukazujeme na následky nedodržení předpisů – modelové situace, filmy atd. ▪ Dbáme na používání osobních ochranných prostředků žáky i učiteli – klademe důraz na správný vzorec chování a jeho dodržování i v osobním životě ▪ Budujeme pro žáky bezpečné pracovní prostředí a vybízíme je ke spolupráci na jeho tvorbě, ohlášení nedostatků a podobně.

2.
Kvalita práce, výrobků a služeb

- Seznamujeme žáky s pomůckami a nářadím (zejména s předměty denní potřeby), s jejich funkcí a pojmenováním
- Opakovaně seznamujeme žáky se stanovenými normami a předpisy, trváme na jejich důsledném dodržování
- Manuální činnosti žáků diferencujeme podle individuálních schopností, dosažené zručnosti, úrovně motoriky a míry handicapu
- Postupujeme důsledně od jednoduchého k složitějšímu, náročnost zvyšujeme postupně po zvládnutí předchozího kroku
- Používáme jednotné a srozumitelné pokyny
- Průběžně vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků, práci podle návodu či za pomoci druhé osoby
- Vyvozujeme a dodržujeme pracovní stereotypy při práci s různým materiálem, volbu vhodného materiálu a pracovní nástroje
- Vedeme žáky k úspěšnému dokončení zadaného úkolu, kontrole a hodnocení svého výrobku nebo činnosti
- Umožňujeme žákům prezentaci výsledků vlastní práce - třídní a školní výstavy, dárečky pro rodiče....
- Podporujeme úsilí žáků, oceňujeme zdařilý výkon, povzbuzujeme žáky i v případě nezdaru
- Nacvičujeme vzájemnou pomoc a spolupráci při pracovních činnostech

3.

Ekonomické jednání v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

- Vysvětlujeme žákům význam, účel a užitečnost vykonávané práce
- Seznamujeme žáky s finančním a společenským ohodnocením jejich profese, a základy finanční gramotnosti (mzda, daně, zdravotní a sociální pojištění, spoření, půjčky, dluhy)
- Podněcujeme žáky k péči o životní prostředí, upozorňujeme je i na to, že je třeba při pracovní činnosti brát ohled na její vliv na životní prostředí
- Učíme žáky nakládat správně s materiály, energiemi a odpady
- Vytváříme stereotypy ekologického chování, procvičujeme je v modelových situacích
- Aplikujeme naučené sociální dovednosti v běžném životě (třídění odpadu, nakládání s chemickými prostředky, osobní ochranné prostředky)
- Nacvičujeme přivolání pomoci v případě nebezpečí

3.3 Zabezpečení výuky žáků s kombinací postižení

Naše škola je primárně určena pro výchovu a vzdělávání žáků s mentálním handicapem. U nemalé části těchto žáků je k mentálnímu postižení přidružen ještě další handicap – smyslový, tělesný, vada řeči, porucha autistického spektra. Výuka těchto žáků probíhá podle individuálního vzdělávacího plánu, který je zpracován na základě žádosti zákonných zástupců a doporučení příslušného poradenského zařízení. Individuálním potřebám žáka jsou přizpůsobeny formy a metody výuky, materiální a prostorové vybavení školy. Plnění individuálního vzdělávacího plánu je pravidelně konzultováno na pedagogických radách, s pracovníky poradenského zařízení, se zákonnými zástupci žáků a plán je podle potřeby upravován.

Největší skupinu žáků s kombinací postižení tvoří žáci s autismem. Základ péče o tyto žáky tvoří struktura činností v prostoru i čase. Pro usnadnění komunikace s okolím vedeme žáky k používání odpovídajícího komunikačního systému (obrázky, piktogramy, komunikační tabulky, výměnný obrázkový komunikační systém). Rozvoj mluvené řeči je kromě běžné výuky podporován i individuální logopedickou péčí, kterou zajišťuje SPC Velké Meziříčí nebo SPC Žďár nad Sázavou. Učební pomůcky jsou pedagogem připravovány přímo pro individuální potřeby konkrétního žáka. Výuce žáků s autismem je uzpůsobeno i prostředí školy a třídy – speciálně upravené koutky pro individuální výuku, samostatnou práci žáků, relaxaci, jídlo apod. Metodickou pomoc při práci s těmito žáky nám poskytuje SPC Jihlava. Další náměty pro práci s žáky s poruchou autistického spektra získávají pedagogové na pravidelných seminářích a studiích odborné literatury.

U žáků s přidruženým smyslovým postižením využíváme metodického vedení příslušného speciálně pedagogického centra (většinou SPC Jihlava). Péči o tyto žáky zajišťujeme užíváním speciálních pomůcek, které usnadní dětem jejich celkovou orientaci v okolí. Jedná se např. o speciálně upravené PC programy, čtecí lupy, vhodné osvětlení pracovní plochy, pomůcky pro rozvoj všech druhů smyslového vnímání, pomůcky usnadňující komunikaci s okolím.

Žákům s tělesným postižením je zajištěn bezbariérový přístup do školy (šikmá schodišťová plošina, u druhého vchodu přístupová rampa). Celé vnitřní prostředí školy včetně hygienického zařízení je rovněž bezbariérové a uzpůsobené pohybu žáků s tělesným handicapem. Ve třídách mají žáci možnost užívat speciálně upravený nábytek (židle, pracovní stoly), který zajistí jejich lepší stabilizaci. Dále je škola vybavena různými typy polohovacích vaků, polštářů a kostek, relaxačním kuličkovým bazénem, masážními pomůckami apod. Odbornost při práci s těmito žáky si pedagogičtí pracovníci doplňují účastí na různých seminářích a kurzech. Všichni pracovníci jsou proškoleni v konceptu Bazální stimulace.

Pro žáky se závažným postižením řeči hledáme vhodné formy alternativní či augmentativní komunikace. Využíváme piktogramy, komunikační tabulky, speciální počítačové programy (např. Brepta, Altík). Práce pedagogů je doplněna o pravidelnou individuální logopedickou péči zajištěnou logopedem SPC.

Nemalou péči věnujeme žákům s poruchami chování. Tito žáci procházejí periodickým vyšetřením SPC, na jejich základě jsou přijímána aktuální opatření vzhledem k vývoji poruchy. Vedle třídních učitelů, kteří navrhnou veškerá výchovná a vzdělávací opatření, ve škole působí výchovný poradce a školní metodik prevence,

kteří s těmito žáky systematicky pracují a podílejí se na vypracování individuálních vzdělávacích plánů a úzce spolupracují se školním poradenským zařízením, popřípadě vyhledávají kontakty na další odborná pracoviště. Tyto informace vyhodnocují a předávají zákonným zástupcům.

Z dalších způsobů práce s žáky s různým typem kombinovaného postižení užíváme například pobyt v multisenzorické místnosti snoezelen, práci s dotykovými tablety, s dotykovými monitory počítačů.

3.4 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována formou integrace do výuky. V tabulkách je uveden vždy předmět, ve kterém jej považujeme za stěžejní, neznamená to však, že by se v jiných předmětech nevyskytovalo.

1. Člověk a životní prostředí
2. Výchova pro vstup do světa práce

Vysvětlivky:

Ekosystémy (Praktické činnosti /INT) = daný tematický okruh průřezového tématu je součástí vyučovacího předmětu Praktické činnosti formou integrace.

1. Člověk a životní prostředí

Průřezové téma je členěno do tematických celků **Ekosystémy a Vztah člověka k prostředí**, které umožňují celistvé pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí. Vede žáky k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.

Ekosystémy (Praktické činnosti /INT)

Vzájemné vztahy organismů a prostředí; struktura a funkce ekosystémů; základní podmínky života; ochrana přírody; les (les v našem prostředí, význam lesa); pole (význam, způsob hospodaření, jejich okolí); změny okolní krajiny vlivem člověka; vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru); lidské sídlo (město – vesnice, odlišnosti jejich funkce); kulturní krajina.

Vztah člověka k prostředí (Rodinná výchova/INT)

Vztahy člověka k prostředí, k nejbližšímu okolí (aplikace na místní podmínky); vliv prostředí na lidské zdraví; principy udržitelnosti rozvoje; aktuální ekologické problémy; naše obec (přírodní zdroje, jejich původ a způsoby využívání, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci, řešení odpadového hospodářství, vliv jednání lidí na prostředí); lokální ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví).

2. Výchova pro vstup do světa práce

Průřezové téma zahrnuje tematické celky **Práce a zaměstnanost** a **Sebeprezentace**.

Práce a zaměstnanost (Praktické činnosti/INT)

Hlavní oblasti světa práce; charakteristické znaky práce a jejich aplikace na možnosti pracovního uplatnění (pracovní činnosti, pracovní prostředky, pracoviště, pracovní doba, bezpečnost a ochrana zdraví při práci); trh práce a jeho ukazatele; požadavky zaměstnavatelů; problémy nezaměstnanosti; získávání informací při hledání zaměstnání – práce s informacemi, nácvik konkrétních situací.

Pracovně právní legislativa – zákoník práce, pracovní poměr, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, mzda a její složky, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby v oblasti hledání zaměstnání, úřady práce, rekvalifikace.

Sebeprezentace (Člověk a jeho svět/INT)

Písemná i verbální, sestavování žádostí o zaměstnání, životopis, inzerát, odpověď na inzerát, přijímací pohovor – nácvik konkrétních modelových situací.

4. Učební plán

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací okruhy	Předmět	Ročník 1.	Celkem předměty	Disponibilní časová dotace
Jazyková komunikace	Jazyková komunikace	Český jazyk	3 + 1	4	1
Matematika	Matematika	Matematika	2 + 1	3	1
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	0
Společenskovední základy	Společenskovední základy	Člověk a jeho svět	1 + 1	2	1
Umění a kultura	Umění a kultura	Hudební výchova	1	3	1
		Výtvarná výchova	1		
		Dramatická výchova	+1		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	1	4	1
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2		
		Zdravotní tělesná výchova	+1		
Odborné činnosti	Rodinná výchova	Rodinná výchova	3	13	1
	Práce v domácnosti	Práce v domácnosti	3 + 1		
	Odborné zaměření podle profílace školy	Praktické činnosti	6		
Celková povinná časová dotace				30	
Z toho disponibilní časová dotace					6

Poznámky:

Průřezová témata – jsou zařazena průřezová témata formou integrace do jednotlivých předmětů – viz 3.5 Začlenění průřezových témat a 5.2 Charakteristika jednotlivých předmětů

5. Učební osnovy

JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

→ Český jazyk

ČESKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

- *Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu*

Vzdělávací oblast Jazyková komunikace má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Jazykové vzdělávání v českém jazyce vede žáky k srozumitelnému jazykovému projevu a podílí se na jejich celkovém rozvoji.

Cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační dovednosti žáků užívat jazyk jako prostředek k dorozumívání, k rozvíjení čtenářské gramotnosti, k přijímání a sdělování informací. Žáci se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je. Jazykový rozvoj žáků probíhá paralelně s rozumovým a emocionálním zráním. Dále žáky učí zvyšovat kvalitu písma, rychlost psaní a zdokonalovat úpravu jejich psaného textu. Jazykové vzdělávání se současně podílí na rozvoji sociálních dovedností žáků.

Vzdělávací oblast jazyková komunikace je realizována v rámci předmětu Český jazyk, který začleňuje tematické celky:

- Jazyková výchova – Žáci využívají jazykových vědomostí a dovedností v běžných komunikačních situacích denního života. Osvojují si dovednosti prakticky využívat znalostí při psaní jednoduchých zápisů.
- Komunikativní a slohová výchova – Žáci se učí srozumitelnému vyjadřování a formulování vlastních požadavků. Získávají poznatky obsahově související s profesní přípravou a praktickými činnostmi.
- Literární výchova – Žáci si rozvíjejí základní literární poznatky.

V hodinách jazykové komunikace převažuje individuální způsob práce, při plnění některých úkolů spolupracují žáci ve dvojicích nebo ve skupině.

Vyučovací předmět Jazyková komunikace má dotaci 4 hodiny týdně (z toho 1 hodina disponibilní).

Výuka probíhá převážně v kmenové učebně. Vedle základních učebních materiálů jsou využívány v různých variantách tabulky ke čtení, ukázky z beletrie, práce s denním tiskem a s časopisy, trojrozměrné a audiovizuální pomůcky i vhodné počítačové výukové programy. Žáci pracují ve skupině, ve dvojicích i jednotlivě, vždy s ohledem na individuální schopnosti každého žáka. Formou her a cvičení se žáci učí zvládat způsoby neverbální komunikace, nácvikem i praktickými činnostmi poznávat a správně používat technické informační a komunikační prostředky (práce s telefonem, zásady komunikace přes mobil, ...) Součástí výuky jsou rovněž návštěvy filmových a divadelních představení, kulturních akcí, knihovny apod.

▪ *Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření klíčových kompetencí*

Klíčové kompetence	Strategie výchovy a vzdělávání
<p>k učení Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládat základy čtení a využívat je ke svému dalšímu vzdělávání - používat učebnice, učební materiály a učební pomůcky - orientovat se v jednoduchých textech, vyhledat potřebnou informaci i z ostatních dostupných zdrojů - v rámci svých možností číst s porozuměním textu - ovládat základy psaní a využívat je k osvojení čtecích dovedností - dodržovat návykové stereotypy učení, snažit se o koncentraci na učení - chápat pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, mít zájem o získávání nových poznatků - ovládat elementární způsoby práce s počítačem 	<ul style="list-style-type: none"> - vhodnými metodami provádíme nácvik čtení slov a vět potřebných pro praktický život - zajišťujeme dostatek učebních pomůcek při výuce - používáme texty z různých zdrojů, obrázky, piktogramy, reálné předměty atd. - vedeme žáky k vyhledávání informací v jednoduchém textu - procvičujeme čtení s porozuměním – používáme návodné otázky pro ověření pochopení čteného textu - souběžně se čtením upevňujeme u žáků grafické zvládnutí písma - vztah žáků k učení ovlivňujeme vytvářením příjemného pozitivního školního klimatu - motivujeme žáky k dalšímu učení kladným hodnocením s důrazem na jejich výkony a pokroky - podporujeme u žáků využívání výpočetní techniky ve výuce - při práci se žáky uplatňujeme individuální přístup zohledňující jejich úroveň a míru znevýhodnění
<p>k řešení problémů Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - adekvátním způsobem řešit problémy přiměřeně ke svým individuálním schopnostem a možnostem - problémové situace řešit s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností - vědět, na koho se může ve svém okolí obrátit o pomoc při řešení problémů 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky s důsledky neadekvátního chování, s možnostmi nápravy, nabízíme pomoc - nacvičujeme strategie řešení běžných problémů, hledáme společně řešení - otevřeností a atmosférou vzájemné důvěry vytváříme žákům prostor ke sdělování vlastních problémů
<p>komunikativní Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky - zvládat podle svých schopností běžnou komunikaci s ostatními lidmi, spolupracovat na zlepšování kvality svého mluvního projevu - rozumět sdělení a umět na ně přiměřeně reagovat - vyjadřovat své názory a postoje, vhodným způsobem je obhajovat - zvládat sdělení jednoduché informace písemnou formou - vhodným způsobem sdělovat svoje pocity, nálady a prožitky ve vztahu ke svým vrstevníkům i k dospělým 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjíme všechny formy komunikačních technik (ústní, písemné, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků) - pomocí speciálně pedagogických metod zlepšujeme kvalitu mluvního projevu (výslovnost, srozumitelnost, rozšiřování pasivní a aktivní slovní zásoby) - klademe důraz na naslouchání, následnou reprodukci a kontrolujeme porozumění obsahu - žákům vždy poskytujeme dostatečný časový prostor k vyjádření přání, potřeby nebo názoru - nacvičujeme schopnost sdělit jednoduchou informaci i v písemné podobě (využití písma, piktogramů, obrázků, počítače...) - pomocí dramatizace či modelových situací učíme žáky zásadám pravidel vystupování a komunikace ve světě dospělých

<p>sociální a personální Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat zásady slušného chování (užívat pozdrav, prosbu, poděkování, omluvu...) - osvojit si podle svých schopností správné stereotypy v chování a prakticky je využívat - podle svých schopností rozpoznat rizikové situace v osobním chování i v chování druhých lidí, být obeznámen s možnými důsledky vlastních rozhodnutí - podle svých schopností projevat jistotu a sebedůvěru ve školním i mimoškolním prostředí - účastnit se podle svých možností společných sociálních aktivit, chápat výhody kolektivní práce, být tolerantní ke slabším a méně schopným spolužákům 	<ul style="list-style-type: none"> - dbáme na užívání pozdravu, prosby, poděkování - vytváříme stereotypy chování, procvičujeme je v modelových situacích i v běžném životě - analyzujeme a vysvětlujeme rizikové situace a vyvozujeme důsledky (využíváme konkrétních příkladů ze života) - umožňujeme žákům zažít pocit úspěchu, pozitivním hodnocením posilujeme sebedůvěru - vedeme žáky k práci ve skupině, poukazujeme na výhody spolupráce (společné prožitky, vzájemná pomoc, pochopení role ve skupině)
<p>občanské Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - snažit se uplatnit získané návyky a dovednosti k zapojení do společnosti - chápat důležitost respektování základních norem a pravidel společenského soužití ve škole, v rodině i mimo školu - s pomocí kompetentních osob zvládat situace ohrožující život a zdraví člověka, zachovávat klid a rozvahu v krizových situacích 	<ul style="list-style-type: none"> - spolupracujeme úzce s rodinou ve snaze o maximálně možnou integraci žáka do společnosti - seznamujeme žáky s pravidly režimu ve třídě a škole, průběžně hodnotíme jejich plnění, jejich dodržováním vytváříme základní rámec školních i společenských norem - upozorňujeme na možná nebezpečí ohrožující žáka v praktickém životě
<p>pracovní Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojit si podle svých možností pracovní návyky, zvládat jednoduché pracovní postupy - při práci využívat osvojené poznatky a dovednosti z nižších ročníků - používat naučené pracovní stereotypy, které mu pomáhají snadněji zvládnout úkol a vedou ho k samostatnosti - snažit se o soustředění na zadaný úkol a vytrvat při jeho plnění - akceptovat hodnocení své práce pedagogickým pracovníkem během její realizace i v samotném závěru - snažit se o dosažení co nejlepších výsledků - podle svých schopností dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce podle naučených stereotypů 	<ul style="list-style-type: none"> - průběžně vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků a postupů - postupujeme důsledně od jednoduchého k složitějšímu - vyvozujeme a dodržujeme pracovní stereotypy - vedeme žáky k úspěšnému dokončení zadaného úkolu - hodnotíme průběh a výsledek práce s žáky - podporujeme a oceňujeme úsilí žáků i v případě nezdaru - důsledně dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví

▪ *Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření odborných kompetencí*

Odborné kompetence	Strategie výchovy a vzdělávání
<p>Dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany dle pokynů učitele 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky s pravidly bezpečnosti práce, vysvětlujeme přiměřeným způsobem právní předpisy z oblasti BOZP, řešíme modelové situace v odlišných pracovních místnostech ▪ poukazujeme na následky nedodržení

<ul style="list-style-type: none"> - používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností - spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí 	<p>předpisů – modelové situace, filmy atd.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ klademe důraz na správný vzorec chování a jeho dodržování i v osobním životě - dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví - budujeme pro žáky bezpečné pracovní prostředí a vybízíme je ke spolupráci na jeho tvorbě, ohlášení nedostatků a podobně
<p>Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat stanovené normy a předpisy dle pokynů učitele - pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby; pracovat v souladu s technologickými předpisy (pod vedením učitele) a uplatňovat pracovní návyky - pod vedením učitele zvolit vhodné materiály, vybrat a použít správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - opakovaně seznamujeme žáky se stanovenými normami a předpisy, trváme na jejich důsledném dodržování - postupujeme důsledně od jednoduchého k složitějšímu, náročnost zvyšujeme postupně po zvládnutí předchozího kroku - používáme jednotné a srozumitelné pokyny - vedeme žáky k úspěšnému dokončení zadaného úkolu, kontrole a hodnocení svého výrobku nebo činnosti - podporujeme úsilí žáků, oceňujeme zdařilý výkon, povzbuzujeme žáky i v případě nezdaru
<p>Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení - posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí - nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlujeme žákům význam, účel a užitečnost vykonávané práce - podněcujeme žáky k péči o životní prostředí, upozorňujeme je i na to, že je třeba při pracovní činnosti brát ohled na její vliv na životní prostředí - vytváříme stereotypy ekologického chování, procvičujeme je v modelových situacích - nacvičujeme přivolání pomoci v případě nebezpečí - učíme žáky nakládat správně s materiály, energiemi a odpady

- *Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:*

ČESKÝ JAZYK

Školní výstup předmětu:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák by měl dle svých možností mít tyto znalosti a dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže jednoduchou formou ústně a písemně komunikovat - zdokonaluje úpravu psaného textu - uplatňuje v písemném projevu znalosti základů pravopisu českého jazyka (velké písmeno na počátku věty, znaménko za větou, psaní vlastních jmen, délka samohlásek) - pozná s názorem podstatná jména a slovesa - snaží se o správnou výslovnost - komunikuje v běžných situacích - zapamatuje si krátký text (báseň) - umí pozdravit, rozloučit se, představit se, požádat a poděkovat - popíše jednoduché předměty a činnosti vztahující se k pracovním činnostem - čte krátké texty - zvládá techniku tichého čtení - vypráví jednoduchý příběh podle návodných otázek nebo obrázků - dramatizuje jednoduchý příběh 	<p><u>Jazyková výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu, docvičování písmen velké abecedy - základní pravopisné jevy (psaní vlastních jmen, délka samohlásek) - rozšiřování slovní zásoby - nauka o slově – význam slov, slabika, hláska, písmeno - věta - pořádek slov ve větě druhy vět - mluvnické kategorie- podstatná jména a slovesa - seznámení s encyklopediemi, slovníky a Pravidly českého pravopisu <p><u>Komunikační a slohová výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukování kratších celků, odpovědi na otázky - psaní přání, blahopřání - úprava písemného projevu - popis předmětů a činností - vyprávění vlastních zážitků - seznamování a představování - mimojazykové prostředky řeči – gesta, mimika - zdvořilostní obraty – uvítání, rozloučení, představování - telefonování <p><u>Literární výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení krátkých pohádek, povídek, příběhů, veršů - vyprávění příběhu na základě obrázků - literatura pro děti, mládež, dospělé – návštěva knihovny - práce s textem – časopis, denní tisk, katalog, encyklopedie - texty související s profesní přípravou (čtení návodů a pracovních postupů) - dramatizace, lidová slovesnost 		

MATEMATIKA

→ Matematika

MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

- *Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu*

Vyučovací předmět Matematika má žáky vybavit vědomostmi a znalostmi, které žáci nejčastěji využijí v praktickém životě. Rozvíjí matematické dovednosti a geometrickou představivost. Kromě funkce všeobecně vzdělávací plní i funkci průpravnou pro odbornou oblast vzdělávání. Jde především o vytváření matematických představ, vědomostí, dovedností a návyků a zároveň je kladen důraz na rozvíjení schopností jejich aplikace v praktických životních situacích.

Důležitou součástí matematického vzdělávání je osvojení dovedností z geometrie. Žáci poznávají základní geometrické tvary a tělesa, učí se pečlivosti a přesnosti při měření a rýsování.

Vyučovací předmět Matematika je rozdělen do dvou tematických celků:

- Čísla a početní operace – Žáci si prohlubují aritmetické operace propojené s reálnými situacemi, učí se třídit a seskupovat data podle určitých kritérií, jejich vzájemných souvislostí a závislostí. Učí se využívat prostředky výpočetní techniky – kalkulátory.

- Geometrie – Žáci pojmenovávají a znázorňují základní geometrické útvary, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás.

V hodinách matematiky převažuje individuální způsob práce, při plnění některých úkolů spolupracují žáci ve dvojicích nebo ve skupině.

Vyučovací předmět Matematika má dotaci 3 hodiny týdně, z toho 1 hodina disponibilní.

Výuka probíhá převážně v kmenové učebně a podle možností také v počítačové učebně. Při výuce matematiky žáci používají názorné pomůcky (počítadla, kostky, kartičky s čísly a matematickými znaménky, číselné řady, cvičné peníze a hodiny, modely geometrických těles atd.). Je využíváno vhodných počítačových výukových programů.

- *Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření klíčových kompetencí*

Klíčové kompetence	Strategie výchovy a vzdělávání
k učení Žák by měl: <ul style="list-style-type: none">- být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností- reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku- uplatňovat základní zkušenosti a postupy v pracovních činnostech	<ul style="list-style-type: none">- při výuce používáme jednotné terminologie a společně dohodnuté zkratky- numerické operace provádíme prakticky – pomocí manipulační hry a činnostního učení, nakupování, využíváme názoru i kalkulátoru- zadáváme žákům úlohy vycházející v co největší míře z praktického života- zajišťujeme dostatek učebních pomůcek při výuce- vztah žáků k učení ovlivňujeme vytvářením

	<p>příjemného a pozitivního školního klimatu</p> <ul style="list-style-type: none"> - při práci se žáky uplatňujeme individuální přístup zohledňující úroveň jejich schopností a možností - motivujeme žáky k dalšímu učení kladným hodnocením s důrazem na jejich výkony a pokroky
<p>k řešení problémů Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení - řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby - dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby 	<ul style="list-style-type: none"> - nacvičujeme strategie řešení běžných problémů, hledáme společně řešení - řešíme nejprve problémy v bezpečném prostředí školy, postupně přecházíme do méně známého prostředí (divadlo, obchod, pošta, instituce) - při všech aktivitách bereme v úvahu individuální schopnosti a mentální úroveň jednotlivých žáků
<p>komunikativní Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou - naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a dle svých možností na něj adekvátně reagovat - využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky - využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjíme všechny formy komunikačních technik (ústní, písemné, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků) - klademe důraz na naslouchání, následnou reprodukci a kontrolujeme porozumění obsahu
<p>sociální a personální Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování - jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě 	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k práci ve skupině, poukazujeme na výhody spolupráce (společné prožitky, vzájemná pomoc, pochopení role ve skupině) - vedeme žáky k toleranci, ohleduplnosti a k respektování odlišností - umožňujeme žákům zažít pocit úspěchu, pozitivním hodnocením posilujeme sebedůvěru
<p>občanské Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití - rozpoznat nevhodné a rizikové chování 	<ul style="list-style-type: none"> - spolupracujeme úzce s rodinou ve snaze o maximálně možnou integraci žáka do společnosti - seznamujeme žáky se základními pravidly slušného chování - seznamujeme žáky s pravidly režimu ve třídě a škole, průběžně hodnotíme jejich plnění, jejich dodržováním vytváříme základní rámec školních i společenských norem - netolerujeme agresivní a vulgární projevy chování
<p>pracovní Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti - chápat význam práce a možnost vlastního zapojení do pracovního procesu 	<ul style="list-style-type: none"> - průběžně vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků a postupů - seznamujeme žáky s nástroji, pomůckami a nářadím, s jejich funkcí a názvoslovím - postupujeme důsledně od jednoduchého k složitějšímu

<ul style="list-style-type: none"> - plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých - znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci 	<ul style="list-style-type: none"> - používáme jednotné a srozumitelné pokyny - vedeme žáky k úspěšnému dokončení zadaného úkolu - žáky vedeme k práci v kolektivu, a rozšiřujeme tak jejich pracovní-komunikační schopnosti - důsledně dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví
--	--

▪ *Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření odborných kompetencí*

Odborné kompetence	Strategie výchovy a vzdělávání
<p>Dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany dle pokynů učitele - používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností - spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky s pravidly bezpečnosti práce, vysvětlujeme přiměřeným způsobem právní předpisy z oblasti BOZP, řešíme modelové situace v odlišných pracovních místnostech - dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví - budujeme pro žáky bezpečné pracovní prostředí a vybízíme je ke spolupráci na jeho tvorbě, ohlášení nedostatků a podobně
<p>Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat stanovené normy a předpisy dle pokynů učitele - pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby; pracovat v souladu s technologickými předpisy (pod vedením učitele) a uplatňovat pracovní návyky - pod vedením učitele zvolit vhodné materiály, vybrat a použít správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - opakovaně seznamujeme žáky se stanovenými normami a předpisy, trváme na jejich důsledném dodržování - postupujeme důsledně od jednoduchého k složitějšímu, náročnost zvyšujeme postupně po zvládnutí předchozího kroku - používáme jednotné a srozumitelné pokyny - vedeme žáky k úspěšnému dokončení zadaného úkolu, kontrole a hodnocení svého výrobku nebo činnosti - podporujeme úsilí žáků, oceňujeme zdařilý výkon, povzbuzujeme žáky i v případě nezdaru
<p>Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení - posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí - nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlujeme žákům význam, účel a užitečnost vykonávané práce - seznamujeme žáky s finančním a společenským ohodnocením jejich profese, a základy finanční gramotnosti (mzda, daně, zdravotní a sociální pojištění, spoření, půjčky, dluhy) - podněcujeme žáky k péči o životní prostředí, upozorňujeme je i na to, že je třeba při pracovní činnosti brát ohled na její vliv na životní prostředí - učíme žáky nakládat správně s materiály, energiemi a odpady

- *Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:*

MATEMATIKA			
Školní výstup předmětu:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák by měl dle svých možností mít tyto znalosti a dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte a zapisuje čísla - s názorem porovnává čísla - porozumí zadání matematické úlohy - sčítá a odčítá s názorem - řeší jednoduché slovní úlohy z běžného života - používá kalkulátor - používá jednotky délky, hmotnosti, objemu, času a měny - provádí měření a vážení v praxi - určuje čas s přesností na půlhodiny - zná a užívá základní pojmy: hodina, minuta, den, týden, měsíc, rok - čte údaje o čase v digitální podobě - zvládá manipulaci s bankovkami, mincemi, platebními kartami - počítá s bankovkami a mincemi - zdokonaluje grafický projev a rýsovací dovednosti, osvojuje si návyky při rýsování - rozeznává geometrické útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh - pozná a určí v prostoru geometrická tělesa - používá pojmy bod, přímka, úsečka a její délka - pracuje s pravítkem - doplňuje údaje v jednoduché tabulce 	<p><u>Číslo a početní operace</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - celá čísla – obor přirozených čísel do 100 bez přechodu desítek - počítání v oboru do 1000 po 100 - početní operace s nulou - kvantitativní vztahy, porovnávání čísel - číselné řady - rozklad čísla v desítkové soustavě - orientace na ploše, v prostoru a v čase - úlohy na orientaci na ploše, v čase, v prostoru - základní fyzikální veličiny - digitální měření času – zápis času - peníze (bankovky, mince), platební karta - jednoduché slovní úlohy z praktického života - práce s kalkulátorem - pojem zlomku <p><u>Geometrie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní útvary v rovině – bod, čára, přímka, úsečka - čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, kruh - osa souměrnosti - rýsování rovinných útvarů - základní útvary v prostoru – krychle, kvádr, koule, válec, kužel - měření pomocí různých měřidel - orientace v jednoduché tabulce 		

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

→ Informatika

INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

- *Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu*

Vyučovací předmět Informatika se zaměřuje na rozvoj žáka v oblasti informačních a komunikačních technologií. Jeho cílem je umožnit žákům získat základní dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií prostřednictvím základního programového vybavení a speciálních výukových počítačových programů, které jim také mohou usnadnit komunikaci. Součástí výuky je i orientace ve světě informací, práce s informacemi a jejich využívání v praktickém životě.

Vyučovací předmět Informatika má dotaci 1 hodina týdně.

Výuka probíhá v počítačové učebně.

- *Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření klíčových kompetencí*

Klíčové kompetence	Strategie výchovy a vzdělávání
k učení Žák by měl: <ul style="list-style-type: none">- být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností- reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku- uplatňovat základní zkušenosti a postupy v pracovních činnostech	<ul style="list-style-type: none">- při práci se žáky uplatňujeme individuální přístup zohledňující jejich úroveň a míru znevýhodnění- podporujeme u žáků využívání výpočetní techniky ve výuce- vysvětlujeme a často opakujeme postup práce s počítačem- snažíme se vytvořit jednoduché postupy k využití počítače pro jednotlivé žáky- nacvičujeme vyplňování osobních údajů písmem nebo na PC- motivujeme žáky k dalšímu učení kladným hodnocením s důrazem na jejich výkony a pokroky
k řešení problémů Žák by měl: <ul style="list-style-type: none">- rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení- řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby	<ul style="list-style-type: none">- nacvičujeme strategie řešení běžných problémů, hledáme společně řešení- seznamujeme žáky s důsledky neadekvátního chování, s možnostmi nápravy, nabízíme pomoc- při všech aktivitách bereme v úvahu individuální schopnosti a mentální úroveň jednotlivých žáků
komunikativní Žák by měl: <ul style="list-style-type: none">- dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou- naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení	<ul style="list-style-type: none">- seznamujeme žáky s texty, obrázkovými materiály a jinými informačními a komunikačními prostředky- nácvikem i praktickými činnostmi učíme žáky poznávat a správně používat technické

<p>a dle svých možností na něj adekvátně reagovat</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky 	<p>informační a komunikační prostředky (telefon, mobil, internet, audio a video techniku)</p> <ul style="list-style-type: none"> - nacvičujeme schopnost sdělit jednoduchou informaci i v písemné podobě (využití písma, piktogramů, obrázků, počítače...) - provádíme praktický nácvik vyplňování dotazníku – jméno, adresa
<p>sociální a personální Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování - jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě - dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život - podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy 	<ul style="list-style-type: none"> - dbáme na užívání pozdravu, prosby, poděkování - směřujeme žáky k pomoci mladším, slabším, postiženým spolužákům - umožňujeme žákům zažít pocit úspěchu, pozitivním hodnocením posilujeme sebedůvěru
<p>občanské Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití - rozpoznat nevhodné a rizikové chování 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky s pravidly režimu ve třídě a škole, průběžně hodnotíme jejich plnění, jejich dodržováním vytváříme základní rámec školních i společenských norem - opakujeme důležitá telefonní čísla - provádíme nácvik přivolání pomoci - podporujeme spolupráci s policií a složkami IZS
<p>pracovní Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti - plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých - znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci 	<ul style="list-style-type: none"> - průběžně vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků - používáme jednotné a srozumitelné pokyny - postupujeme důsledně od jednoduchého k složitějšímu - vedeme žáky k úspěšnému dokončení zadaného úkolu - hodnotíme průběh a výsledek práce s žáky - důsledně dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví

▪ *Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření odborných kompetencí*

Odborné kompetence	Strategie výchovy a vzdělávání
<p>Dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany dle pokynů učitele - spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky s pravidly bezpečnosti práce, vysvětlujeme přiměřeným způsobem právní předpisy z oblasti BOZP, řešíme modelové situace v odlišných pracovních místnostech - dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví - budujeme pro žáky bezpečné pracovní prostředí a vybízíme je ke spolupráci na jeho tvorbě, ohlášení nedostatků a podobně

<p>Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat stanovené normy a předpisy pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby; pracovat v souladu s technologickými předpisy (pod vedením učitele) a uplatňovat pracovní návyky 	<ul style="list-style-type: none"> - opakovaně seznamujeme žáky se stanovenými normami a předpisy, trváme na jejich důsledném dodržování - postupujeme důsledně od jednoduchého k složitějšímu, náročnost zvyšujeme postupně po zvládnutí předchozího kroku - používáme jednotné a srozumitelné pokyny - průběžně vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků, práci podle návodu či za pomoci druhé osoby - vedeme žáky k úspěšnému dokončení zadaného úkolu, kontrole a hodnocení svého výrobku nebo činnosti -
<p>Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení - posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlujeme žákům význam, účel a užitečnost vykonávané práce - seznamujeme žáky s finančním a společenským ohodnocením jejich profese, a základy finanční gramotnosti (mzda, daně, zdravotní a sociální pojištění, spoření, půjčky, dluhy) - nacvičujeme přivolání pomoci v případě nebezpečí

- *Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:*

INFORMATIKA			
Školní výstup předmětu:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák by měl dle svých možností mít tyto znalosti a dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní obsluhu počítače - zvládá psaní jednoduchých zpráv - rozumí základním pojmům informační činnosti - zvládá základní způsoby komunikace (e-mail) - využívá výukové programy, hry - vyhledává informace na internetu - dodržuje zásady bezpečnosti práce s PC - zvládá základní funkce mobilního telefonu 	<ul style="list-style-type: none"> - Seznámení se s bezpečnostními zásadami práce s počítačem - Základy bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky <p>Počítač</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zapnutí a vypnutí počítače - Přihlášení do školní počítačové sítě, odhlášení - Základní počítačové vybavení a další programové vybavení <p>Monitor</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zapnutí a vypnutí monitoru <p>Klávesnice a myš</p> <ul style="list-style-type: none"> - Návěst základní orientace na klávesnici - Ovládání myši – správné držení, klik, dvojklik <p>Textový editor</p> <ul style="list-style-type: none"> - MS Word <p>Grafický editor</p> <ul style="list-style-type: none"> - Malování <p>Soubory</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vytváření, přesun a kopírování souborů a složek - Odstranění souborů, hledání souborů <p>Email</p> <ul style="list-style-type: none"> - Založení emailového účtu - Orientace v nastavení emailu - Adresář - Odesílání zpráv - Otevírání doručené pošty <p>Internet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní orientace v prostředí internetu - Vyhledávání podle klíčového slova - Didaktické hry a výukové programy <p>Mobilní telefon</p> <ul style="list-style-type: none"> - Používání mobilního telefonu – přijetí hovoru, - Zprávy SMS <p>Výukové programy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Využití zábavného výukového softwaru a her 		

SPOLEČENSKOVĚDNÍ ZÁKLADY

→ Člověk a jeho svět

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika vyučovacího předmětu

- *Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu*

Vyučovací předmět Člověk a jeho svět má komplexní charakter. Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky a dalších témat. Umožňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k rozvíjení dovedností pro praktický život. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy, děje a jejich vzájemné vztahy. Sledují změny v přírodě během ročních období, uvědomují si vztah k přírodě a důležitost ochrany životního prostředí.

Cílem je vybavit žáky potřebnými vědomostmi o podstatě a fungování společnosti, právech a povinnostech občanů s důrazem na právní vědomí a občanskou odpovědnost. Žáci se snaží získat potřebné zkušenosti a dovednosti ve styku s ostatními lidmi, případně institucemi při řešení různých problémů.

Vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování žáků tak, aby jednali odpovědně nejen ve vztahu k sobě, ale i ve vztahu k druhým. Důležitou součástí je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů a výchova k respektování lidských práv.

Vyučovací předmět Člověk a jeho svět je rozdělen do čtyř tematických celků:

- Místo, kde žijeme – Žáci poznávají nejbližší okolí, regionální zvyklosti, seznamují se s organizací života v rodině či obci, získávají pozitivní vztah k vlasti.
- Lidé kolem nás – Žáci si osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Seznamují se se základními právy a povinnostmi občana.
- Lidé a čas – Žáci se učí orientovat se v čase.
- Rozmanitost přírody – Žáci poznávají Zemi jako součást sluneční soustavy. Seznamují se s rozmanitostí živé a neživé přírody, odhalují souvislosti mezi přírodními podmínkami a životem lidí v nejbližším okolí, v regionu, na území České republiky i ve světě. Uvědomují si důležitost ochrany životního prostředí a poznávají možnosti, jak mohou sami přispět k ochraně přírody.

Vyučovací předmět Člověk a jeho svět má dotaci 2 hodiny týdně, z toho 1 hodina je disponibilní.

Výuka probíhá převážně v kmenové učebně. Základem osvojování nových poznatků jsou různé formy činnostního učení, podporující u žáků zvědavost vedoucí ke zkoumání, poznávání a pojmenování okolních jevů. Při práci je využíváno demonstračních pomůcek, přírodnin, pracovních listů, obrázkových encyklopedií či počítačových výukových programů. Žáci pracují individuálně i ve skupině – např. při hraní rolí v modelových situacích. Nové poznatky žáci získávají i při vycházkách v obci a do přírody. Na běžnou výuku navazují další akce – krátkodobé projekty, exkurze, tematické besedy, návštěvy institucí, divadelních a filmových představení atd.

Při výuce se využívá audiovizuální technika, dětské encyklopedie, PC programy, internet apod.

- *Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření klíčových kompetencí*

Klíčové kompetence	Strategie výchovy a vzdělávání
<p>k učení Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívat vhodné metody při učení a praktických činnostech - uplatňovat základní zkušenosti a postupy v pracovních činnostech - být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností - reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku 	<ul style="list-style-type: none"> - poskytujeme dostatek informačních zdrojů a učebních podnětů – učební a informační texty, knihy, encyklopedie, mapy, plánky, výukové programy, internet a další multimediální zdroje - při práci se žáky uplatňujeme individuální přístup zohledňující jejich úroveň a míru znevýhodnění - pracujeme s prvky zážitkové pedagogiky - motivační a výukové hry, soutěže, experimenty a názorné demonstrace, exkurze apod. - umožňujeme žákům prezentaci výsledků vlastní práce (třídní a školní výstavy, soutěže, projekty, skupinové a individuální práce) a jejich srovnávání s pracemi ostatních žáků
<p>k řešení problémů Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení - řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby - dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby 	<ul style="list-style-type: none"> - formou modelových situací, průběžným monitorováním a rozбором problémových situací vedeme žáky k rozpoznávání a pojmenování konkrétních problémů a jejich závažnosti - nacvičujeme strategie řešení běžných problémů, hledáme společně řešení - řešíme nejprve problémy v bezpečném prostředí školy, postupně přecházíme do méně známého prostředí (divadlo, obchod, pošta, instituce atd.) - s využitím informačních zdrojů, názorných ukázek a prvků dramatizace vedeme žáky k rozpoznávání a předcházení nebezpečí a k zafixování si správného jednání v případě vlastního ohrožení či ohrožení jiné osoby
<p>komunikativní Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou - naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a dle svých možností na něj adekvátně reagovat - využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky - využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjíme všechny formy komunikačních technik (ústní, písemné, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků) - rozvíjíme verbální či alternativní formu komunikace - na modelových situacích trénujeme u žáků komunikaci s druhou osobou - vyžadujeme srozumitelnou odpověď na otázku - nacvičujeme schopnost sdělit jednoduchou informaci i v písemné podobě (využití písma, piktogramů, obrázků, počítače...) - kladením vhodně formulovaných otázek vedeme žáky k vyjadřování svých názorů - nácvikem i praktickými činnostmi učíme žáka poznávat a správně používat technické informační a komunikační prostředky

	<p>(telefon, mobil, internet, audio a video technika)</p> <ul style="list-style-type: none"> - zadáváme úkoly zaměřené na komunikaci na veřejných místech (pošta, obchod, instituce)
<p>sociální a personální Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mít povědomí o svých základních právech a povinnostech a respektovat práva a povinnosti ostatních - uplatňovat základní pravidla společenského chování - jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě - dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy. 	<ul style="list-style-type: none"> - na modelových situacích vysvětlujeme vztahy mezi lidmi - jednotným a jednoznačným výkladem práv a povinností učíme žáky přijímat důsledky vlastních rozhodnutí - stanovujeme jasná pravidla pro soužití ve škole i mimo školu - dbáme na užívání pozdravu, prosby, poděkování - vedeme žáky k toleranci, ohleduplnosti a k respektování odlišností - poskytujeme důležitá telefonní čísla - analyzujeme a vysvětlujeme rizikové situace a vyvozujeme důsledky (využíváme konkrétních příkladů ze života)
<p>občanské Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití - uvědomovat si význam zdravého životního stylu, chránit své zdraví i zdraví druhých lidí - rozpoznat nevhodné a rizikové chování - podílet se na ochraně životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - na modelových či praktických příkladech učíme žáky rozpoznávat pozitivní a negativní projevy chování, upozorňujeme na nevhodné chování, korigujeme chování žáků příkladem, radou, pochvalou, trestem - netolerujeme agresivní a vulgární projevy chování - vychováváme žáky k ohleduplnosti vůči starým, nemocným a handicapovaným lidem - zařazujeme preventivní programy o zdravém životním stylu, o škodlivosti kouření a požívání alkoholu či návykových látek - instruuje žáky o vhodném chování v případě zranění či nemoci - provádíme nácvik přivolání pomoci - podporujeme spolupráci s policií a složkami IZS - seznamujeme žáky se základními ekologickými a environmentálními problémy
<p>pracovní Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti - chápat význam práce a možnost vlastního zapojení do pracovního procesu - plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých - mít povědomí o možnosti využívání poradenských a zprostředkovatelských služeb - znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci 	<ul style="list-style-type: none"> - průběžně vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků a postupů - seznamujeme žáka s nástroji, pomůckami a nářadím, s jejich funkcí a názvoslovím (v kuchyni, dílně, na pozemku) - používáme jednotné a srozumitelné pokyny - sled pracovních úkonů se snažíme rozfázovat (popis, obrázky) - žáky vedeme k úspěšnému dokončení zadaného úkolu - žáky vedeme k práci v kolektivu, a rozšiřujeme tak jejich pracovní-komunikační schopnosti - podporujeme a oceňujeme úsilí žáků i v případě nezdaru - seznamujeme s bezpečnostními předpisy, řešíme modelové situace v odlišných pracovních místnostech - důsledně dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví

▪ *Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření odborných kompetencí*

Odborné kompetence	Strategie výchovy a vzdělávání
<p>Dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany dle pokynů učitele - používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností - spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky s pravidly bezpečnosti práce, vysvětlujeme přiměřeným způsobem právní předpisy z oblasti BOZP, řešíme modelové situace v odlišných pracovních místnostech - dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví - dbáme na používání osobních ochranných prostředků žáky i učiteli – klademe důraz na správný vzorec chování a jeho dodržování i v osobním životě - budujeme pro žáky bezpečné pracovní prostředí a vybízíme je ke spolupráci na jeho tvorbě, ohlášení nedostatků a podobně
<p>Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat stanovené normy a předpisy dle pokynů učitele - pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby; pracovat v souladu s technologickými předpisy (pod vedením učitele) a uplatňovat pracovní návyky - pod vedením učitele zvolit vhodné materiály, vybrat a použít správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti - spolupracovat při dosahování stanovených úkolů 	<ul style="list-style-type: none"> - opakovaně seznamujeme žáky se stanovenými normami a předpisy, trváme na jejich důsledném dodržování - průběžně vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků, práci podle návodu či za pomoci druhé osoby - používáme jednotné a srozumitelné pokyny - postupujeme důsledně od jednoduchého k složitějšímu, náročnost zvyšujeme postupně po zvládnutí předchozího kroku - vyvozujeme a dodržujeme pracovní stereotypy při práci s různým materiálem, volbu vhodného materiálu a pracovní nástroje - nacvičujeme vzájemnou pomoc a spolupráci
<p>Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení - posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí - nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlujeme žákům význam, účel a užitečnost vykonávané práce - seznamujeme žáky s finančním a společenským ohodnocením jejich profese, a základy finanční gramotnosti (mzda, daně, zdravotní a sociální pojištění, spoření, půjčky, dluhy) - podněcujeme žáky k péči o životní prostředí, upozorňujeme je i na to, že je třeba při pracovní činnosti brát ohled na její vliv na životní prostředí - učíme žáky nakládat správně s materiály, energiemi a odpady - aplikujeme naučené sociální dovednosti v běžném životě (třídění odpadu, nakládání s chemickými prostředky, osobní ochranné prostředky)

- *Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:*

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Školní výstup předmětu:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák by měl dle svých možností mít tyto znalosti a dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná název obce, ve které žije - respektuje školní režim - pozná některé významné památky a kulturní zařízení v obci (radnice, zámek, divadlo, kino) - zná některé památky a přírodní zajímavosti v regionu - zná název naší republiky - složí puzzle - mapa ČR - pozná vlajku ČR a některé symboly našeho státu - zná některé státní svátky a významné dny - ví, kde se v obci nachází autobusové a vlakové nádraží - podílí se dle svých možností na ochraně přírody - rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků - popíše svoje domácí povinnosti - uplatňuje pravidla vhodného společenského chování - v případě potřeby pomůže dle svých schopností spolužákům, nemocným a postiženým lidem - projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků - popíše svůj denní režim - rozlišuje roční období a měsíce v roce podle charakteristických znaků - zná vánoční a velikonoční zvyky - vnímá způsob života a práce lidí dříve a dnes na základě prohlížení obrázků - pozná některé historické objekty v ČR na fotografii 	<p><u>Místo, kde žijeme</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - domov, škola, obec, okolní krajina - důležitá místa ve městě, v obci - naše vlast - zeměpisné uspořádání České republiky - státoprávní uspořádání naší republiky - Ústava ČR, prezident, vláda, ministerstva, parlament, samospráva - státní symboly - jízdní řády – autobus, vlak, dopravní obslužnost - ochrana životního prostředí <p><u>Lidé kolem nás</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina a společnost, členové rodiny, práva a povinnosti manželů, zákon o rodině - hledání životního partnera - konflikty v rodině, řešení konfliktů - příjmy a výdaje rodiny, pojištění - sociální zabezpečení - mezilidské vztahy – kamarádství, přátelství, parta, náboženská sekta - vztahy k nemocným, starým a handicapovaným občanům - menšiny ve společnosti, multikulturní soužití <p><u>Lidé a čas</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v základních časových údajích - roční období - tradiční lidové svátky, státní svátky, významné dny - proměny způsobu života - významné události vztahující se k regionu nebo kraji - historické objekty v okolí 	<p><u>Výchova pro vstup do světa práce</u></p> <p>Sebereprezentace Písemná i verbální, sestavování žádostí o zaměstnání, životopis, inzerát, odpověď na inzerát, přijímací pohovor – nácvik konkrétních modelových situací.</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - rozliší některé druhy materiálů - pozná skupenství vody - pojmenuje vybrané zástupce rostlin - pojmenuje druhy ovoce a zeleniny - rozliší byliny a dřeviny - pečuje o pokojové rostliny - pozná a pojmenuje vybrané zástupce živočichů - roztrídí vybraná zvířata do skupin podle životního prostředí (voda, vzduch, země) - rozliší a pojmenuje některá zvířata domácí, volně žijící, v ZOO - vyjmenuje, jaké produkty poskytují hospodářská zvířata člověku - popíše, jak se stará o svého zvířecího kamaráda - neničí a neznečišťuje přírodu, třídí odpad 	<p><u>Rozmanitost přírody</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - živá a neživá příroda, lidské výtvořiny - látky a jejich vlastnosti - pohyby Země - působení přírodních vlivů - půda - význam a zásady třídění organismů - systém rostlin – význam, ochrana - péče o pokojové i venkovní rostliny - rostliny v přírodě - byliny, dřeviny, jedovaté rostliny, léčivé rostliny - systém živočichů – rozšíření, význam, ochrana, - organismy a prostředí – vzájemné vztahy, společenstva - ochrana přírody a životního prostředí 		
---	--	--	--

UMĚNÍ A KULTURA

- Hudební výchova
- Výtvarná výchova
- Dramatická výchova

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

- *Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu*

Vyučovací předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Hudební výchova plní několik funkcí. Rozvíjí hudebnost žáků, jejich rytmické a intonační schopnosti, jejich pohybovou kulturu a napomáhá rozvoji jejich řeči. Plní i funkce terapeutické, pomáhá žákům k odreagování napětí, k překonávání únavy a zlepšení nálady a podílí se na prohlubování koncentrace jejich pozornosti. Poskytuje žákům příležitost k seberealizaci, rozvíjí jejich emocionalitu, kultivaci osobnosti a posiluje paměť. Podporuje u žáků rozvoj individuálních hudebních dovedností – sluchových, rytmických, pěveckých instrumentálních, poslechových a pohybových. V Hudební výchově si žáci osvojují jednoduché písničky, říkanky, tanečky, učí se vyjadřovat hudbu pohybem.

Vyučovací předmět Hudební výchova má dotaci 1 hodina týdně.

Výuka probíhá převážně v kmenové učebně, jsou využívány moderní vyučovací strategie (audiovizuální technika, internet). Do výuky jsou zařazovány návštěvy výchovných koncertů, divadelních a filmových představení.

- *Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření klíčových kompetencí*

Klíčové kompetence	Strategie výchovy a vzdělávání
k učení Žák by měl: <ul style="list-style-type: none">- být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností- reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku- uplatňovat základní zkušenosti a postupy v pracovních činnostech	<ul style="list-style-type: none">- vztah žáků k učení ovlivňujeme vytvářením příjemného a pozitivního školního klimatu- zařazujeme metody podporující zvědavost, tvořivost a samostatnost- motivujeme žáky k dalšímu učení kladným hodnocením s důrazem na jejich výkony a pokroky- nacvičujeme správné držení těla, dechová cvičení
k řešení problémů Žák by měl: <ul style="list-style-type: none">- rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení- řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby- dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby	<ul style="list-style-type: none">- nacvičujeme strategie řešení běžných problémů, hledáme společně řešení- otevřeností a atmosférou vzájemné důvěry vytváříme žákům prostor ke sdělování vlastních problémů- seznamujeme žáky s důsledky negativního chování, s možnostmi nápravy, nabízíme pomoc

<p>komunikativní Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a dle svých možností na něj adekvátně reagovat - využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjíme všechny formy komunikačních technik (ústní, písemné, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků) - klademe důraz na naslouchání, následnou reprodukci a kontrolujeme porozumění obsahu - podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky
<p>sociální a personální Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování - jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě - dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy 	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k otevřenému a kultivovanému projevování citů, ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, přírodě, kulturním a estetickým hodnotám - vhodně motivujeme žáky k navazování pozitivních vztahů - vedeme žáky k toleranci za své chování - vedeme žáky k toleranci, ohleduplnosti a k respektování odlišností
<p>občanské Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití - rozpoznat nevhodné a rizikové chování 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky se základními pravidly slušného chování - netolerujeme agresivní a vulgární projevy chování
<p>pracovní Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti - chápat význam práce a možnost vlastního zapojení do pracovního procesu - plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých - znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci 	<ul style="list-style-type: none"> - průběžně vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků a postupů - k úspěšnému dokončení zadaného úkolu - žáky vedeme k práci v kolektivu, a rozšiřujeme tak jejich pracovní-komunikační schopnosti - důsledně dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví

▪ *Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření odborných kompetencí*

Odborné kompetence	Strategie výchovy a vzdělávání
<p>Dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany dle pokynů učitele - spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - důsledně dbáme na dodržování hygienických předpisů– opakovaně je žákům vysvětlujeme a zdůrazňujeme jejich důležitost - dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví - budujeme pro žáky bezpečné pracovní prostředí a vybízíme je ke spolupráci na jeho tvorbě, ohlášení nedostatků a podobně

<p>Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby; pracovat v souladu s technologickými předpisy (pod vedením učitele) a uplatňovat pracovní návyky - spolupracovat při dosahování stanovených úkolů 	<ul style="list-style-type: none"> - opakovaně seznamujeme žáky se stanovenými normami a předpisy, trváme na jejich důsledném dodržování - používáme jednotné a srozumitelné pokyny - podporujeme úsilí žáků, oceňujeme zdařilý výkon, povzbuzujeme žáky i v případě nezdaru - nacvičujeme vzájemnou pomoc a spolupráci při pracovních činnostech
<p>Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení - posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí - nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlujeme žákům význam, účel a užitečnost vykonávané práce - podněcujeme žáky k péči o životní prostředí, upozorňujeme je i na to, že je třeba při pracovních činnostech brát ohled na její vliv na životní prostředí - učíme žáky nakládat správně s materiály, energiemi a odpady

- *Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:*

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Školní výstup předmětu:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák by měl dle svých možností mít tyto znalosti a dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - správně, hospodárně a pravidelně dýchá - vnímá, rozlišuje a napodobuje různé hudební a nehumánní zvuky - doprovází podle svých schopností písně na tělo i na rytmické hudební nástroje - zpívá na základě svých dispozic a využívá získané pěvecké dovednosti - interpretuje vybrané lidové a umělé písně - improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - rozpozná vybrané hudební nástroje - soustředí se na poslech jednoduché známé písně - soustředí se na poslech skladeb různých žánrů - rozpozná výšku, sílu a délku tónu, tempo a rytmus skladby - reaguje na hudbu, její tempo a rytmus pohybem - zvládá jednoduché taneční kroky - spojuje základní pohybové prvky v celek - reaguje na reprodukci relaxační hudby 	<p><u>Vokální a instrumentální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - dechová, artikulační, sluchová, hlasová a intonační cvičení - rytmická průprava - rytmická hra na tělo - tóna a zvuky, rytmizace říkadel, zpěv lidových a umělých písní - nástroje Orffova instrumentáře <p><u>Hudebně poslechové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební nástroje - hudební uskupení - slavné melodie a skladby vybrané podle složení žáků - rozpoznání výšky, síly, délky tónu, tempa a rytmu skladby <p><u>Hudebně pohybové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - správné držení a ovládání těla - tance různých žánrů - pohybová improvizace - hudebně relaxační techniky 		

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

- *Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu*

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Napomáhá rozvíjet aktivním způsobem vlastní citový prožitek a vede žáka k poznání okolního světa. Jejím cílem je rozvíjení schopností žáků, zejména vnímání, vůle, cítění, fantazie a tvořivosti. Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby.

Vyučovací předmět Výtvarná výchova má dotaci 1 hodina týdně.

Výuka probíhá převážně v kmenové učebně nebo mimo budovu školy v přírodním i městském prostředí. Při individuálních činnostech se dostává žákovi prostoru pro vyjádření vlastního názoru. Při kolektivních činnostech je kladen důraz na pozitivní atmosféru v pracovním týmu, spolupráci při řešení společného úkolu a vzájemné respektování práce ostatních.

Nedílnou součástí výuky jsou návštěvy výtvarných výstav, divadelních představení, exkurze do muzeí, galerií atd.

Při výuce se využívá audiovizuální technika, internet, dětské časopisy, PC programy.

- *Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření klíčových kompetencí*

Klíčové kompetence	Strategie výchovy a vzdělávání
k učení Žák by měl: <ul style="list-style-type: none">- využívat vhodné metody a techniky při učení a praktických činnostech- být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností- reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku- uplatňovat základní zkušenosti a postupy v pracovních činnostech	<ul style="list-style-type: none">- zařazujeme metody podporující zvědavost, tvořivost a samostatnost- k osvojení metod a vytváření vlastních strategií učení v hojně míře využíváme her, soutěží, experimentů a demonstrací- zadáváme žákům úlohy vycházející v co největší míře z praktického života- zajišťujeme dostatek učebních pomůcek při výuce- při práci se žáky uplatňujeme individuální přístup zohledňující úroveň jejich schopností a možností- motivujeme žáky k dalšímu učení kladným hodnocením s důrazem na jejich výkony a pokroky

<p>k řešení problémů Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení - řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby - dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby 	<ul style="list-style-type: none"> - nacvičujeme strategie řešení běžných problémů, hledáme společně řešení - řešíme nejprve problémy v bezpečném prostředí školy, postupně přecházíme do méně známého prostředí (divadlo, obchod, pošta, instituce) - při všech aktivitách bereme v úvahu individuální schopnosti a mentální úroveň jednotlivých žáků
<p>komunikativní Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou - naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a dle svých možností na něj adekvátně reagovat - využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky - využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjíme všechny formy komunikačních technik (ústní, písemné, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků) - klademe důraz na naslouchání, následnou reprodukci a kontrolujeme porozumění obsahu - seznamujeme žáky s texty, obrázkovými materiály a jinými informačními a komunikačními prostředky - podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky
<p>sociální a personální Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování - jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě - dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy 	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k práci ve skupině, poukazujeme na výhody spolupráce (společné prožitky, vzájemná pomoc, pochopení role ve skupině) - vedeme žáky k zodpovědnosti za své chování - analyzujeme a vysvětlujeme rizikové situace a vyvozujeme důsledky (využíváme konkrétních případů ze života)
<p>občanské Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití - uvědomovat si význam zdravého životního stylu, chránit své zdraví a zdraví druhých lidí - rozpoznat nevhodné a rizikové chování 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky se základními pravidly slušného chování - seznamujeme žáky s pravidly režimu ve třídě a škole, průběžně hodnotíme jejich plnění, jejich dodržováním vytváříme základní rámec školních i společenských norem - netolerujeme agresivní a vulgární projevy chování
<p>pracovní Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti - chápat význam práce a možnost vlastního zapojení do pracovního procesu - plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých - znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci 	<ul style="list-style-type: none"> - průběžně vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků a postupů - vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí - seznamujeme žáky s nástroji, pomůckami a náradím, s jejich funkcí a názvoslovím - vedeme žáky k úspěšnému dokončení zadaného úkolu - pozitivní vztah k práci své i ostatních formujeme účastí žáků na výzdobě a údržbě třídy a okolí školy - důsledně dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví

- *Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření odborných kompetencí*

Odborné kompetence	Strategie výchovy a vzdělávání
<p>Dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany dle pokynů učitele - používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností - spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky s pravidly bezpečnosti práce, vysvětlujeme přiměřeným způsobem právní předpisy z oblasti BOZP, řešíme modelové situace v odlišných pracovních místnostech - dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví - dbáme na používání osobních ochranných prostředků žáky i učiteli – klademe důraz na správný vzorec chování a jeho dodržování i v osobním životě - budujeme pro žáky bezpečné pracovní prostředí a vybízíme je ke spolupráci na jeho tvorbě, ohlášení nedostatků a podobně
<p>Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat stanovené normy a předpisy dle pokynů učitele - pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby; pracovat v souladu s technologickými předpisy (pod vedením učitele) a uplatňovat pracovní návyky - pod vedením učitele zvolit vhodné materiály, vybrat a použít správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti - spolupracovat při dosahování stanovených úkolů 	<ul style="list-style-type: none"> - opakovaně seznamujeme žáky se stanovenými normami a předpisy, trváme na jejich důsledném dodržování - postupujeme důsledně od jednoduchého k složitějšímu, náročnost zvyšujeme postupně po zvládnutí předchozího kroku - používáme jednotné a srozumitelné pokyny - vedeme žáky k úspěšnému dokončení zadaného úkolu, kontrole a hodnocení svého výrobku nebo činnosti - podporujeme úsilí žáků, oceňujeme zdařilý výkon, povzbuzujeme žáky i v případě nezdaru - nacvičujeme vzájemnou pomoc a spolupráci při pracovních činnostech
<p>Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení - posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí - nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlujeme žákům význam, účel a užitečnost vykonávané práce - podněcujeme žáky k péči o životní prostředí, upozorňujeme je i na to, že je třeba při pracovní činnosti brát ohled na její vliv na životní prostředí - učíme žáky nakládat správně s materiály, energiemi a odpady - aplikujeme naučené sociální dovednosti v běžném životě (třídění odpadu, nakládání s chemickými prostředky, osobní ochranné prostředky) - nacvičujeme přivolání pomoci v případě nebezpečí

- *Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:*

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Školní výstup předmětu:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák by měl dle svých možností mít tyto znalosti a dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí grafomotorická cvičení - výtvarně zpracovává přírodní materiály – nalepuje a dotváří - používá různé techniky práce – malba temperou, malba suchými i voskovými pastely, perokresba tuší - seznamuje se s druhy výtvarného umění a funkcí ilustrace v literárním díle - kombinuje různé výtvarné techniky - uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazie při tvůrčích činnostech - používá netradiční výtvarné techniky (drátkování, frotáž, rezerváž voskovým pastelem) - uplatňuje základní dovednosti při přípravě a realizaci svého tvůrčího záměru - prezentuje své vlastní výrobky (výstavy, soutěže) 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení jemné motoriky, grafomotoriky - seznamování s technikou a materiály, zvyšování výtvarné jistoty - malba a kresba - inspirace příběhem - kombinování různých výtvarných technik - kombinování různých a neobvyklých materiálů - péče o pomůcky - výtvarné umění a životní prostředí - návštěvy výstav a galerií 		

DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

- *Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu*

V Dramatické výchově se žáci prostřednictvím aktivních činností dokážou vcítit do různých životních rolí, mohou je předem prozkoumat a připravit se na ně. Vyzkouší si různé typy řešení a vyberou z nich to nejlepší. Dramatická výchova je zaměřena na osobnostní a sociální rozvoj každého jednotlivce. Rozvíjí komunikativní schopnosti verbální i nonverbální povahy, podněcuje tvořivé myšlení, obrazotvornost a nápaditost žáků, podporuje a uplatňuje intuici, působí na zvládnutí spontánního chování, kontrolu emocí a zvýšení sebevědomí.

Vyučovací předmět Dramatická výchova má dotaci 1 hodina týdně.

Výuka probíhá převážně v kmenové učebně nebo mimo budovu školy v přírodním i městském prostředí.

Nedílnou součástí výuky jsou návštěvy divadelních představení, exkurze do muzeí, galerií atd.

- *Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření klíčových kompetencí*

Klíčové kompetence	Strategie výchovy a vzdělávání
k učení Žák by měl: <ul style="list-style-type: none">- využívat vhodné metody a techniky při učení a praktických činnostech- být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností- reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku- uplatňovat základní zkušenosti a postupy v pracovních činnostech	<ul style="list-style-type: none">- zařazujeme metody podporující zvědavost, tvořivost a samostatnost- k osvojení metod a vytváření vlastních strategií učení v hojné míře využíváme her soutěžní, experimentů a demonstrací- zadáváme žákům úlohy vycházející v co největší míře z praktického života- zajišťujeme dostatek učebních pomůcek při výuce- při práci se žáky uplatňujeme individuální přístup zohledňující úroveň jejich schopností a možností- motivujeme žáky k dalšímu učení kladným hodnocením s důrazem na jejich výkony a pokroky

<p>k řešení problémů Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení - řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby - dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby 	<ul style="list-style-type: none"> - nacvičujeme strategie řešení běžných problémů, hledáme společně řešení - řešíme nejprve problémy v bezpečném prostředí školy, postupně přecházíme do méně známého prostředí (divadlo, obchod, pošta, instituce) - při všech aktivitách bereme v úvahu individuální schopnosti a mentální úroveň jednotlivých žáků
<p>komunikativní Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou - naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a dle svých možností na něj adekvátně reagovat - využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky - využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjíme všechny formy komunikačních technik (ústní, písemné, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků) - klademe důraz na naslouchání, následnou reprodukci a kontrolujeme porozumění obsahu - seznamujeme žáky s texty, obrázkovými materiály a jinými informačními a komunikačními prostředky - podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky
<p>sociální a personální Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování - jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě - dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy 	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k práci ve skupině, poukazujeme na výhody spolupráce (společné prožitky, vzájemná pomoc, pochopení role ve skupině) - vedeme žáky k zodpovědnosti za své chování - analyzujeme a vysvětlujeme rizikové situace a vyvozujeme důsledky (využíváme konkrétních případů ze života)
<p>občanské Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití - uvědomovat si význam zdravého životního stylu, chránit své zdraví a zdraví druhých lidí - rozpoznat nevhodné a rizikové chování 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky se základními pravidly slušného chování - seznamujeme žáky s pravidly režimu ve třídě a škole, průběžně hodnotíme jejich plnění, jejich dodržováním vytváříme základní rámec školních i společenských norem - netolerujeme agresivní a vulgární projevy chování
<p>pracovní Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti - chápat význam práce a možnost vlastního zapojení do pracovního procesu - plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých - znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci 	<ul style="list-style-type: none"> - průběžně vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků a postupů - vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí - seznamujeme žáky s nástroji, pomůckami a náradím, s jejich funkcí a názvoslovím - vedeme žáky k úspěšnému dokončení zadaného úkolu - pozitivní vztah k práci své i ostatních formujeme účastí žáků na výzdobě a údržbě třídy a okolí školy - důsledně dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví

- *Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření odborných kompetencí*

Odborné kompetence	Strategie výchovy a vzdělávání
<p>Dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany dle pokynů učitele - používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností - spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky s pravidly bezpečnosti práce, vysvětlujeme přiměřeným způsobem právní předpisy z oblasti BOZP, řešíme modelové situace v odlišných pracovních místnostech - dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví - dbáme na používání osobních ochranných prostředků žáky i učiteli – klademe důraz na správný vzorec chování a jeho dodržování i v osobním životě - budujeme pro žáky bezpečné pracovní prostředí a vybízíme je ke spolupráci na jeho tvorbě, ohlášení nedostatků a podobně
<p>Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat stanovené normy a předpisy dle pokynů učitele - pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby; pracovat v souladu s technologickými předpisy (pod vedením učitele) a uplatňovat pracovní návyky - pod vedením učitele zvolit vhodné materiály, vybrat a použít správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti - spolupracovat při dosahování stanovených úkolů 	<ul style="list-style-type: none"> - opakovaně seznamujeme žáky se stanovenými normami a předpisy, trváme na jejich důsledném dodržování - postupujeme důsledně od jednoduchého k složitějšímu, náročnost zvyšujeme postupně po zvládnutí předchozího kroku - používáme jednotné a srozumitelné pokyny - vedeme žáky k úspěšnému dokončení zadaného úkolu, kontrole a hodnocení svého výrobku nebo činnosti - podporujeme úsilí žáků, oceňujeme zdařilý výkon, povzbuzujeme žáky i v případě nezdaru - nacvičujeme vzájemnou pomoc a spolupráci při pracovních činnostech
<p>Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení - posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí - nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlujeme žákům význam, účel a užitečnost vykonávané práce - podněcujeme žáky k péči o životní prostředí, upozorňujeme je i na to, že je třeba při pracovní činnosti brát ohled na její vliv na životní prostředí - učíme žáky nakládat správně s materiály, energiemi a odpady - aplikujeme naučené sociální dovednosti v běžném životě (třídění odpadu, nakládání s chemickými prostředky, osobní ochranné prostředky) - nacvičujeme přivolání pomoci v případě nebezpečí

- *Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:*

DRAMATICKÁ VÝCHOVA			
Školní výstup předmětu:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák by měl dle svých možností mít tyto znalosti a dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje s hlasem a neverbálními prostředky - ovládá základní mluvní dovednosti - obohacuje slovní zásobu - zapojuje se do her, přijímá pravidla hry - přirozeně jedná v jednoduchých rolích - pracuje s loutkou (marionetou, maňáskem) - výrazně čte, recituje - spolupracuje ve skupině na tvorbě jevištní situace, navazuje kontakt s druhými - rozvíjí schopnost vcítit se do role - poznává základní divadelní druhy 	<ul style="list-style-type: none"> - psychosomatické dovednosti - práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace - dramatika a slovesnost, dramatická situace, zařazení situací v časovém sledu - herní dovednosti, vstup do role, typová postava - činoherní a loutkářské prostředky - sociálně komunikativní dovednosti v herních situacích, prezentace, reflexe, hodnocení, přednes, pohyb - základní dramatické žánry a divadelní druhy - současná dramatická umění a média, multimediální tvorba 		

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

- Výchova ke zdraví
- Tělesná výchova
- Zdravotní tělesná výchova

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

- *Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu*

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví poskytuje žákům informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví a osobní bezpečnosti. Vede žáky ke zdravému způsobu života, k péči o své zdraví, jeho zlepšení a posílení. Respektuje celistvost osobnosti, její biologické a fyziologické potřeby. Žáci si ve výuce upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí sociální dovednosti a komunikaci. Učí se rozpoznávat situace ohrožující jejich zdraví, jak těmto situacím předcházet, či jak na ně reagovat. Jsou vedeni k určité míře zodpovědnosti za své zdraví.

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví má dotaci 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá převážně v kmenové učebně. Důraz je kladen především na praktické dovednosti, jejich použití v modelových situacích, a především v praktickém životě. Stěžejní formou výuky je skupinová práce s využitím různých didaktických pomůcek, interaktivních programů a her. Výuka je doplňována exkurzemi a besedami a je propojena se školním preventivním programem.

- *Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření klíčových kompetencí*

Klíčové kompetence	Strategie výchovy a vzdělávání
k učení Žák by měl: <ul style="list-style-type: none">- využívat vhodné metody a techniky při učení a praktických činnostech- být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností- reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku	<ul style="list-style-type: none">- pracujeme s prvky zážitkové pedagogiky – hry, soutěže, experimenty a názorné demonstrace, exkurze apod.- vztah žáků k učení ovlivňujeme vytvářením příjemného a pozitivního školního klimatu- společným porovnáváním a hodnocením dosažených výsledků vedeme žáky k poznávání vlastních možností, chorostí i limitů- zadáváme žákům úlohy vycházející v co největší míře z praktického života
k řešení problémů Žák by měl: <ul style="list-style-type: none">- rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení- řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby- dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby	<ul style="list-style-type: none">- formou modelových situací, průběžným monitorováním a rozborem problémových situací vedeme žáky k rozpoznávání a pojmenování konkrétních problémů a jejich závažnosti- vybíráme možné krizové situace, nacvičujeme postup řešení, postupně zvyšujeme náročnost a směřujeme žáky k samostatnějšímu rozhodování- s využitím informačních zdrojů, názorných ukázek a prvků dramatizace vedeme žáky k rozpoznávání a předcházení nebezpečí a k zafixování si správného jednání v případě vlastního ohrožení či ohrožení jiné osoby

<p>komunikativní Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou - naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a dle svých možností na něj adekvátně reagovat - využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky - využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňujeme způsoby neverbální komunikace – používáme alternativní formy komunikace - žákům vždy poskytujeme dostatečný časový prostor k vyjádření přání, potřeby nebo názoru - seznamujeme žáky s texty, obrázkovými materiály a jinými informačními a komunikačními prostředky - pomocí dramatizace či modelových situací učíme žáky zásadám pravidel vystupování a komunikace ve světě dospělých - připravujeme žáky na zvládnutí komunikace v obtížných a ohrožujících situacích
<p>sociální a personální Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vědět o svých základních právech a povinnostech a respektovat práva a povinnosti ostatních - orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování - dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy 	<ul style="list-style-type: none"> - stanovujeme jasná pravidla pro soužití ve škole i mimo školu - jednotným a jednoznačným výkladem práv a povinností učíme žáky přijímat důsledky vlastních rozhodnutí - vedeme žáky k toleranci, ohleduplnosti a k respektování odlišností - analyzujeme a vysvětlujeme rizikové situace a vyvozujeme důsledky (využíváme konkrétních příkladů ze života) - poskytujeme důležitá telefonní čísla
<p>občanské Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití - uvědomovat si význam zdravého životního stylu, chránit své zdraví i zdraví druhých lidí - rozpoznat nevhodné a rizikové chování 	<ul style="list-style-type: none"> - spolupracujeme úzce s rodinou ve snaze o maximálně možnou integraci žáka do společnosti - na modelových či praktických příkladech učíme žáky rozpoznávat pozitivní a negativní projevy chování, upozorňujeme na nevhodné chování, korigujeme chování žáků příkladem, radou, pochvalou, trestem - zařazujeme preventivní programy o zdravém životním stylu, o škodlivosti kouření a požívání alkoholu či návykových látek
<p>pracovní Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých - znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci 	<ul style="list-style-type: none"> - průběžně vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků a postupů - žáky vedeme k práci v kolektivu a rozšiřujeme tak jejich pracovní-komunikační schopnosti - podporujeme a oceňujeme úsilí žáků i v případě nezdaru - důsledně dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví - poukazujeme na následky nedodržení předpisů – modelové situace, filmy atd.

▪ *Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření odborných kompetencí*

Odborné kompetence	Strategie výchovy a vzdělávání
<p>Dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany dle pokynů učitele - používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností - spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky s pravidly bezpečnosti práce, vysvětlujeme přiměřeným způsobem právní předpisy z oblasti BOZP, řešíme modelové situace v odlišných pracovních místnostech - dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví - budujeme pro žáky bezpečné pracovní prostředí a vybízíme je ke spolupráci na jeho tvorbě, ohlášení nedostatků a podobně
<p>Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat stanovené normy a předpisy dle pokynů učitele - pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby; pracovat v souladu s technologickými předpisy (pod vedením učitele) a uplatňovat pracovní návyky - pod vedením učitele zvolit vhodné materiály, vybrat a použít správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - opakovaně seznamujeme žáky se stanovenými normami a předpisy, trváme na jejich důsledném dodržování - postupujeme důsledně od jednoduchého k složitějšímu, náročnost zvyšujeme postupně po zvládnutí předchozího kroku - používáme jednotné a srozumitelné pokyny - vedeme žáky k úspěšnému dokončení zadaného úkolu, kontrole a hodnocení svého výrobku nebo činnosti - podporujeme úsilí žáků, oceňujeme zdařilý výkon, povzbuzujeme žáky i v případě nezdaru
<p>Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení - posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí - nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlujeme žákům význam, účel a užitečnost vykonávané práce - seznamujeme žáky s finančním a společenským ohodnocením jejich profese, a základy finanční gramotnosti (mzda, daně, zdravotní a sociální pojištění, spoření, půjčky, dluhy) - podněcujeme žáky k péči o životní prostředí, upozorňujeme je i na to, že je třeba při pracovní činnosti brát ohled na její vliv na životní prostředí - učíme žáky nakládat správně s materiály, energiemi a odpady

- *Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:*

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Školní výstup předmětu:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák by měl dle svých možností mít tyto znalosti a dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chránit své zdraví - uplatňovat základní hygienické a jiné zdravotně preventivní návyky - neohrožovat zdraví ostatních - znát vliv životního prostředí na zdraví lidí - znát negativní důsledky sociálně nežádoucího chování a chránit se před ním - předvést v modelových situacích jednoduchý způsob odmítnutí návykové látky - bránit se proti manipulaci, šikaně, agresi a sexuálnímu zneužívání - chápe význam dobrého soužití mezi lidmi a snaží se tyto dobré vztahy udržovat - užívá některou z technik relaxace - dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy - pojmenuje základní části lidského těla - popíše zdravotní obtíže - zná, jak se chovat u lékaře, v nemocnici, v lékárně - ošetří drobné poranění - přivolá první pomoc - reaguje na pokyny odpovědných osob v případě mimořádných událostí - použije důležitá telefonní čísla - uplatňuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci 	<p><u>Zdraví a jeho ochrana</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - činitelé ovlivňující zdraví – životní prostředí, životní styl, výživa a stravovací návyky, pohybové aktivity, rizika ohrožující zdraví - zásady bezpečného chování a ochrany zdraví – v dopravě, ve škole, při zájmových činnostech - ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, úrazy - prevence rizikového sexuálního chování - modelové situace a praktické ukázky odmítání návykových látek <p><u>Vztahy mezi lidmi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečné chování v sociálním kontaktu s vrstevníky a s cizími lidmi, formy sexuálního zneužívání, šikana, násilí - vztahy a pravidla soužití mezi lidmi - vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství, láska, manželství a rodičovství - mezilidské vztahy a komunikace, respektování sebe sama druhých, chování podporující dobré vztahy <p><u>Zdravý způsob života</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - režim dne, sociální dovednosti pro zvládnutí únavy a stresu - relaxace, kompenzační techniky, význam pohybu a sportu - zásady správného stravování, výživa, specifické druhy výživy, poruchy přijímání potravy <p><u>Podpora zdraví</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní anatomie lidského těla - jednotlivé orgánové soustavy - základní funkce orgánů v těle 		

	<ul style="list-style-type: none"> - preventivní a lékařská péče - modelové situace – návštěva lékaře – komunikace v ordinaci, lékárně, nemocnici - základy první pomoci, základní ošetření <p><u>Rizika ohrožující zdraví</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - nemoci a jejich příznaky – osvojení podávání léků, zneužívání léků, prevence onemocnění, prevence HIV/AIDS - mimořádné události – živelní pohromy, krizové situace, evakuace osob, chování v úrazu - krizová čísla, činnost integrovaného záchranného systému - bezpečnost a ochrana zdraví na pracovištích a při práci v domácnosti 		
--	--	--	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

- *Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu*

Vzdělávací okruh Tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Zaměřuje se na všestranný rozvoj žáka, jeho fyzických a psychických schopností, pohybových dovedností i sociální adaptace. Pěstuje u žáků pozitivní vztah k pohybovým aktivitám a posiluje jejich charakterové vlastnosti. Žáci aktivně poznávají vlastní pohybové možnosti a omezení, osvojují si poznatky, dovednosti, způsoby chování a rozhodování, které vedou k zachování a upevnění zdraví, seznamují se s různým nebezpečím, které zdraví ohrožuje a uvědomují si důležitost zdravého životního stylu jako formu preventivní péče o své zdraví.

Tělesná výchova je předmět, kde je nutný diferencovaný přístup k žákům podle jejich momentální tělesné zdatnosti. V hodinách jsou proto zařazovány i prvky zdravotní tělesné výchovy, která je zaměřena na vyrovnávání pohybového deficitu žáků s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem III. (příp. II.) zdravotní skupiny a naplňuje jejich potřebu korektivních cvičení. Tato cvičení mohou být preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy všech žáků, cíleně jsou pak zařazována pro žáky se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

K osvojení potřebných dovedností a návyků je třeba využívat vhodné motivace a činnosti, které posilují zájem žáků. Předpokladem je žákův prožitek z pohybu. Postupuje se od spontánního pojetí pohybu k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci.

Obsah předmětu prolíná i do ostatních předmětů, které jej doplňují, rozšiřují a využívají. Pohybové aktivity přispívají ke zmírnění důsledků zdravotního postižení žáků, pomáhají rozvíjet řeč, odreagovat napětí, překonávat únavu, zlepšovat náladu a podílí se na koncentraci pozornosti. Z tohoto důvodu se doporučuje zařazovat relaxační chvíle a dechová cvičení nejen v hodinách tělesné výchovy, ale i během výuky ostatních předmětů a přestávek (tzv. pohybové přestávky).

V hodinách tělesné výchovy se kromě rozvoje pohybových schopností zaměřujeme i na dodržování s tím spojených důležitých hygienických zásad.

Vyučovací předmět Tělesná výchova má dotaci 2 hodiny týdně.

Výuka Tělesné výchovy probíhá nejčastěji v kmenové učebně, v tělocvičně s využitím tělovýchovného náradí a pomůcek, mimo budovu školy i v přírodním prostředí.

Na běžnou výuku navazují další tělovýchovné akce – pochodová cvičení, zimní sporty, důležité je rovněž zařazení výuky plavání v plaveckém bazénu.

Při výuce se využívá různé cvičební náradí, audiovizuální technika a relaxační pomůcky.

▪ *Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření klíčových kompetencí*

Klíčové kompetence	Strategie výchovy a vzdělávání
<p>k učení Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívat vhodné metody a techniky při učení a praktických činnostech - být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností - reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku 	<ul style="list-style-type: none"> - k osvojování metod a vytváření vlastních strategií učení v hojně míře využíváme her, soutěží, experimentů a demonstrací - zajišťujeme dostatek učebních pomůcek při výuce - pracujeme s prvky zážitkové pedagogiky- motivovační a výukové hry, soutěže, experimenty a názorné demonstrace, exkurze apod. - nacvičujeme zapamatování si dvou a více úkolů po sobě jdoucích, dodržujeme stejný postup, pozvolna zvyšujeme náročnost - vztah žáků k učení ovlivňujeme vytvářením příjemného a pozitivního školního klimatu - při práci se žáky uplatňujeme individuální přístup zohledňující jejich úroveň a míru znevýhodnění - motivujeme žáky k dalšímu učení kladným hodnocením s důrazem na jejich výkony a pokroky - společným porovnáváním a hodnocením dosažených výsledků vedeme žáky k poznávání vlastních možností, schopností i limitů - při výuce používáme jednotné terminologie a společně dohodnuté zkratky - nacvičujeme správné držení těla, dechová cvičení
<p>k řešení problémů Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení - řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby - dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby 	<ul style="list-style-type: none"> - při všech aktivitách bereme v úvahu individuální schopnosti a mentální úroveň jednotlivých žáků - vybíráme možné krizové situace, nacvičujeme postup řešení, postupně zvyšujeme náročnost a směřujeme žáky k samostatnějšímu rozhodování - otevřeností a atmosférou vzájemné důvěry vytváříme žákům prostor ke sdělování vlastních problémů - s využitím informačních zdrojů, názorných ukázek a prvků dramatizace vedeme žáky k rozpoznávání a předcházení nebezpečí a k zafixování si správného jednání v případě vlastního ohrožení či ohrožení jiné osoby
<p>komunikativní Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokázat, v rámci svých možností, se srozumitelně vyjadřovat ústně, písemnou nebo jinou alternativní formou - naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na něj reagovat - využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky - využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňujeme způsoby neverbální komunikace – používáme alternativní formy komunikace - rozvíjíme verbální či alternativní formu komunikace při rozhovorech, skupinových hrách i samostatném projevu (vypravování) - podněcujeme k aktivnímu mluvnímu projevu či alternativní komunikaci při všech vykonávaných činnostech - podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky

	<ul style="list-style-type: none"> - směřujeme žáky ke správnému způsobu vyjádření prosby, dotazu, přání, požádání či poděkování - připravujeme žáky na zvládnutí komunikace v obtížných a ohrožujících situacích
<p>sociální a personální Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vědět o svých základních právech a povinnostech a respektovat práva a povinnosti ostatních - být orientován v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování - jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě - dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy 	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k sebeuvědomění si vlastní osoby a jiných osob v jejich okolí - nacvičujeme orientaci v nejbližším okolí - do často navštěvovaných míst chodíme stále stejnou trasou a upozorňujeme na možná nebezpečí - vedeme žáky k práci ve skupině, poukazujeme na výhody spolupráce (společné prožitky, vzájemná pomoc, pochopení role ve skupině) - dbáme na užívání pozdravu, prosby, poděkování - vedeme žáky k toleranci, ohleduplnosti a k respektování odlišnosti - vhodně motivujeme žáky k navazování žádoucích vztahů - podporujeme vzájemný kontakt mezi žáky z různých tříd, různého věku - směřujeme žáky k pomoci mladším, slabším, postiženým spolužákům - vedeme žáky k odpovědnosti za své chování - sledujeme chování žáků i při emočně náročnějších aktivitách (např. soutěže), následně rozebíráme vhodnost či nevhodnost určitého chování - upozorňujeme na negativní společenské vlivy – vandalismus, krádeže - umožňujeme žákům zažít pocit úspěchu, pozitivním hodnocením posilujeme sebedůvěru
<p>občanské Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití - uvědomovat si význam zdravého životního stylu, chránit své zdraví i zdraví druhých lidí - podílet se na ochraně životního prostředí a jednat v souladu se strategií udržitelného rozvoje 	<ul style="list-style-type: none"> - nabádáme ke vzájemné pomoci - netolerujeme agresivní a vulgární projevy chování - vychováváme žáky k ohleduplnosti vůči starým, nemocným a handicapovaným lidem - instruujeme žáky o vhodném chování v případě zranění či nemoci - seznamujeme žáky se základními pravidly slušného chování - provádíme nácvik 1. pomoci-ošetření drobných poranění - upozorňujeme na důležitost vyhledání pomoci dospělého - zařazujeme preventivní programy o zdravém životním stylu, o škodlivosti kouření a požívání alkoholu či návykových látek - provádíme nácvik přivolání pomoci - opakujeme důležitá telefonní čísla - pojmenováváme na veřejných místech kompetentní osoby, na které je možno se obrátit v případě ohrožení - podporujeme spolupráci s policií a složkami IZS

<p>pracovní Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti - plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých - znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci 	<ul style="list-style-type: none"> - zařazujeme do praktických činností péči o vlastní tělo (oblékání, osobní hygiena) - vysvětlujeme nutnost hygienických úkonů a následky špatné hygieny - pravidelně opakujeme a upevňujeme sebeobslužné činnosti a hygienické návyky (oblékání, hygiena, stolování) - seznamujeme žáky s nástroji, pomůckami a nářadím, s jejich funkcí a názvoslovím (v kuchyni, dílně, na pozemku) - vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí - postupujeme důsledně od jednoduchého k složitějšímu - sled pracovních úkonů se snažíme rozfázovat (popis, obrázky) - používáme jednotné a srozumitelné pokyny - vedeme žáky k úspěšnému dokončení zadaného úkolu - žáky vedeme k práci v kolektivu a rozšiřujeme tak jejich pracovní-komunikační schopnosti - hodnotíme průběh a výsledek práce se žáky - podporujeme a oceňujeme úsilí žáků i v případě nezdaru - seznamujeme s bezpečnostními předpisy, řešíme modelové situace v odlišných pracovních místnostech - důsledně dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví - poukazujeme na následky nedodržení předpisů – modelové situace, filmy atd.
---	---

▪ *Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření odborných kompetencí*

Odborné kompetence	Strategie výchovy a vzdělávání
<p>Dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany dle pokynů učitele - používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností - spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky s pravidly bezpečnosti práce, vysvětlujeme přiměřeným způsobem právní předpisy z oblasti BOZP, řešíme modelové situace v odlišných pracovních místnostech - důsledně dbáme na dodržování hygienických předpisů – opakovaně je žákům vysvětlujeme a zdůrazňujeme jejich důležitost - dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví - poukazujeme na následky nedodržení předpisů – modelové situace, filmy atd. - dbáme na používání osobních ochranných prostředků pro žáky i učitele – klademe důraz na správný vzorec chování a jeho dodržování i v osobním životě - budujeme pro žáky bezpečné pracovní prostředí a vybízíme je ke spolupráci na jeho tvorbě, ohlášení nedostatků a podobně

<p>Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb</p> <p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat stanovené normy a předpisy dle pokynů učitele - pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby; pracovat v souladu s technologickými předpisy (pod vedením učitele) a uplatňovat pracovní návyky - pod vedením učitele zvolit vhodné materiály, vybrat a použít správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti - spolupracovat při dosahování stanovených cílů - zkontrolovat a zhodnotit kvalitu své vykonané činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky s pomůckami a nářadím (zejména s předměty denní potřeby), s jejich funkcí a pojmenováním - opakovaně seznamujeme žáky se stanovenými normami a předpisy, trváme na jejich důsledném dodržování - postupujeme důsledně od jednoduchého k složitějšímu, náročnost zvyšujeme postupně po zvládnutí předchozího kroku - používáme jednotné a srozumitelné pokyny - vedeme žáky k úspěšnému dokončení zadaného úkolu, kontrole a hodnocení svého výrobku nebo činnosti - podporujeme úsilí žáků, oceňujeme zdařilý výkon, povzbuzujeme žáky i v případě nezdaru - nacvičujeme vzájemnou pomoc a spolupráci při pracovních činnostech
<p>Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje</p> <p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí - nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - podněcujeme žáky k péči o životní prostředí, upozorňujeme je i na to, že je třeba při pracovní činnosti brát ohled na její vliv na životní prostředí - učíme žáky nakládat správně s materiály, energiemi a odpady - vytváříme stereotypy ekologického chování, procvičujeme je v modelových situacích - aplikujeme naučené sociální dovednosti v běžném životě (třídění odpadu, nakládání s chemickými prostředky, osobní ochranné prostředky) - nacvičujeme přivolání pomoci v případě nebezpečí

- *Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:*

TĚLESNÁ VÝCHOVA			
Školní výstup předmětu:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák by měl dle svých možností mít tyto znalosti a dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dle pokynů zvládá přípravu na pohybovou činnost - dle svých možností rozvíjí úroveň pohybových schopností a dovedností - dle svých možností zlepšuje tělesnou kondici - dle svých možností provádí protahovací cvičení - dle svých možností koordinuje správné držení těla a zlepšuje pohybový projev - využívá základní kompenzační a relaxační techniky - dle svých možností provádí dechová, psychomotorická a jiná zdravotně zaměřená cvičení - dodržuje bezpečné chování při všech pohybových aktivitách - dbá na hygienu, používá vhodný oděv a obuv při sportování - má kladný postoj k pohybovým aktivitám - provádí co nejsprávněji požadovaná cvičení s ohledem na své pohybové možnosti a schopnosti - osvojené pohybové dovednosti využívá při hrách, soutěžích a dalších různorodých činnostech - provádí jednoduchá cvičení s náčiním či na vybraném nářadí - dle svých možností provádí jednoduchá akrobatická cvičení - cvičí při hudbě – s nápodobou i spontánně - nacvičuje některé jednoduché taneční kroky 	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví – pohybový režim, délka intenzita pohybu, pohybové činnosti a hry, rekreační sport - příprava organismu – před pohybovou činností, uklidnění po skončení činnosti, protahovací cvičení - zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení - rozvoj koordinačních schopností - hygiena a bezpečnosti při pohybových činnostech <p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry - s různým zaměřením a využitím tradičního a netradičního náčiní, bez náčiní, motivační a napodobivé hry, modifikace osvojených pohybových her - základy gymnastiky – průpravná cvičení, jednoduchá akrobatická cvičení, cvičení s náčiním a na nářadí - rytmická a kondiční cvičení – vyjádření rytmu pohybem, sladění jednoduchého pohybu s hudbou, jednoduché tanečky - průpravná úpolová cvičení – přetahy, přetlaky - základy atletiky – průpravné atletické činnosti, běhy, skok do dálky, do výšky, hod kriketovým míčkem - základy sportovních her – průpravné hry, základní manipulace s herním náčiním, hry se zjednodušenými nebo upravenými pravidly, základní herní činnosti jednotlivce - turistika a pobyt v přírodě – 		<p>Navrhované celoroční projekty, náměty:</p> <p>Aerobic</p> <p>Sportovně-branný den</p> <p>Pobyt v zimní přírodě – hry na sněhu sáňkování, bobování</p> <p>Plavecký výcvik</p> <p>MPV: Pv – vycházky do přírody</p>

<ul style="list-style-type: none"> - dle svých možností zvládá úpolová cvičení - dle svých pohybových možností zvládá běh, skok a hod - zvládá základní manipulace s míčem či jiným herním náčiním - účastní se kolektivních sportovních her a soutěží - orientuje se v základních pravidlech sportovních her, které opakovaně hraje - spolupracuje při kolektivních hrách s ostatními - při hrách a soutěžích nepodvádí, neubližuje ostatním žákům - překonává terénní překážky - sáňkuje a bobuje dle svých pohybových možností - neničí a neznečišťuje přírodu - dodržuje zásady bezpečného chování v silničním provozu - rozumí základním tělocvičným termínům - rozliší nesportovní chování - přivolá pomoc - dle svých možností poskytne první pomoc - pozná olympijské symboly 	<p>chůze a pohyb v terénu, pohybové činnosti v přírodě, ochrana přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - netradiční pohybové činnosti <p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ <u>Organizace a komunikace v TV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní organizační činnosti v TV - komunikace v TV – smluvené povely a signály, základní odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností - zásady jednání a chování – fair play, olympijské symboly - první pomoc při sportovních úrazech 		
---	--	--	--

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

- *Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu*

Vzdělávací okruh Zdravotní tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Učí žáky chápat zdraví jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Osvojené poznatky by žáci měli využívat v každodenním životě.

Vyučovací předmět Zdravotní tělesná výchova je formou tělesné výchovy, která se zřizuje pro žáky s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem (III. zdravotní skupina – viz Poznámka). Využívá speciální vyrovnávací cvičení, která působí korektivně na jednotlivá zdravotní oslabení. Tato cvičení se preventivně zařazují v tělesné výchově u všech žáků, pro žáky se zdravotním oslabením pak místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Specifické úkoly Zdravotní tělesné výchovy vycházejí ze specifík zdravotního oslabení žáků. Obsah je vždy upravován vzhledem k míře a druhu zdravotního oslabení. Cílem ZdrTV je odstranění nebo zmírnění zdravotního oslabení žáků a celkové zlepšení zdravotního stavu. Výuku vede speciální pedagog, který má osvědčení o způsobilosti vést zdravotní tělesnou výchovu.

Vyučovací předmět Zdravotní tělesná výchova má dotaci 1 hodina týdně, jedná se o disponibilní hodinu.

Výuka probíhá v učebně v prostorách školy. Prvky zdravotní tělesné výchovy jsou preventivně využívány i v povinné tělesné výchově, během výuky ostatních předmětů ve formě relaxačních chvil a dechových cvičení, ale také v rámci přestávek (tzv. pohybové přestávky).

Při výuce se využívají různé cvičební, stimulační, rehabilitační, balanční, relaxační a jiné pomůcky i audiovizuální technika. Dle typu cvičení bývá zařazováno i cvičení s rytmickým doprovodem a hudbou.

Poznámka:

III. zdravotní skupina podle směrnic MZ ČR (Věstník Ministerstva zdravotnictví, část 2. z března 1996).

- Jedinci oslabení s trvalými či dočasnými odchylkami tělesného vývoje či zdravotního stavu jsou zařazeni na doporučení lékaře do školní TV s úlevami nebo zdravotní TV, která může pomoci specifických postupů zlepšit jejich zdravotní stav a funkční schopnosti.

▪ *Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření klíčových kompetencí*

Klíčové kompetence	Strategie výchovy a vzdělávání
<p>k učení Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívat vhodné metody a techniky při učení a praktických činnostech - být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností - reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku - uplatňovat základní zkušenosti a postupy v pracovních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> - zajišťujeme dostatek učebních pomůcek při výuce - nacvičujeme zapamatování si dvou a více úkolů po sobě jdoucích, dodržujeme stejný postup, pozvolna zvyšujeme náročnost - zařazujeme metody podporující zvědavost, tvořivost a samostatnost - vztah žáků k učení ovlivňujeme vytvářením příjemného a pozitivního školního klimatu - při práci se žáky uplatňujeme individuální přístup zohledňující jejich úroveň a míru znevýhodnění - motivujeme žáky k dalšímu učení kladným hodnocením s důrazem na jejich výkony a pokroky - na praktických příkladech vysvětlujeme smysl a cíl učení - společným porovnáváním a hodnocením dosažených výsledků vedeme žáky k poznávání vlastních možností, schopností i limitů - nacvičujeme správné držení těla, dechová cvičení
<p>k řešení problémů Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení - řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby - dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby 	<ul style="list-style-type: none"> - při všech aktivitách bereme v úvahu individuální schopnosti a mentální úroveň jednotlivých žáků - otevřeností a atmosférou vzájemné důvěry vytváříme žákům prostor ke sdělování vlastních problémů - s využitím informačních zdrojů, názorných ukázek a prvků dramatizace vedeme žáky k rozpoznávání a předcházení nebezpečí a k zafixování si správného jednání v případě vlastního ohrožení či ohrožení jiné osoby
<p>komunikativní Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou - naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na něj reagovat - využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky - využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňujeme způsoby neverbální komunikace – používáme alternativní formy komunikace - rozvíjíme verbální či alternativní formu komunikace při cvičení, skupinových hrách i samostatném projevu - podněcujeme k aktivnímu mluvnímu projevu či alternativní komunikaci při všech vykonávaných činnostech - směřujeme žáky ke správnému způsobu vyjádření prosby, dotazu, přání, požádání či poděkování - připravujeme žáky na zvládnutí komunikace v obtížných a ohrožujících situacích

<p>sociální a personální Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vědět o svých základních právech a povinnostech a respektovat práva a povinnosti ostatních - orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování - jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě - dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy 	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k sebeuvědomění si vlastní osoby a jiných osob v jejich okolí - vedeme žáky k práci ve skupině, poukazujeme na výhody spolupráce (společné prožitky, vzájemná pomoc, pochopení role ve skupině) - dbáme na užívání pozdravu, prosby, poděkování - vedeme žáky k toleranci, ohleduplnosti a respektování odlišnosti - vhodně motivujeme žáky k navazování žádoucích vztahů - podporujeme vzájemný kontakt mezi žáky z různých tříd, různého věku - směřujeme žáky k pomoci mladším, slabším, postiženým spolužákům - vedeme žáky k odpovědnosti za své chování - umožňujeme žákům zažít pocit úspěchu, pozitivním hodnocením posilujeme sebedůvěru
<p>občanské Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití - uvědomovat si význam zdravého životního stylu, chránit své zdraví i zdraví druhých lidí - podílet se na ochraně životního prostředí a jednat v souladu se strategií udržitelného rozvoje - rozpoznat nevhodné a rizikové chování 	<ul style="list-style-type: none"> - nabádáme k vzájemné pomoci - netolerujeme agresivní a vulgární projevy chování - vychováváme žáky k ohleduplnosti vůči starým, nemocným a handicapovaným lidem - instruujeme žáky o vhodném chování v případě zranění či nemoci - seznamujeme žáky se základními pravidly slušného chování - seznamujeme žáky s pravidly režimu ve třídě a škole, průběžně hodnotíme jejich plnění, jejich dodržováním vytváříme základní rámec školních i společenských norem - provádíme nácvik 1. pomoci – ošetření drobných poranění - provádíme nácvik přivolání pomoci - upozorňujeme na důležitost vyhledání pomoci dospělého - opakujeme důležitá telefonní čísla - zařazujeme preventivní programy o zdravém životním stylu, o škodlivosti kouření a používání alkoholu či návykových látek
<p>pracovní Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti - chápat význam práce a možnost vlastního zapojení do pracovního procesu - plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých - znát možnosti využívání poradenských a zprostředkovatelských služeb - znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci 	<ul style="list-style-type: none"> - zařazujeme do praktických činností péči o vlastní tělo (oblékání, osobní hygiena) - vysvětlujeme nutnost hygienických úkonů a následky špatné hygieny - pravidelně opakujeme a upevňujeme sebeobslužné činnosti a hygienické návyky (oblékání, hygiena, stolování) - seznamujeme žáky s nástroji, pomůckami a náradím, s jejich funkcí a názvoslovím (v kuchyni, dílně, na pozemku) - vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí - postupujeme důsledně od jednoduchého k složitějšímu - sled pracovních úkonů se snažíme rozfázovat (popis, obrázky)

	<ul style="list-style-type: none"> - používáme jednotné a srozumitelné pokyny - vedeme žáky k úspěšnému dokončení zadaného úkolu - žáky vedeme k práci v kolektivu a rozšiřujeme tak jejich pracovní – komunikační schopnosti - hodnotíme průběh a výsledek práce se žáky - podporujeme a oceňujeme úsilí žáků i v případě nezdaru - seznamujeme s bezpečnostními předpisy, řešíme modelové situace v odlišných pracovních místnostech - důsledně dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví
--	---

▪ *Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření odborných kompetencí*

Odborné kompetence	Strategie výchovy a vzdělávání
<p>Dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany dle pokynů učitele - používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností - spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky s pravidly bezpečnosti práce, vysvětlujeme přiměřeným způsobem právní předpisy z oblasti BOZP, řešíme modelové situace v odlišných pracovních místnostech - důsledně dbáme na dodržování hygienických předpisů – opakovaně je žákům vysvětlujeme a zdůrazňujeme jejich důležitost - dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví - poukazujeme na následky nedodržení předpisů – modelové situace, filmy atd. - dbáme na používání osobních ochranných prostředků pro žáky i učitele – klademe důraz na správný vzorec chování a jeho dodržování i v osobním životě - budujeme pro žáky bezpečné pracovní prostředí a vybízíme je ke spolupráci na jeho tvorbě, ohlášení nedostatků podobně
<p>Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat stanovené normy a předpisy dle pokynů učitele - pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby, pracovat v souladu s technologickými předpisy a uplatňovat pracovní návyky - pod vedením učitele zvolit vhodné materiály, vybrat a použít správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti - spolupracovat při dosahování stanovených úkolů - zkontrolovat a zhodnotit kvalitu své vykonané činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky s pomůckami a náradím (zejména s předměty denní potřeby), s jejich funkcí a pojmenováním - opakovaně seznamujeme žáky se stanovenými normami a předpisy, trváme na jejich důsledném dodržování - postupujeme důsledně od jednoduchého k složitějšímu, náročnost zvyšujeme postupně po zvládnutí předchozího kroku - používáme jednotné a srozumitelné pokyny - vedeme žáky k úspěšnému dokončení zadaného úkolu, kontrole a hodnocení svého výrobku nebo činnosti - podporujeme úsilí žáků, oceňujeme zdařilý výkon, povzbuzujeme žáky i v případě nezdaru - nacvičujeme vzájemnou pomoc a spolupráci při pracovních činnostech

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Žák by měl:

- posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí

- podněcujeme žáky k péči o životní prostředí, upozorňujeme je i na to, že je třeba při pracovní činnosti brát ohled na její vliv na životní prostředí
- učíme žáky nakládat správně s materiály, energiemi a odpady
- vytváříme stereotypy ekologického chování, procvičujeme je v modelových situacích
- aplikujeme naučené sociální dovednosti v běžném životě (třídění odpadu, nakládání s chemickými prostředky, osobní ochranné prostředky)
- nacvičujeme přivolání pomoci v případě nebezpečí

- *Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:*

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Školní výstup předmětu:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák by měl dle svých možností mít tyto znalosti a dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - získává kladný postoj k pohybovým aktivitám - zařazuje do svého pohybového režimu speciální kompenzační cvičení související s vlastním oslabením, snaží se o jejich optimální provedení - ovládá správnou dechovou techniku - uplatňuje správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech - má odpovídající vytrvalost při korekci zdravotního oslabení - provádí základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností - zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením - zaujímá základní cvičební polohy a snaží se o jejich správné provedení - má osvojenou určitou míru samostatnosti a soběstačnosti - spolupracuje s vyučujícím při provádění speciálních cvičení - koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele - používá mluvený projev či alternativní formu komunikace tak, aby sdělil své potřeby a přání, souhlas či nesouhlas, sděluje pocit bolesti, nepříjemné pocity při cvičení - dokáže spolupracovat s ostatními při jednoduchých činnostech, zapojuje se do společných aktivit 	<p><u>Činnosti a informace podporující korekce zdravotních omezení</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybový režim podle konkrétního zdravotního oslabení - dechová cvičení - správné držení těla - kontraindikace zdravotních oslabení <p><u>Speciální cvičení</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - oslabení podpůrně pohybového systému - oslabení vnitřních orgánů - oslabení oběhového a dýchacího systému - oslabení endokrinního systému, obezita - oslabení vnitřních orgánů - oslabení smyslových a nervových funkcí - oslabení zraku - oslabení sluchu - neuropsychická onemocnění <p><u>Všeobecné rozvíjející pohybové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení 		<p>Oslabení podpůrně pohybového systému</p> <p><i>A1 Poruchy funkce svalových skupin</i></p> <p><i>A2 Poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení</i></p> <p><i>A3 Poruchy páteře – vybočení páteře do strany</i></p> <p><i>A4 Poruchy stavby dolních končetin</i></p> <p><u>Cvičení zaměřená na:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - správné držení hlavy, pletence ramenního, postavení pánve - protažení šíjových, prsních, bederních svalů a vzpřimovačů páteře, zkrácených ohybačů kyčle a svalstva na zadní straně stehen - zlepšení fyziologického rozsahu pletence ramenního, kolenního, kyčelního a hlezenního kloubu a páteře ve všech směrech, - spinální cvičení - posílení oslabených svalů šíjových, mezilopatkových, břišních, hýždových, stehenních, lýtkových a vzpřimovačů trupu <p>Oslabení vnitřních orgánů</p>

<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zásady osobní hygieny - dodržuje zásady bezpečnosti při cvičení, hygieny prostředí a ochrany zdraví při všech činnostech - respektuje informace, které mu sdělí kompetentní osoba, zná postup při hlášení úrazu v průběhu výuky 		<p><i>B1 Oslabení oběhového a dýchacího systému</i> <i>B2 Oslabení endokrinního systému</i> <i>B3 Obezita</i> <i>B4 Oslabení vnitřních orgánů</i></p> <p><u>Cvičení zaměřená na:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - protažení a posílení svalstva - rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů - zlepšení hrudního a bráničního dýchání při větší tělesné zátěži, koordinace srdečního, dýchacího a pohybového rytmu - rovnovážná a koordinační cvičení <p>Oslabení smyslových a nervových orgánů a nervových funkcí</p> <p><i>C1 Oslabení zraku</i> <i>C2 Oslabení sluchu</i> <i>C3 Neuropsychická onemocnění</i></p> <p><u>Cvičení zaměřená na:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyrovnávání svalové nerovnováhy - vyrovnávání funkční adaptability pohybového, srdečně-cévního a dýchacího systému - rozvíjení pohybové a prostorové koordinace, rovnovážných postojů - rozvíjení sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu - orientaci v prostoru, zrakovou lokalizaci - u neuropsychických onemocnění je třeba omezení zvažovat individuálně
--	--	---

ODBORNÉ ČINNOSTI

- Rodinná výchova
- Práce v domácnosti
- Praktické činnosti

RODINNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

- *Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu*

Vyučovací předmět Rodinná výchova připravuje žáky pro samostatný život v rodině, případně v chráněném bydlení. Dovednosti a vědomosti, které žák získá, přispívají k jejich soběstačnosti v každodenním životě, ke snížení závislosti na pomoci ostatních lidí a jejich integraci do společnosti. V Rodinné výchově žáci prakticky používají poznatky, které získávají i v jiných předmětech. Předmět Rodinná výchova má komplexní charakter. Zabývá se jednotlivými tématy z různých pohledů, nejdůležitější je však hledisko zdravotně preventivní s návody pro každodenní život. Výuka významně přispívá k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji žáků.

V hodinách Rodinné výchovy se užívají netradiční způsoby výuky. Vedle teoretických poznatků je výuka zaměřena na osvojení komunikačních technik, vhodné argumentace, chování a rozhodování ve prospěch zdraví, a to jak v modelových situacích, tak v každodenním životě školy, činnostech v rodině a mimo školu. Užívají se metody nácviku praktických činností, situačních her, využití vlastních zkušeností a dosud získaných poznatků a dovedností.

Vyučovací předmět Rodinná výchova má dotaci 3 hodiny týdně.

Výuka probíhá převážně v kmenové učebně a ve cvičné kuchyni školy. Při výuce žáci používají názorné pomůcky (obrázky, fotografie, konkrétní předměty, filmové nahrávky). Výuka je doplňována exkurzemi, přednáškami a besedami podle aktuální nabídky v průběhu školního roku.

- *Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření klíčových kompetencí*

Klíčové kompetence	Strategie výchovy a vzdělávání
k učení Žák by měl: <ul style="list-style-type: none">- využívat vhodné metody a techniky při učení a praktických činnostech- být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností- uplatňovat základní zkušenosti a postupy v pracovních činnostech	<ul style="list-style-type: none">- při výuce používáme texty z různých zdrojů, obrázky, piktogramy, reálné předměty atd.- vedeme žáky k vyhledávání informací v jednoduchém textu- zajišťujeme dostatek učebních pomůcek při výuce- pracujeme s prvky zážitkové pedagogiky – motivační a výukové hry, soutěže, experimenty a názorné demonstrace, exkurze apod.- při práci se žáky uplatňujeme individuální přístup zohledňující jejich úroveň a míru znevýhodnění- zadáváme žákům úlohy vycházející v co největší míře z praktického života- osamostatňujeme žáky při vyhledávání informací, kde a jak je najít, formou modelových situací, později přímo v terénu

<p>k řešení problémů Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby - dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby 	<ul style="list-style-type: none"> - vybíráme možné krizové situace, nacvičujeme postup řešení, postupně zvyšujeme náročnost a směřujeme žáky k samostatnějšímu rozhodování - s využitím informačních zdrojů, názorných ukázek a prvků dramatizace vedeme žáky k rozpoznání a předcházení nebezpečí a k zafixování si správného jednání v případě vlastního ohrožení či ohrožení jiné osoby
<p>komunikativní Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou - naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a dle svých možností na něj adekvátně reagovat - využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky - využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjíme verbální či alternativní formu komunikace při rozhovorech, skupinových hrách i samostatném projevu (vypravování) - podněcujeme k aktivnímu mluvnímu projevu či alternativní komunikaci při všech vykonávaných činnostech - na modelových situacích trénujeme u žáků komunikaci s druhou osobou (spolužák, učitel) - zadáváme úkoly zaměřené na komunikaci na veřejných místech (pošta, obchod, instituce) - připravujeme žáky na zvládnutí komunikace v obtížných a ohrožujících situacích
<p>sociální a personální Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vědět o svých základních právech a povinnostech a respektovat práva a povinnosti ostatních - orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování - jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlujeme na modelových situacích vztahy mezi lidmi - vedeme žáky k otevřenému a kultivovanému projevování citů, ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, přírodě, kulturním a estetickým hodnotám - vytváříme stereotypy chování, procvičujeme je v modelových situacích - analyzujeme a vysvětlujeme rizikové situace a vyvozujeme důsledky (využíváme konkrétních příkladů ze života)
<p>občanské Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití - uvědomovat si význam zdravého životního stylu, chránit své zdraví a zdraví druhých lidí - podílet se na ochraně životního prostředí a jednat v souladu se strategií udržitelného rozvoje - rozpoznat nevhodné a rizikové chování 	<ul style="list-style-type: none"> - spolupracujeme úzce s rodinou ve snaze o maximálně možnou integraci žáka do společnosti - seznamujeme žáky se základními pravidly slušného chování - instruujeme žáky o vhodném chování v případě zranění či nemoci - upozorňujeme na důležitost vyhledání pomoci dospělého - seznamujeme žáky se základními ekologickými a environmentálními problémy - zařazujeme preventivní programy o zdravém životním stylu, o škodlivosti kouření a požívání alkoholu či návykových látek
<p>pracovní Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti - chápat význam práce a možnost vlastního zapojení do pracovního procesu 	<ul style="list-style-type: none"> - pravidelně opakujeme a upevňujeme sebeobslužné činnosti a hygienické návyky (oblékání, hygiena, stolování) - manuální činnosti žáků diferencujeme podle individuálních schopností, dosažené zručnosti, úrovně motoriky a míry

<ul style="list-style-type: none"> - plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých - znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci 	<p>handicapu</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozitivní vztah k práci své i ostatních formujeme účastí žáků na výzdobě a údržbě třídy a okolí školy - žáky vedeme k práci v kolektivu a rozšiřujeme tak jejich pracovní-komunikační schopnosti - důsledně dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví
--	---

▪ *Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření odborných kompetencí*

Odborné kompetence	Strategie výchovy a vzdělávání
<p>Dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany dle pokynů učitele - používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností - spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky s pravidly bezpečnosti práce, vysvětlujeme přiměřeným způsobem právní předpisy z oblasti BOZP, řešíme modelové situace v odlišných pracovních místnostech - důsledně dbáme na dodržování hygienických předpisů – opakovaně je žákům vysvětlujeme a zdůrazňujeme jejich důležitost - budujeme pro žáky bezpečné pracovní prostředí a vybízíme je ke spolupráci na jeho tvorbě, ohlášení nedostatků a podobně
<p>Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat stanovené normy a předpisy dle pokynů učitele - pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby; pracovat v souladu s technologickými předpisy (pod vedením učitele) a uplatňovat pracovní návyky - spolupracovat při dosahování stanovených cílů - zkontrolovat a zhodnotit kvalitu své vykonané činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky s pomůckami a náradím (zejména s předměty denní potřeby), s jejich funkcí a pojmenováním - používáme jednotné a srozumitelné pokyny - podporujeme úsilí žáků, oceňujeme zdařilý výkon, povzbuzujeme žáky i v případě nezdaru - nacvičujeme vzájemnou pomoc a spolupráci při pracovních činnostech
<p>Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení - nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky s finančním a společenským ohodnocením jejich profese a základy finanční gramotnosti (mzda, daně, zdravotní a sociální pojištění, spoření, půjčky, dluhy) - aplikujeme naučené sociální dovednosti v běžném životě (třídění odpadu, nakládání s chemickými prostředky, osobní ochranné prostředky)

- *Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:*

RODINNÁ VÝCHOVA

Školní výstup předmětu:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák by měl dle svých možností mít tyto znalosti a dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše složení rodiny a změny v rodině - rozlišuje postavení a role členů rodiny, jejich práva a povinnosti - rozlišuje etapy lidského života, životní projevy, potřeby - chápe pojmy úplná a neúplná rodina, - zná důvody náhradní rodinné péče - respektuje pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery - do jisté míry ovládá své citové projevy - uvědomuje si možná rizika při výběru partnera - zná důsledky rizikového sexuálního chování a nechtěného těhotenství - rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost, brání se manipulaci a agresi - ví, na koho se obrátit v situacích osobního ohrožení - uplatňuje hygienické zásady a návyky v osobní hygieně - orientuje se v prostředcích osobní hygieny a způsobech jejich používání - zvládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti (základy úklidových prací) - bezpečně zachází s čisticími prostředky - poskytne první pomoc při drobném poranění v dom. - dodržuje zásady hygieny a ochrany zdraví při práci v domácnosti 	<p><u>Rodina, rodinné soužití</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy a komunikace v rodině – v užší i širší rodině, generační konflikty - fungování rodiny – práva a povinnosti členů v rodině, postavení dítěte v rodině, vliv rodiny na vývoj dítěte - typy výchovy v rodině - úplná a neúplná rodina, formy náhradní rodinné péče <p><u>Rodičovství</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy – kamarádství, přátelství, láska, výběr partnera - sexuální dospívání – antikoncepce, předčasná sexuální zkušenost, přerušení těhotenství, rizikové sexuální chování a jeho prevence, prevence přenosných pohlavních chorob, poruchy pohlavní identity - sňatek, těhotenství, narození dítěte, péče o dítě, dětské nemoci - zneužívání, týrání dětí – krizová centra, linky důvěry - neshody v manželství – manželská poradna, rozvod <p><u>Domácnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - byt a jeho funkce – bytové prostory, jejich účel a vybavení - základní vybavení domácnosti - sebeobsluha a osobní hygiena - podíl jednotlivých členů domácnosti na jejím chodu - úklidové práce v domácnosti - ošetření drobného poranění – škrábnutí, říznutí, popáleniny a opaření - hygiena a ochrana zdraví v dom. - modelové situace a praktická cvičení 	<p><u>Člověk a životní prostředí</u></p> <p>Vztah člověka k prostředí Vztahy člověka k prostředí, k nejbližšímu okolí (aplikace na místní podmínky); vliv prostředí na lidské zdraví; principy udržitelnosti rozvoje; aktuální ekologické problémy; naše obec (přírodní zdroje, jejich původ a způsoby využívání, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci, řešení odpadového hospodářství, vliv jednání lidí na prostředí); lokální ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví).</p>	

PRÁCE V DOMÁCNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu:

- *Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu*

Vyučovací předmět Práce v domácnosti představuje široké spektrum pracovních činností a technologií. Vytváří u žáků základní vědomosti o pracovních pomůckách a prostředcích, o základním vybavení kuchyně, nauce o potravinách a pracovních postupech. Vede žáky k získávání základních pracovních dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti, vytváří pozitivní vztah k práci a připravuje žáky k budoucí profesionální orientaci. Vychází z životních situací, ve kterých žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností. Je založen na tvůrčí spolupráci žáků. Cíleně se Práce v domácnosti zaměřuje i na rozvoj komunikačních, motorických a tvořivých schopností žáků, plní také funkci reedukační a kompenzační – zmírňuje motorické poruchy, snižuje nedostatky prostorové orientace, zdokonaluje kognitivní funkce.

Učí žáky plánovat, do určité míry i organizovat a hodnotit pracovní činnosti. Žáci jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Vyučovací předmět Práce v domácnosti má dotaci 4 hodiny týdně, z toho je 1 hodina disponibilní.

Volba metod v hodinách Práce v domácnosti se podmiňuje obsahům a cílům vyučování, mentálnímu věku a specifikům jednotlivých žáků.

Práce v domácnosti se dělí na dvě základní složky: provoz a údržba domácnosti a příprava pokrmů.

Výuka probíhá především ve cvičné kuchyni nebo v kmenové učebně.

- *Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření klíčových kompetencí*

Klíčové kompetence	Strategie výchovy a vzdělávání
k učení Žák by měl: <ul style="list-style-type: none">- získat základní pracovní dovednosti a návyky- s podporou plánovat činnost při práci- být schopen samostatně pracovat- získat základní pracovní návyky- získat konkrétní představy a vlastnosti materiálů	<ul style="list-style-type: none">- poskytujeme dostatek informačních zdrojů a podnětů- propojujeme informace se skutečným životem- zařazujeme metody, které podporují zvědavost- vedeme žáky k samostatnosti- v rámci individuálních schopností zlepšujeme komunikační dovednosti žáků, schopnost spolupráce, práce v týmu, poznávání vlastních možností- podporujeme tvořivost, vytváříme motivující prostředí- přistupujeme k žákům individuálně, pracujeme s přiměřeným učivem a zdroji informací
k řešení problémů Žák by měl: <ul style="list-style-type: none">- uvědomovat si potřeby praktického ověřování řešení problémů- zvolit správný pracovní postup- nenechat se odradit případným nezdarem- získat orientaci v různých oborech lidské činnosti	<ul style="list-style-type: none">- poznatky žákům předkládáme v podobě, která podněcuje k tvořivému myšlení- zařazujeme nové formy vyučování, praktická cvičení a činnosti do vyučovacího procesu- vytváříme dostatek příležitostí pro získávání nových zkušeností a poznatků- při všech aktivitách bereme v potaz individuální schopnosti a mentální úroveň žáků

<p>sociální a personální Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spolupracovat ve dvojici a v malé skupině - být schopen přijmout různou roli v pracovní skupině, umět ji použít - uvědomovat si potřebu ohleduplnosti na pracovišti - vytvářet pozitivní vztahy ve skupině - ovlivňovat kvalitu společné práce 	<ul style="list-style-type: none"> - stanovujeme jasná pravidla pro soužití ve škole, seznamujeme žáky s jejich právy a povinnostmi - vytváříme bezpečné prostředí, atmosféru tolerance, porozumění, klidu, přátelství a pochopení - zapojujeme žáky do týmové práce – ke spolupráci a společnému prožívání, pochopení role ve skupině, prezentaci výsledků, poznávání sebe a vztahů k jiným - vedeme žáky k otevřenému a kultivovanému projevu citů, ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, přírodě a kulturním a etickým hodnotám
<p>Komunikativní Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládat komunikaci, využívat vhodné způsoby komunikace - seznamovat se s přesným významem pojmů - využívat všechny vhodné způsoby pro získání informací - naslouchat a porozumět promluvám druhých lidí - umět vykládat pojmy související s volbou povolání 	<ul style="list-style-type: none"> - využíváme a rozvíjíme všechny formy komunikačních technik (ústně, písemně, pomocí technických prostředků) - dáváme žákům dostatečný prostor pro vyjádření vlastního názoru vhodnou formou - pomocí všech prostředků a speciálně pedagogických metod zlepšujeme kvalitu mluvního projevu žáků - poskytujeme dostatek možností a zdrojů pro samostatné vyhledávání informací
<p>Občanské Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápat vliv různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnost za jeho ochranu - orientovat se v situaci, která ohrožuje zdraví, vyhodnocovat ji a zaujímat správná stanoviska - být si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu 	<ul style="list-style-type: none"> - motivujeme žáky vhodným prostředím (účelnost, funkčnost, estetičnost, bezpečí – spoluúčast na jeho úpravě) a vzory chování - vštěpujeme žákům normy chování k ostatním lidem, schopnost přijmout je za své a uplatňovat v praktickém životě - vychováváme žáky ke zdravému životnímu stylu bez závislosti (tabák, alkohol, další drogy), nacvičujeme umění odmítnout nabízenou drogu - směřujeme žáky k pochopení základních potřeb zdravého vývoje člověka
<p>Pracovní Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádět jednoduché činnosti odpovídající jeho schopnostem - ovládat jednoduché pracovní postupy potřebné pro běžný život - organizovat a plánovat svoji pracovní činnost - snažit se provádět práci v co nejlepší kvalitě - používat vhodné jednoduché nástroje a přístroje - využívat získané dovednosti v péči o domácnost - vytvářet si pozitivní vztah k práci - osvojovat si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci - umět vytvářet prostor pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci 	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k osvojení základních pracovních dovedností a návyků - poskytujeme žákům prostor k poznání a reálnému posouzení svých možností, schopností a zájmů a jejich využití při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci - odhalujeme a podporujeme jejich přednosti a využíváme je při motivaci k rozhodování o budoucím povolání - na základě získaných základních zkušeností rozvíjíme schopnost samostatné i kolektivní práce, nabízíme žákům možnost volby postupů a úkolů - při všech pracovních činnostech vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti práce, hospodárnému využití materiálu a správnému užívání svěřených nástrojů a prostředků

▪ *Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření odborných kompetencí*

Odborné kompetence	Strategie výchovy a vzdělávání
<p>Dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany dle pokynů učitele - používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností - spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - dohlédneme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví - dbáme na používání ochranných pracovních prostředků žáky i učiteli - důsledně dbáme na dodržování hygienických předpisů - poukazujeme na následky nedodržení předpisů – modelové situace, filmy atd. - budujeme pro žáky bezpečné pracovní prostředí a vybízíme je ke spolupráci na jeho tvorbě
<p>Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat stanovené normy a předpisy dle pokynů učitele - pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby; pracovat v souladu s technologickými předpisy (pod vedením učitele) a uplatňovat pracovní návyky - pod vedením učitele zvolit vhodné materiály, vybrat a použít správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní 	<ul style="list-style-type: none"> - opakovaně seznamujeme žáky se stanovenými normami a předpisy, trváme na jejich důsledném dodržování - postupujeme důsledně od jednoduchého k složitějšímu, náročnost zvyšujeme postupně po zvládnutí předchozího kroku - používáme jednotné a srozumitelné pokyny - vedeme žáky k úspěšnému dokončení zadaného úkolu, kontrole a hodnocení svého výrobku nebo činnosti - seznamujeme žáky s pomůckami a nářadím (zejména s předměty denní potřeby), s jejich funkcí a pojmenováním - průběžně vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků, práci podle návodu či za pomoci druhé osoby
<p>Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení - posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí - nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlujeme žákům význam, účel a užitečnost vykonávané práce - podněcujeme žáky k péči o životní prostředí, upozorňujeme je i na to, že je třeba při pracovní činnosti brát ohled na její vliv na životní prostředí - aplikujeme naučené sociální dovednosti v běžném životě (třídění odpadu, nakládání s chemickými prostředky, osobní ochranné prostředky) - seznamujeme žáky s finančním a společenským ohodnocením jejich profese, a základy finanční gramotnosti (mzda, daně, zdravotní a sociální pojištění, spoření, půjčky, dluhy)

- *Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:*

PRÁCE V DOMÁCNOSTI			
Školní výstup předmětu:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák by měl dle svých možností mít tyto znalosti a dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá jednoduché pracovní postupy a techniky v péči o domácnost - pracuje podle slovního návrhu a předlohy - vybírá vhodné pracovní nástroje, přístroje a nářadí - bezpečně pracuje s domácími přístroji a provádí jejich základní údržbu - provádí jednoduchý úklid domácnosti - bezpečně zachází se základními čisticími prostředky - zvládá základní údržbu oděvů a prádla - pečuje o pokojové rostliny - využívá květiny k výzdobě bytu - orientuje se v základním vybavení kuchyně - bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví s pomocí jednoduchý pokrm - dodržuje zásady správného stolování - dodržuje zásady společenského chování u stolu - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje základní hygienické předpisy při práci - dodržuje bezpečnostní předpisy při práci - poskytne první pomoc při drobném poranění - přivolá pomoc při vážnějším poranění 	<p><u>Provoz a údržba domácnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní požadavky na zařízení a vybavení bytu - domácí práce v průběhu dne - jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce - uspořádání věcí v domácnosti - pracovní pomůcky a prostředky, jejich využití a funkce - obsluha základních technických prostředků používaných v domácnosti - bezpečná obsluha spotřebičů - úklidové a čisticí prostředky - úklidové práce - odpadové hospodářství – třídění odpadu - údržba oděvů a textilií – praní, žehlení - drobné domácí údržbářské práce - ošetřování pokojových rostlin a aranžování květin <p><u>Příprava pokrmů</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení kuchyně - úprava stolu k různým příležitostem - ozdobné prvky při úpravě stolu - denní stravovací režim - zdravá výživa - příprava pokrmů – výběr, nákup a skladování potravin - základní tepelné úpravy pokrmů - zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s potravinami - důležitá telefonní čísla 		

PRAKTICKÉ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

- *Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu*

Vyučovací předmět Praktické činnosti je jedním ze stěžejních předmětů ve vzdělávání žáků v praktické škole jednoleté. Svými formami výuky a vymezeným obsahem učiva, využíváním znalostí získaných v jiných oblastech vzdělávání i nabytých zkušeností umožňuje žákům získat důležitý soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě a pro uplatnění člověka ve společnosti. Formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností.

Organizace výuky je dána charakterem předmětu, výuka probíhá převážně formou praktických cvičení podle individuálních schopností žáků. Žáci se učí pracovat samostatně i v týmu a vážít si práce své i druhých. V rámci praktických cvičení se seznamují s různými materiály, s funkcí a užíváním vhodných pomůcek, nástrojů a nářadí.

Obsah vyučovacího předmětu Praktické činnosti je rozdělen na tematické okruhy:

- Práce s technickými materiály
- Práce montážní a demontážní
- Pěstitelské práce

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad hygieny a bezpečnosti při práci. Způsob realizace jednotlivých tematických okruhů závisí na podmínkách, možnostech školy a schopnostech žáků.

Vyučovací předmět Praktické činnosti má dotaci 6 hodin týdně. Výuka probíhá 3 hodiny společně a další 3 hodiny jsou žáci rozděleni na 2 pracovní skupiny. Při společném vyučování se věnují zejména teorii a pracím montážním a demontážním, při výuce v dělených skupinách pak zejména pracím s technickými materiály a pěstitelským pracím.

Výuka probíhá převážně ve školní dílně, na školním pozemku a v kmenové učebně. Do výuky jsou zařazovány exkurze, přednášky a besedy podle aktuální nabídky v průběhu školního roku.

▪ *Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření klíčových kompetencí*

Klíčové kompetence	Strategie výchovy a vzdělávání
<p>k učení Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívat vhodné metody a techniky při učení a praktických činnostech - být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností - uplatňovat základní zkušenosti a postupy v pracovních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> - při výuce používáme texty z různých zdrojů, obrázky, piktogramy, reálné předměty atd. - vedeme žáky k vyhledávání informací v jednoduchém textu - zajišťujeme dostatek učebních pomůcek při výuce - pracujeme s prvky zážitkové pedagogiky – motivační a výukové hry, soutěže, experimenty a názorné demonstrace, exkurze apod. - při práci se žáky uplatňujeme individuální přístup zohledňující jejich úroveň a míru znevýhodnění - zadáváme žákům úlohy vycházející v co největší míře z praktického života - osamostatňujeme žáky při vyhledávání informací, kde a jak je najít, formou modelových situací, později přímo v terénu
<p>k řešení problémů Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby - dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby 	<ul style="list-style-type: none"> - vybíráme možné krizové situace, nacvičujeme postup řešení, postupně zvyšujeme náročnost a směřujeme žáky k samostatnějšímu rozhodování - s využitím informačních zdrojů, názorných ukázek a prvků dramatizace vedeme žáky k rozpoznání a předcházení nebezpečí a k zafixování si správného jednání v případě vlastního ohrožení či ohrožení jiné osoby
<p>komunikativní Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou - naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a dle svých možností na něj adekvátně reagovat - využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky - využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjíme verbální či alternativní formu komunikace při rozhovorech, skupinových hrách i samostatném projevu (vypravování) - podněcujeme k aktivnímu mluvnímu projevu či alternativní komunikaci při všech vykonávaných činnostech - na modelových situacích trénujeme u žáků komunikaci s druhou osobou (spolužák, učitel) - zadáváme úkoly zaměřené na komunikaci na veřejných místech (pošta, obchod, instituce) - připravujeme žáky na zvládnutí komunikace v obtížných a ohrožujících situacích
<p>sociální a personální Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vědět o svých základních právech a povinnostech a respektovat práva a povinnosti ostatních - orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování - jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlujeme na modelových situacích vztahy mezi lidmi - vedeme žáky k otevřenému a kultivovanému projevování citů, ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, přírodě, kulturním a estetickým hodnotám - vytváříme stereotypy chování, procvičujeme je v modelových situacích - analyzujeme a vysvětlujeme rizikové situace a vyvozujeme důsledky (využíváme konkrétních příkladů ze života)

<p>občanské Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát základní práva a povinnosti občanů, respektovat společenské normy a pravidla soužití - uvědomovat si význam zdravého životního stylu, chránit své zdraví a zdraví druhých lidí - podílet se na ochraně životního prostředí a jednat v souladu se strategií udržitelného rozvoje - rozpoznat nevhodné a rizikové chování 	<ul style="list-style-type: none"> - spolupracujeme úzce s rodinou ve snaze o maximálně možnou integraci žáka do společnosti - seznamujeme žáky se základními pravidly slušného chování - instruujeme žáky o vhodném chování v případě zranění či nemoci - upozorňujeme na důležitost vyhledání pomoci dospělého - seznamujeme žáky se základními ekologickými a environmentálními problémy - zařazujeme preventivní programy o zdravém životním stylu, o škodlivosti kouření a požívání alkoholu či návykových látek
<p>pracovní Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti - chápat význam práce a možnost vlastního zapojení do pracovního procesu - plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých - znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci 	<ul style="list-style-type: none"> - pravidelně opakujeme a upevňujeme sebeobslužné činnosti a hygienické návyky (oblékání, hygiena, stolování) - manuální činnosti žáků diferencujeme podle individuálních schopností, dosažené zručnosti, úrovně motoriky a míry handicapu - pozitivní vztah k práci své i ostatních formujeme účastí žáků na výzdobě a údržbě třídy a okolí školy - žáky vedeme k práci v kolektivu a rozšiřujeme tak jejich pracovní-komunikační schopnosti - důsledně dohlížíme na dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví

▪ *Výchovné a vzdělávací strategie k vytvoření odborných kompetencí*

Odborné kompetence	Strategie výchovy a vzdělávání
<p>Dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany dle pokynů učitele - používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností - spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky s pravidly bezpečnosti práce, vysvětlujeme přiměřeným způsobem právní předpisy z oblasti BOZP, řešíme modelové situace v odlišných pracovních místnostech - důsledně dbáme na dodržování hygienických předpisů – opakovaně je žákům vysvětlujeme a zdůrazňujeme jejich důležitost - budujeme pro žáky bezpečné pracovní prostředí a vybízíme je ke spolupráci na jeho tvorbě, ohlášení nedostatků a podobně
<p>Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržovat stanovené normy a předpisy dle pokynů učitele - pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby; pracovat v souladu s technologickými předpisy (pod vedením učitele) a uplatňovat pracovní návyky 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky s pomůckami a náradím (zejména s předměty denní potřeby), s jejich funkcí a pojmenováním - používáme jednotné a srozumitelné pokyny - manuální činnosti žáků diferencujeme podle individuálních schopností, dosažené zručnosti, úrovně motoriky a míry handicapu - průběžně vedeme žáky k získávání

<ul style="list-style-type: none"> - spolupracovat při dosahování stanovených cílů - zkontrolovat a zhodnotit kvalitu své vykonané činnosti 	<p>základních pracovních návyků, práci podle návodu či za pomoci druhé osoby</p> <ul style="list-style-type: none"> - podporujeme úsilí žáků, oceňujeme zdařilý výkon, povzbuzujeme žáky i v případě nezdaru - nacvičujeme vzájemnou pomoc a spolupráci při pracovních činnostech - umožňujeme žákům prezentaci výsledků vlastní práce - třídní a školní výstavky, dárečky pro rodiče
<p>Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje</p> <p>Žák by měl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení - nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamujeme žáky s finančním a společenským ohodnocením jejich profese a základy finanční gramotnosti - učíme žáky nakládat správně s materiály, energiemi a odpady - aplikujeme naučené sociální dovednosti v běžném životě (třídění odpadu, nakládání s chemickými prostředky, osobní ochranné prostředky)

- *Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:*

PRAKTICKÉ ČINNOSTI

Školní výstup předmětu:	Učivo:	Průřezová témata:	Poznámky:
<p>Žák by měl dle svých možností mít tyto znalosti a dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí různé druhy materiálů - vyjmenuje základní vlastnosti materiálů - zná základní využití různých druhů materiálů v praxi - volí vhodný pracovní postup vzhledem k druhu zpracovávaného materiálu - vybírá a správně používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - sestaví, nebo vyrobí podle návodu či předlohy jednoduchý výrobek - zvládá složitější montáž a demontáž při práci se stavebnicemi - s dopomocí zvládne vyměnit baterie v hodinách, kalkulače apod. - provádí základní údržbu pomůcek, nástrojů a nářadí - udržuje pořádek na pracovním místě - bezpečně manipuluje s elektrickými spotřebiči - zná základní podmínky pro pěstování rostlin - dokáže připravit půdu pro výsev nebo výsadbu - zná základní druhy zeleniny a ovoce a jejich využití - s pomocí vysévá a sází vybrané druhy zeleniny - sklízí vybrané druhy ovoce a zeleniny - pozná některé léčivé rostliny a koření a dokáže je účelně využít - ošetřuje trávník hrabáním - pečuje o pokojové rostliny 	<p><u>Práce s technickými materiály</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s různým materiálem podle podmínek školy a vybavení školy (proutí, pedig, keramická hlína, ...) <p><u>práce s papírem a kartonem</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení, vlastnosti, užití v praxi - pracovní pomůcky, nástroje a nářadí - jednoduché pracovní operace a postupy <p><u>práce se dřevem</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení, vlastnosti, užití v praxi - pracovní pomůcky, nástroje a nářadí - jednoduché pracovní operace a postupy <p><u>práce s kovem</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení, vlastnosti, užití v praxi - pracovní pomůcky, nástroje a nářadí - jednoduché pracovní operace a postupy <p><u>práce s plasty</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení, vlastnosti, užití v praxi - pracovní pomůcky, nástroje a nářadí - jednoduché pracovní operace a postupy <p><u>Práce montážní a demontážní</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - sestavování modelů konstrukčních stavebnic - montáž a demontáž (výměna baterií v hodinách, kalkulače apod.) - rozebrání a složení jednoduchých mechanických strojů (mlýnek na maso, apod.) - práce s návodem, předlohou - zacházení s elektrickými spotřebiči (výměna sáčku ve vysavači, apod.) 	<p><u>Člověk a životní prostředí</u></p> <p><u>Ekosystémy</u> Vzájemné vztahy organismů a prostředí; struktura a funkce ekosystémů; základní podmínky života; ochrana přírody; les (les v našem prostředí, význam lesa); pole (význam, způsob hospodaření, jejich okolí); změny okolní krajiny vlivem člověka; vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru); lidské sídlo (město – vesnice, odlišnosti jejich funkce); kulturní krajina.</p> <p><u>Výchova pro vstup do světa práce</u></p> <p><u>Práce a zaměstnanost</u> Hlavní oblasti světa práce; charakteristické znaky práce a jejich aplikace na možnosti pracovního uplatnění (pracovní činnosti, pracovní</p>	

	<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro pěstování rostlin - základní zpracování půdy - výživa rostlin (zálivka, hnojení) <p>zelenina</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěstování vybraných druhů zeleniny - sklizeň a skladování - využití v kuchyni <p>ovoce</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěstování vybraných druhů ovoce - sklizeň a skladování - využití v kuchyni <p>léčivé rostliny, koření</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěstování, sběr a sušení - využití v kuchyni <p>údržba trávníku</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhrabávání, hrabání posečené trávy <p>pokožkové rostliny</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní ošetřování (zálivka, hnojení, přesazování) 	<p>prostředky, pracoviště, pracovní doba, bezpečnost a ochrana zdraví při práci); trh práce a jeho ukazatele; požadavky zaměstnavatelů; problémy nezaměstnanosti; získávání informací při hledání zaměstnání – práce s informacemi, nácvik konkrétních situací.</p> <p>Pracovně právní legislativa – zákoník práce, pracovní poměr, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, mzda a její složky, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby v oblasti hledání zaměstnání, úřady práce, rekvalifikace.</p>	
--	---	--	--

6. Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

6.1.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

- hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu, je komplexním posouzením prospěchu a chování žáka
- klasifikace je jednou z forem hodnocení, provádí se průběžně a na konci každého pololetí se vydává žákovi vysvědčení, na konci prvního pololetí se místo vysvědčení vydává výpis z vysvědčení
- učitel hodnotí míru naplnění očekávaných výstupů v jednotlivých předmětech
- výsledky vzdělávání a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů vzdělávacího programu nebo individuálního vzdělávacího plánu v souladu s cíly základního a středního vzdělávání
- při klasifikaci a hodnocení zohledňuje učitel druh a stupeň postižení, zdravotní stav,
- individuální a věkové zvláštnosti žáka, jeho píli a přístup ke vzdělávání a přihlíží ke kvalitě jeho výchovného prostředí
- hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je: jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné
- učitel informuje nejméně každé čtvrtletí zákonného zástupce žáka o jeho prospěchu a chování
- v případě zhoršení prospěchu nebo chování žáka informuje učitel zákonného zástupce ihned
- ředitel školy dbá na jednotnost hodnotících měřítek všech učitelů

6.1.2 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

Žák se prostřednictvím učitelova hodnocení postupně učí, jaké jsou meze a perspektivy jeho výkonu, sféry jeho úspěchů a úspěšného uplatnění. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Oba názory jsou průběžně konfrontovány. Učitel a žák na konci klasifikačního období společně hodnotí průběh výkonů žáka. Cílem je ideální shoda obou hodnocení tak, aby byla pro žáka motivační do dalšího období.

6.1.3 Stupně hodnocení prospěchu a chování, jejich charakteristika

A) Hodnocení prospěchu

a/ **hodnocení prospěchu žáků základní školy praktické:**

Škola harmonie – školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (zpracovaný podle RVP ZV – LMP)

- 1 – výborný**
- 2 – chvalitebný**
- 3 – dobrý**
- 4 – dostatečný**
- 5 – nedostatečný**
- uvolněn**
- nehodnocen**

kritéria pro klasifikaci:

Stupeň 1 (výborný)

Žák osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů správně nebo s menšími chybami. Ústní a písemný projev je zpravidla správný a výstižný. Žák je schopen samostatně pracovat po předběžném návodu učitele.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů s menšími chybami. Ústní a písemný projev má drobné nedostatky ve správnosti a přesnosti. Žák je schopen pracovat s menšími obtížemi po předběžném návodu učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků závažné mezery. Svě vědomosti dokáže uplatnit jen za pomoci učitele. Jeho ústní a písemný projev je málo rozvinutý. Žák je schopen plnit úkoly pod dohledem učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků četné a závažné mezery. Svě vědomosti dokáže uplatnit velmi omezeně a jen za stálé pomoci učitele. Jeho ústní a písemný projev je nerozvinutý. Žák je schopen pracovat pouze pod trvalým vedením učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si vědomosti, dovednosti a postoje neosvojil. Jeho ústní a písemný projev je nevyhovující. Žák není schopen pracovat ani s trvalou pomocí učitele.

Na prvním stupni se pro zápis stupně hodnocení použijí číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení.

Uvolněn

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v I. nebo ve II. pololetí uvolněn (§16 vyhl. č. 48/2005 Sb.), uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn(a)“.

Nehodnocen

Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v I. nebo ve II. pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „nehodnocen(a)“ (§16 vyhl. č. 48/2005 Sb.).

b/ hodnocení prospěchu žáků základní školy speciální:

Mozaika – školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (zpracovaný podle RVP ZŠS – 1. díl)

Čtení	1 – čte samostatně, plynule a s porozuměním
	2 – čte s pomocí a částečným porozuměním
	3 – čte s pomocí
	4 – čte jen s trvalou pomocí
	5 – učivo dosud nezvládá
Psaní	1 – píše samostatně, čitelně a úhledně
	2 – píše samostatně a čitelně
	3 – píše s pomocí
	4 – napodobuje tvary písmen a slov
	5 – učivo dosud nezvládá
Matematika	1 – počítá samostatně a přesně
	2 – počítá s drobnými chybami
	3 – počítá s pomocí
	4 – počítá jen s trvalou pomocí
	5 – učivo dosud nezvládá
Člověk a jeho svět Člověk a společnost Člověk a příroda Výchova ke zdraví	1 – učivo rozumí, na otázky správně odpovídá
	2 – učivo zvládá s drobnými nedostatky
	3 – učivo zvládá s pomocí
	4 – učivo zvládá jen s trvalou pomocí
	5 – učivo dosud nezvládá
Informatika	1 – učivo dobře zvládá, pracuje samostatně
	2 – učivo zvládá, občas potřebuje pomoc
	3 – učivo zvládá s pomocí
	4 – učivo zvládá jen s trvalou pomocí
	5 – učivo dosud nezvládá
Pracovní vyučování Výtvarná výchova	1 – je tvořivý(á) a zručný(á)
	2 – je zručný(á), rád (a) pracuje
	3 – při práci vyžaduje vedení
	4 – při práci vyžaduje pomoc a vedení
	5 – práce se mu (jí) zatím nedaří
Tělesná výchova	1 – je obratný(á) a snaživý(á)
	2 – je méně obratný(á), ale snaživý(á)
	3 – je méně obratný(á), cvičí s pomocí
	4 – při cvičení potřebuje velkou pomoc
	5 – o cvičení nejeví zájem
Hudební výchova	1 – rád (a) zpívá, má dobrý rytmus
	2 – rád (a) zpívá a poslouchá hudbu
	3 – do činností se zapojuje s pomocí
	4 – se zájmem poslouchá hudbu
	5 – dosud nemá vztah k hudbě

Mozaika – školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (zpracovaný podle RVP ZŠS – 2. díl)

Žáci jsou hodnoceni komplexním popisem zlepšení žáka za dané pololetí školního roku. Hodnocení žáka je s akcentem na jeho kladnou složku stylizováno formou slovní zprávy.

Slovní hodnocení prospěchu žáka převážně pochvalou a povzbuzením může být doplněno využitím všech dostupných prostředků, které budou žákům srozumitelné: obrázků, razítek, případně i drobného „hmotného“ ocenění – bonbón, ovoce apod. tak, aby byli pozitivně motivováni k další činnosti.

Pro potřebu zápisu hodnocení do dokumentace žáka, přestupu žáka na jinou školu, přijímacího řízení na střední školu se výsledky vzdělávání žáků hodnotí následující stupnicí:

- 1 – Učivo IVP zvládá samostatně**
- 2 – Učivo IVP zvládá se slovní pomocí**
- 3 – Učivo IVP zvládá s fyzickou pomocí aktivně**
- 4 – Učivo IVP zvládá s fyzickou pomocí pasivně**
- 5 – Učivo IVP nezvládá**

c/ hodnocení prospěchu žáků střední školy:

Spektrum – školní vzdělávací program pro obor vzdělání praktická škola jednoletá (zpracovaný podle RVP PRŠ 1)

- 1 – Učivo zvládá samostatně**
- 2 – Učivo zvládá samostatně s občasou chybou**
- 3 – Učivo zvládá se slovní pomocí**
- 4 – Učivo zvládá s fyzickou pomocí aktivně**
- 5 – Učivo nezvládá**

B) Hodnocení chování

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 – velmi dobré**
- b) 2 – uspokojivé**
- c) 3 – neuspokojivé**

U žáků vzdělávaných podle programu Mozaika – školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (zpracovaný podle RVP ZŠS – 2. díl) je hodnocení chování součástí slovního hodnocení.

Výchovná opatření:

Pochvala ředitele školy

Uděluje se na základě vlastního rozhodnutí ředitele školy nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě za

mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

Pochvala třídního učitele

Uděluje se na základě vlastního rozhodnutí třídního učitele nebo na základě podnětu ostatních vyučujících po projednání s ředitelem školy za výrazný projev školní iniciativy nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení uložit:

Napomenutí třídního učitele

Důtka třídního učitele

Důtka ředitele školy

Snížení známky z chování (při vyčerpání předcházejících opatření)

Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele a snížení známky z chování lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

Třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

Udělení pochval a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy – třídní výkaz, osobní dokumentace žáka, školní evidenční systém (Bakalář).

Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

6.1.4 Zásady pro používání slovního hodnocení

Slovní hodnocení a kombinace slovního hodnocení a klasifikace se používá jako alternativní forma hodnocení žáků. Používá se za splnění těchto podmínek:

- návrh na slovní hodnocení podává třídní učitel
- zákonní zástupci žáka jsou učitelem předem seznámeni s formou hodnocení a s používáním slovního hodnocení vydají písemný souhlas
- použití slovního hodnocení je doporučeno školským poradenským pracovištěm (SPC)
- u žáků s vývojovou poruchou učení rozhodne o použití slovního hodnocení ředitel školy na základě žádosti zákonného zástupce
- slovní hodnocení je převedeno do klasifikace v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce a pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání
- výsledky vzdělávání žáka v základní škole speciální se hodnotí slovně

Smyslem slovního hodnocení je odstranění případného stresu žáka z klasického hodnocení výkonů známkou, úsilí o jeho spoluúčast při hodnocení, dovedení žáka k vlastnímu sebehodnocení. Je třeba ho formulovat ve smyslu pozitivní motivace a podpory osobního rozvoje žáka. Sdělení by měla být ve své formě kladná, avšak objektivní.

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují

jeho výkon a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

6.1.5 Zásady pro celkové hodnocení žáka na vysvědčení

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) **prospěl(a) s vyznamenáním** – platí pro žáky zařazené ve všech vzdělávacích programech
 - není-li v žádném z povinných předmětů stanovených vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré. Pro výpočet průměru stupňů prospěchu se slovní hodnocení převádí do klasifikace
- b) **prospěl(a)** – platí pro žáky ve všech vzdělávacích programech
 - není-li v žádném z povinných předmětů stanovených vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením
- c) **neprospěl(a)** – platí pro žáky ve všech vzdělávacích programech
 - je-li v některém z povinných předmětů stanovených vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením
- d) **nehodnocena(a)** – není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) **pracoval(a) úspěšně** - platí pro žáky ve všech vzdělávacích programech
- b) **pracoval(a)** - platí pro žáky ve všech vzdělávacích programech

6.1.6 Získávání podkladů pro hodnocení

Podklady pro klasifikaci a hodnocení žáka získává učitel zejména:

- soustavným sledováním výkonů žáka v průběhu vyučování
- různými způsoby prověřování vědomostí, dovedností a návyků (praktické, pohybové, ústní, písemné)
- analýzou výsledků aktivit žáků, zvláště se zaměřením na manuální zručnost, celkovou sociální vyspělost a samostatnost
- konzultace s ostatními učiteli, vychovateli, případně pracovníky speciálně pedagogického centra a dalšími specialisty

6.1.7 Komisionální a opravné zkoušky, postup do vyššího ročníku

- žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni ZŠ dosud neopakovali ročník a na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky
- opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy
- žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku, opravné zkoušky jsou komisionální
- žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl

- ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku, do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku (popřípadě znovu do devátého ročníku)
- v odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle § 52 odst. 4 školského zákona na jiné ZŠ, zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor
- do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn
- do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně ZŠ, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně ZŠ, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch žáka
- nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí (není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí)
- nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku (v září a do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník)
- má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka – komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka

6.1.8 Ukončení základního a středního vzdělávání, vysvědčení

- dokladem o dosažení základního vzdělávání je vysvědčení o úspěšném ukončení devátého, popřípadě desátého ročníku základního vzdělávání
- dokladem o dosažení středního vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce
- vysvědčení jsou opatřena doložkou o získání příslušného stupně vzdělání
- na vysvědčení se uvádí klasifikace chování žáka, prospěch v jednotlivých předmětech, nepovinných předmětech, hodnocení práce v zájmových útvarech, zameškané hodiny, celkový prospěch, pochvaly a významná ocenění, údaje o plnění povinné školní docházky a způsobilosti postupu do vyššího ročníku a vzdělávací program, podle kterého byl žák vyučován
- používá se tiskopis SEVT a pro vyplňování vysvědčení vydává závazné pokyny MŠMT ČR

6.1.9 Klasifikace a hodnocení kurzů na doplnění vzdělání

Pro osoby, které nezískaly základní vzdělání, může základní a střední škola po projednání se zřizovatelem a krajským úřadem organizovat v souladu s rámcovým vzdělávacím programem základního vzdělávání kurzy pro získání základního vzdělání.

Na závěr kurzu koná žák zkoušky z předmětů stanovených školním vzdělávacím programem pro poslední ročník základního vzdělávání, s výjimkou předmětů volitelných a nepovinných.

Stupeň základního vzdělání se získá po splnění povinné školní docházky rovněž úspěšným ukončením kurzu pro získání základního vzdělání uskutečňovaného v základní nebo střední škole.

Způsob klasifikace a hodnocení frekventantů kurzu vychází ze zásad hodnocení určených pro daný vzdělávací program použitý při výuce (viz Metodický pokyn vydaný MŠMT ČR).

6.2 Vlastní hodnocení školy

Charakteristika a oblasti vlastního hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy se provádí na základě § 12 Zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a je podkladem pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy.

- Na vlastním hodnocení školy se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci.
- Návrh struktury hodnocení je představen a projednán na pedagogické radě.
- Vedení školy čerpá z dostupných metodických materiálů a doporučení k provádění vlastního hodnocení školy.
- Pro vlastní hodnocení školy je užíván evaluační portál PortfolioNet©, ve kterém jsou přístupné evaluační dotazníky a umožňuje i jejich vyhodnocení.
- Pracovníci školy pomocí hodnotící škály posuzují stav a úroveň jednotlivých oblastí vzdělávacího procesu.
- Před zahájením vyplnění dotazníků se jednotlivé body společně rozeberou, stanoví se pravidla.

Cíle vlastního hodnocení školy

- získávat včasné a objektivní informace o rozhodujících indikátorech kvality školy v oblastech:
 - a) úroveň kvality vzdělávání v jednotlivých sledovaných vzdělávacích oblastech
 - b) úroveň zajištění podnětného, vstřícného a bezpečného prostředí ve škole
 - c) úroveň zajištění podmínek ke vzdělávání
 - d) spolupráce s rodiči
 - e) úspěšnost našich žáků při přijímacích řízeních

Nástroje vlastního hodnocení školy

- rozbor výsledků hospitační činnosti
- rozbor úspěšnosti žáků v jednotlivých vzdělávacích oblastech
- rozbor psychologických a speciálněpedagogických zpráv poradenských pracovišť (podklady pro tvorbu IVP a spec. ped. péči, vývoj schopností žáka)
- zpětná vazba od žáků (klíma ve škole, interpersonální vztahy, šikana apod.)
- zpětná vazba od rodičů (spolupráce se školskou radou)
- zpětná vazba a hodnocení od zřizovatele
- vyhodnocení inspekčních a kontrolních zpráv ČŠI a zřizovatele
- rozbor úspěšnosti přijetí žáků k dalšímu vzdělávání
- doplňkovým nástrojem je dotazníkové autoevaluační šetření pedagogického sboru (evaluační portál PortfolioNet©)

ŠVP je materiál, který je pravidelně rozebírán a hodnocen na čtvrtletních pedagogických radách. Návrhy pedagogických pracovníků jsou průběžně zpracovávány, na konci školního roku jsou vyhodnoceny a jsou zpracovány dodatky, které zohledňují vývoj ŠVP během celého školního roku. V případě velkého množství připomínek a zásadních změn vedení školy ve spolupráci s koordinátorem ŠVP zpracuje do začátku nového školního roku upravenou verzi, se kterou jsou všichni pedagogičtí pracovníci seznámeni na první pedagogické radě před zahájením školního roku.

Elektronická podoba bude pracovníkům zaslána již v průběhu prázdnin, aby si mohli připravit připomínky.

Úrovně hodnocení oblastí

Stupeň úrovně	Kód pro statistické zpracování	Kritéria hodnocení ukazatelů
Velmi dobrá	4	Úroveň ve všech ukazatelích je velmi dobrá až dobrá (nadprůměrná)
Dobrá	3	Úroveň alespoň 60% ukazatelů v dané oblasti je velmi dobrá, úroveň maximálně 30% je dobrá a vyhovující (průměrná až podprůměrná)
Vyhovující	2	Úroveň alespoň 60% ukazatelů v dané oblasti je dobrá, úroveň maximálně 30% je vyhovující (podprůměrná)
Částečně nevyhovující	1	Úroveň alespoň 60% ukazatelů v dané oblasti je vyhovující, úroveň maximálně 30% je nevyhovující
Nevyhovující	0	Úroveň více než 30% ukazatelů v dané oblasti je nevyhovující

1. VIZE ŠKOLY							
		4	3	2	1	0	Důkazy
1.1 Vize školy a hodnoty	▪ přiměřenost a srozumitelnost vize a hodnot						
	▪ propojení vize a hodnot s vlastním hodnocením a zdokonalováním školy						
1.2 Cíle a školní vzdělávací program (ŠVP)	▪ soulad vize školy a cílů ŠVP						
	▪ učitelé jsou seznámeni s cíli ŠVP i cíli školy						
	▪ cíle školy jsou logicky rozpracovány v ŠVP						
	▪ cíle školy jsou v souladu s očekáváním a potřebami klientů školy						
Hodnocení oblastí:							
2. PODMÍNKY KE VZDĚLÁVÁNÍ							
		4	3	2	1	0	Důkazy
2.1 Lidské zdroje	▪ úvazky učitelů vzhledem k jejich odborné a pedagogické způsobilosti						
	▪ kvalifikace výchovných poradců, metodika prevence sociálně-patologických jevů						
	▪ přehled o pracovnících školy						
	▪ sebehodnocení a zdokonalování pracovníků						
2.2 Materiální zdroje	▪ velikost a vhodnost prostor školy vzhledem k počtu žáků						
	▪ technický stav budov						
	▪ odborné učebny a jejich vybavení vzhledem k potřebám ŠVP						
	▪ vybavení knihovny						
	▪ sportovní zařízení a jeho vybavenost						
	▪ dílna, pozemky a jejich vybavení						
	▪ vybavení žáků učebnicemi						
	▪ vybavení pomůckami vzhledem k potřebám ŠVP						
▪ vybavení ICT vzhledem k potřebám ŠVP							

2.3 Finanční zdroje	▪ přiměřenost a evidence čerpání rozpočtu přímých nákladů							
	▪ přiměřenost a evidence čerpání rozpočtu provozních prostředků							
	▪ přiměřenost a evidence čerpání rozpočtu a mimorozpočtových zdrojů							
Hodnocení oblasti:								
3. ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM								
		4	3	2	1	0	Důkazy	
3.1 Charakteristika učících se	▪ přiměřenost cílů ŠVP k možnostem žáků							
	▪ individuální vzdělávací plány pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami							
	▪ individuální vzdělávací plány pro žáky nadané a talentované							
3.2 Školní vzdělávací program	▪ přiměřenost ŠVP k podmínkám školy							
	▪ klíčové kompetence v ŠVP							
	▪ koordinace vytváření klíčových kompetencí							
	▪ vhodnost časové dotace a posloupnosti jednotlivých částí ŠVP							
	▪ realizace ŠVP							
3.3 Organizace vzdělávacího procesu školy	▪ rozvrh hodin							
	- školní řád							
	▪ vnitřní informační systém školy							
	▪ vliv interakce školy s komunitou na organizaci vzdělávacího procesu							
Hodnocení oblasti:								
4. PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ								
		4	3	2	1	0	Důkazy	
4.1 Vyučování	▪ vhodnost a přiměřenost stanovených cílů výuky k předpokladům žáků							
	▪ vhodnost metod výuky k vymezeným cílům a obsahu výuky							
	▪ rozsah využití pomůcek, učebnic a ostatních didaktických pomůcek							
	▪ využívání různých organizačních forem výuky							
	▪ komunikace ve vyučování							
	▪ vhodnost učebních úloh							
	▪ vhodnost využitých metod hodnocení žáků učitelem							
4.2 Učení se žáků	▪ odpovědnost žáka za své učení							
	▪ aktivita a zapojení žáků ve výuce							
	▪ využívání samostatné a týmové práce žáků							
	▪ využívání učebnic, ICT a jiných výukových objektů v procesu učení se žáka							
	- využívání sebehodnocení žáků							
Hodnocení oblasti:								

5. KULTURA ŠKOLY							
		4	3	2	1	0	Důkazy
5.1 Podpora školou	▪ ve škole převládá optimismus, důvěra a oček. úspěchu						
	▪ podpora sebedůvěry žáků a posk. zpětné vazby						
	▪ pochvaly a odměny převyšují tresty						
	▪ předcházení konfliktům a jejich řešení						
	▪ podpora žáků k dosažení úspěchu						
5.2 Spolupráce s rodiči	▪ podávání informací rodičům o dění ve škole						
	▪ zapojení rodičů do života školy						
	▪ podpora rodičů při učení dětí						
	▪ spolupráce školské rady a vedení školy						
5.3 Vzájemné vztahy	▪ vzájemný respekt a podpora pracovníků a žáků						
	▪ vytváření optim. podmínek pro každého žáka						
	▪ spolupráce se zřizovatelem						
	▪ zapojení a podpora místní komunity						
5.4 Výchovné poradenství	▪ spolupráce školy s pedagogicko-psychologickou poradnou a speciálním pedagogickým centrem						
	▪ prevence sociálně-patologických jevů						
	▪ informace a porad. v přípravě na budoucí povol.						
	▪ spolupráce s úřady práce a zaměst. agenturami						
5.5 Práce třídního učitele	▪ koordinace a informovanost žáků a učitelů třídy						
	▪ komunikace uvnitř a vně třídy						
	▪ vytváření portfolia žáků						
Hodnocení oblasti:							
6. ŘÍZENÍ ŠKOLY							
		4	3	2	1	0	Důkazy
6.1 Plánování	▪ plánování lidských zdrojů						
	▪ plánování materiálních zdrojů						
	▪ plánování finančních zdrojů						
6.2 Organizace školy	▪ organizační struktura školy a organizační řád						
	▪ delegování pravomocí a úkolů						
	▪ správa, přenos dat a informací uvnitř školy						
	▪ činnost poradních, metodických a samosprávných orgánů						
6.3 Vedení lidí	▪ týmová práce						
	▪ komunikace, poskytování zpětné vazby a informací						
	▪ podpora učitelů při zavádění změn						
	▪ vedení začínajících a nekvalifikovaných učitelů						
	▪ hospitační činnost						
	▪ další vzdělávání pedagogických pracovníků						
6.4 Kontrola	▪ kontrola a opatření ke zlepšení stavu v oblasti lidských zdrojů						
	▪ kontrola a opatření ke zlepšení stavu v oblasti materiál. zdrojů						
	▪ kontrola a opatření ke zlepšení využívání finančních zdrojů						
Hodnocení oblasti:							

7. ZAJIŠŤOVÁNÍ KVALITY ŠKOLY							
		4	3	2	1	0	Důkazy
7.1 Plánování vlastního hodnocení školy	▪ plánování provádění vlastního hodnocení školy						
	▪ spolupráce hodnotících týmů						
	▪ uplatňování doporučení pro provádění vlastního hodnocení školy						
7.2 Provádění vlastního hodnocení školy	▪ systematickosti monitorování ve sledovaných oblastech						
	▪ systematické využívání ukazatelů kvality školy						
	▪ úspěšnost využívaných metod a nástrojů						
	▪ využívání spolupráce s rodiči a komunitou školy						
	▪ výstupy z vlastního hodnocení školy						
	▪ výběr priorit pro zdokonalování školy						
	▪ plánování zdokonalování školy, plán rozvoje školy						
	▪ realizace aktivit ke zdokonalování školy						
Hodnocení oblasti:							
8. VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ							
		4	3	2	1	0	Důkazy
8.1 Zjišťování výsledků vzdělávání	▪ nástroje využívané k měření výsledků vzdělávání						
	▪ systematickosti zjišťování výsledků vzdělávání s výjimkou klasifikace						
	▪ účelnosti využívání statistických informací a dat pro srovnání						
8.2 Hodnocení výsledků vzdělávání	▪ hodnocení zjištěných výsledků žáků						
	▪ srovnání zlepšení výsledků žáků vzhledem k minulému hodnocení						
	▪ hodnocení zjištěných výsledků na úrovni školy						
	▪ srovnání zlepšení výsledků školy vzhledem k minulému hodnocení						
	▪ hodnocení výsledků v matematice a v českém jazyce						
	▪ hodnocení výsledků v cizím jazyce						
	▪ výsledky a úspěšnost žáků při přijímacím řízení a dalším studiu						
	▪ výsledky žáků u závěrečných zkoušek						
8.3 Další výsledky vzdělávání	▪ umístění v odborných soutěžích						
	▪ umístění ve sportovních soutěžích						
	▪ umístění v olympiádách						
	▪ zapojení školy do projektů a dalších aktivit						
	▪ prezentace školy na veřejnosti						
	▪ uplatnění absolventů školy v dal. studiu a na trhu práce						
Hodnocení oblasti:							

9. VÝSLEDKY PRÁCE ŠKOLY VZHEDEM K PODMÍNKÁM VZDĚLÁVÁNÍ A EKONOMICKÝM ZDROJŮM							
		4	3	2	1	0	Důkazy
9.1 Celkové hodnocení využívání lidských zdrojů	▪ efektivita využívání kvalifikace učitelů						
	▪ efektivita využívání kvalifikace ostatních pracovníků školy						
	▪ zdokonalování učitelů vzhledem k hodnoceným oblastem						
9.2 Celkové hodnocení využívání materiálních zdrojů	▪ efektivita využívání prostor a budov školy						
	▪ efektivita využívání pomůcek a učebnic						
	▪ efektivita využívání ICT						
9.3 Celkové hodnocení využívání finančních zdrojů	▪ efektivita využívání přímých nákladů						
	▪ efektivita využívání provozních prostředků						
	▪ efektivita využívání mimorozpočtových zdrojů						
	▪ účelnost využívání finančních prostředků na zdokonalování školy						
9.4 Dopad vlastního hodnocení a zdokonalování školy	▪ korekce cílů a hodnot školy						
	▪ korekce ŠVP						
	▪ revize strategie vlastního hodnocení						
	▪ revize plánu zdokonalování školy						
Hodnocení oblasti:							

Časové rozvržení evaluačních činností

<i>Činnost</i>	<i>Termín</i>
1. Zpracování strategie vlastního hodnocení školy (plán, organizační zabezpečení, realizace, zpracování výsledků a zprávy, prezentace a publikování)	květen – srpen
2. Návrh struktury vlastního hodnocení školy	srpen – září
3. Projednání struktury a metodiky VHŠ s pedagogickou radou	do konce září
4. Ustavení skupin hodnotitelů	říjen
5. Rozdání listů a jiných pracovních materiálů hodnotitelům	listopad
6. Průběh vlastního hodnocení školy	prosinec - duben
7. Předání a zpracování výsledků (ŘŠ nebo jím pověřená skupina)	květen

8. Vypracování zprávy	červen – září
9. Projednání výsledků VHŠ v pedagogické radě	do 31. října
10. Využití zprávy o VHŠ (publikování, vyhodnocení, přijetí opatření)	listopad
11. Zpětná vazba (úprava koncepce, organizace školy, rozpočtu, kontroly...)	listopad – prosinec